REGD. No. H 18

ఎడిప్రతి 0-25 పై.

15-9-67 శుక్రవారం

ఇండ్లప్లాట్లు అమ్మబడును

నెల్లూరు ఫతేఖాఁపేటలో ఆర్. టి. ఓ. ఆఫీసుకు ఎదురుగా వుండే స్థలములో సుమారు 100 అంకణముల ప్లాట్లు 4 వున్నవి. అమ్మబడును.

శిద్దవరపు రామలింగారెడ్డి,
'నన్నిసైడ్'
సౌత్‌స్టేషనువద్ద – నెల్లూరు.

జనాభిప్రాయం

స్థాపకులు : నెల్లూరు పెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 39 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 37

15-9-67 శుక్రవారంనుండి

Battle Of The Bulge

కలర్ పిక్చర్.
మద్రాసుకన్న నెల్లూరులో ముందు రిలీజు.

అసెంబ్లీ సమావేశం– ప్రతిపక్షాల రభస

జిల్లాల పర్యటనానంతరం అసంతృప్తి వర్గనాయకుల్లో ఆగ్రహం, పట్టుదల

సంజీవరెడ్డిగారి రాచమర్యాదలపై వూహాగానాలు

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

నగరంలో నక్సలు ఉద్రేగింపులపై ప్రభుత్వం విధించిన ఆంక్షలను పురస్కరించుకొని తరిమెల నాగిరెడ్డి, సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు, వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య ప్రతిపాదించిన వాయిదా తీర్మానంపై మంగళవారంనాటి చర్చలు, ఈసారి శాసనసభాచర్చలు ఏ పక్కిన జరగబోతున్నాయో నాంది ప్రస్తావనగా చవిచూపించాయి.

ఆరోజున అరగంటకుపైగా ప్రతిపక్ష నాయకులు లచ్చన్న, నాగిరెడ్డి, రాజేశ్వరరావు ప్రభృతులు ఉద్రేకపూరితమైన ప్రసంగాలుచేసి ముఖ్యమంత్రి ప్రసంగానికి అడుగడుగునా అటంకాలు కల్పించారు. కసినం రెండుమార్లు సభాపతి సుబ్బారెడ్డిగారు సభ్యులు ప్రశాంత వాతావరణంలో సాఫీగా చర్చలను కొనసాగనియరపోతే, సమావేశాన్ని వాయిదావేసి వెళ్లిపోవలసివుంటుందని హెచ్చరించవలసి వచ్చింది.

కొన్ని సంవత్సరాలుగా ముఖ్యంగా నెహ్రూగారి నిర్యాణం తరువాత పార్టీ మెంటులోను రాష్ట్రశాసనసభల్లోను క్రమశిక్షణ లోపించడం, అల్లర్లుజరగడం, సభా కార్యక్రమం కొనసాగకుండా ప్రతిష్టంభన

ప్రతిపక్ష నాయకుడు
శ్రీ గౌతు లచ్చన్న

ఏర్పడడం లాంటివి ఇతర మిక్కిలి బాధాకరమైన దృశ్యాలు చూడవలసి రావడం పరిపాటైపోయింది. ఐనా ఆంధ్ర శాసనసభలో ప్రశాంతత, మర్యాద, వరస్పర సహనంలాంటి ప్రజాస్వామ్య సంప్రదాయాలకు మన్నన కనిపించింది.

వాయిదా తీర్మానంపైనే ఇంత గందరగోళం సంభవిస్తే విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం చర్చ ఎలా జరుగుతుందో చూడవలసి వుంటుంది.

ఇంతకూ ఈ రభస అంతా సమావేశాల పైనను, ఉద్రేగింపులపైనను ఆంక్షలు విధించినందుకే. శాసనసభా సమావేశం జరిగినంతకాలం, సభచుట్టూ ఒక వర్గాంగు దూరంవరకు సెక్షను 144 విధించడం పరిపాటే. సభ నిర్వహణకు, చర్చలకు అంతరాయం కలగకుండా ఉండేటందుకే ఇలా చేస్తూవుంటారు. ఈసారి జంటనగరాల మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లలో ఎక్కడా ఉద్రేగింపులు చేయడానికి పిల్లలదసి, సభలు కూడా, పోలీసుకాఖ అనుమతితోనే జరగాలనీ ప్రభుత్వం వుత్తర్వులు. ఇది ఒక విధంగా అపూర్వమైనదే. ప్రజాఅస్తులకు నష్టం వాటిల్లకుండడానికి, కాల్పులు రాళ్లురువ్వటాలు జరిగి అమాయకుల ప్రాణనష్టం కలగకుండా వుండటకు ఈ ఆంక్షలను విధించామని ప్రభుత్వవాదన. హెచ్చుతున్న ధరలు, ''అన్యాయమైన'' భూమిశిస్తు బిల్లుకు వ్యతిరేకంగా ప్రజాఅసమ్మతి వెల్లడికాకుండా వుండడానికే ప్రభుత్వం యిలా చేస్తున్నదని ప్రతిపక్షాల ఆరోపణ సెప్టంబరు 15 న శాసనసభవద్ద బ్రహ్మాండమైన ప్రదర్శనం చేయాలని ప్రతిపక్షాలవారు నంకల్పించారు. దీనికిముందు నగరంలలో మూలలా సభలు సమావేశాలు జరిపింది అనుకూలమైన వాతావరణం సృష్టించుకోవాలని కార్యక్రమం వేసుకున్నారు. దీన్ని ప్రభుత్వమిప్పుడు వమ్ముచేసింది.

' ' '

జిల్లాల్లో పర్యటన ముగించుకొని తిరిగి వచ్చిన అసంతృప్తివర్గం నాయకుల్లో అగ్రహం పట్టుదల ఇంకా హెచ్చుగా కనిపిస్తున్నాయి. ఐతే ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా వోటుచేసే తలంపుకాని, కాంగ్రెస్‌పార్టీ నుంది నిష్క్రమించే వుద్దేశ్యంకాని తమకు ఇప్పట్లో లేదన్నారు. తమపర్యటన నందర్భంలో కాంగ్రెస్ క్రమశిక్షణకు వ్యతిరేకంగా ప్రవర్తించామనడం నిజంకాదని, కాంగ్రెస్‌కార్యకర్తల్లోనే కాంగ్రెస్‌మంత్రులు యదేచ్ఛగా కొనసాగిస్తున్న అక్రమాలను విమర్శించామని, తమకు వ్యతిరేకంగా కొందరు మంత్రులు, ముఖ్యమైన ముఖ్యమంత్రి అనుయాయులు కొనసాగిస్తున్న ''ఘోరమైన'' దుష్ప్రచారంకంటే తాము చేస్తున్న నేరం అత్యల్పమైనదని ఈవర్గం నాయకులలో ఒకరైన శ్రీ నూకల రామచంద్రారెడ్డి చెప్పారు. మంత్రులు తమలోడి కాంగ్రెస్‌వాదులను బాధపెట్టే ఉద్దేశంతోనే ఎన్నోఉత్తర్వులు ప్రాన్సపర్సు అక్రమంగా, చట్టవిరుద్ధంగాకూడా నిత్యం జారీచేస్తున్నారనీ, ఈవిధానం ఇలాగేకొనసాగితే కాంగ్రెస్‌లో కాముండడమో లేక పోవడమో తేల్చుకోవలసి రావచ్చునని అయనఅన్నారు. పరిస్థితి నవంబరు శాసనసభ సమావేశంనాటికి తేలవచ్చునని అన్నారు.

' ' '

నీలం సంజీవరెడ్డిగారు ఇక్కడికి 17న రానున్నారు. శాసనసభ, విధానసభ అధిపతులు సంయుక్తంగా అయనకు సన్మానం చేయనున్నారు. ఉభయసభల సభ్యులనుద్దేశించి ప్రసంగిస్తారట. పౌర సన్మానమందుకుంటారట. లోక్‌సభాపతిగా అయన నిక్కడికి రావడమిదే మొదటిసారి. ఈ రాచమర్యాదలకు కారణమేమై వుంటుంది అని రాజకీయ వర్గాలలో ఊహాగానాలు కొనసాగుతున్నవి. ఏమైనాఒకప్పుడు తన అనుయాయులైన అసంతృప్తి వర్గం వారిని పూర్తి స్వేచ్ఛతో వ్యవహరించమని, తననుంది 'ఏమి అశించవద్ద' నీ నంహా యిచ్చారట.

ధాన్యసేకరణ– మంత్రివర్గంలోనే అభిప్రాయభేదాలు?

ధాన్యసేకరణకు కొత్తదిప్రాసం రూపొందించడం విషయంలో మంత్రివర్గంలో అభిప్రాయభేదాలు కనిపిస్తున్నాయి. అది వారంనాడు మూడున్నరగంటలు జరిగిన మంత్రివర్గ సమావేశంలో, ఈవిషయమై కూలంకషంగా చర్చ జరిగినమాట నిజమేకాని ఏకాభిప్రాయం కుదరక దివరకి అరుగురు మంత్రులతో వుపసంహారాన్ని వేశారు. ఇందులో యీవిషయమై తీర్పు వడమరలుగావున్న వి. వి. రాజా, తిమ్మారెడ్డి ఉభయులూవున్నారు. మంత్రివర్గంలో ఏకాభిప్రాయానికి రాలేని యీ ఉపసంఘంలో ఎలా రాగలుకారో చూడవలసి వుంది. ధాన్యసేకరణ, వంపిణీ మొత్తం ప్రభుత్వవరంగానే జరగాలి, ధాన్యమేకాక వస్త్రాలు, నూనెలు దింతపండు మొదలైన యితర నిత్యావసర వస్తువుల కొనుగోలు, వంపిణీకూడా ప్రభుత్వం, ప్రభుత్వసంస్థలైన ఆ. వుడ్‌గ్రెయిన్స్ కార్పొరేషన్ ద్వారా జరగాలని వి. వి. రాజాగారి అభిప్రాయం. మిల్లును మధ్యదళారీలుగా లేకుండాచేయడం తిమ్మారెడ్డిగారికి ఇంగీకారయోగ్యంకాదు. పూర్వం యిలాంటి వ్యవస్థవస్తే తిమ్మారెడ్డిగారు అత్యంతరం చెప్పి వ్యవస్థ ధ్వంసీకరణ విధానం మారేట్టుచేశారు.

ధాన్యంధర యింకా హెచ్చాలని తిమ్మారెడ్డిగారు నృష్టించిన పీసా కాంగ్రెస్ వారు పత్రికావ్యాకటనలు ప్రారంభించారు.

—కొరవ 6 వ పేజీలో

ఏమీ జరగలేదు! విశ్వాసమేమీ సడలలేదు!

ప్రతిపక్షాలన్ని కుమ్మక్కయి ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంమీద తెచ్చిన అవిశ్వాసతీర్మానం 59–199 ఓట్లతో వీగిపోయింది. ఇంతకాలం వూరూరూతిరిగి ఆగంచేసిన అసంతృప్తి–నయోద్య కాంగ్రెస్‌వాదులుకూడా తుస్సుమనకుండా ప్రభుత్వపక్షంగానే నిల్చి 'విశ్వాసం' వెలిబుచ్చారు; చేతులెత్తారు. వి. వి. ఎస్. వాపు మన పావురెడ్డిరోసహాకూడా ప్రభుత్వానికే చింతామరలు వీచారు. ఇదిమినహా యీఅవిశ్వాసతరంగంలో చెప్పుకోతగిన విశేషంలేదు. అవిశ్వాసతీర్మానంగెలిస్తే ప్రభుత్వంపై విశ్వాసంలేనట్టు లెక్కయిలే, మరి అవిశ్వాసం ఓడిపోయినవ్పుడు ప్రతిపక్షంపై విశ్వాసం లేనట్టా? ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రభుత్వానికి ప్రతిపక్షంపైనకాని, ప్రతిపక్షానికి ప్రభుత్వంపైనకాని విశ్వాసమెప్పుడూ వుండదు. కాని మన భారత ప్రజాస్వామ్యంలో ఈరెండింటిపైనా ప్రజలకు విశ్వాసం లేకుండాపోవడంమాత్రం గమనార్హమైన పరిణామం!

ఎ.సి.ఆరోగ్యం మెరుగు

తిరుగా చికిత్సకై 6 తేది ముద్రాసుకు చేరిన శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారికి క్వాన ఆడక కొంత అంతోళనపరచగా; మొన్న చిన్న ఆపరేషన్ ద్వారా రక్తం తీసివేయబడి, జ్వరం కొంత మెరుగ్గా వున్నట్లు; రాత్రి బాగ నిద్రపట్టినట్లు ఈరోజు (శుక్రవారం) వార్త. వారు ప్రస్తుతం డాక్టరు వీరారెడ్డి నర్సింగ్ హోంలో వున్నారు.

జీవితంలో వెరవుఎరుగనిసింహములైన శ్రీవి.సి., ఈ కాన్సర్ వ్యాధినుండికూడా తేరుకొని,పరిపూర్ణ ఆరోగ్యవంతుడు కాగలరని ఆశిస్తున్నాము.

బూర్గుల కాలధర్మం

హైదరాబాదు సంస్థానాంతర్గత ప్రజాప్రభుత్వ ముఖ్యమంత్రిగా; కేరళ, ఉత్తరప్రదేశ్ గవర్నరుగా వ్యవహరించిన కాంగ్రెస్ నాయకుడు, బహుభాషాకోవిదుడు శ్రీ బూర్గుల రామకృష్ణారావు హృద్రోగంతో అస్వస్థులై వుండి, 14తేది రాత్రి హైదరాబాదులో దివంగతులైనారు. వారి వయస్సు 68 సంవత్సరాలు.

★★ జమీన్‌రైతు ★★

శ్రీ ప్లవంగ భాద్రపద శుద్ధ ద్వాదశి శుక్రవారం 15–9–1967

మరలా బెదరింపు!

చైనా పాకిస్థాన్‌లది ఎప్పుడూ గుండెమీద కుంపటైపోయింది. ఏ క్షణంలో ఎవరు ఎక్కడ దూకుతారో అనే ఆందోళనలోనే వుండిపోవలసి వస్తున్నది. ఇదీ ఒక విధంగామేలే. ఎందువల్లనంటే 1962 లో చైనా దాడిచేయకుంటే మనజాతి మరీ నిద్రావస్థలోవుండేది; నిర్వీర్యంగానే వుండేది; మన రక్షణా నామకర్మంగా వుండేది. చైనా మనలను నిద్ర లేపింది; మనలోని దేశభక్తిని రగుల్కొల్పింది, మనల్ని శస్త్రాస్త్రాలను బలము చేసింది, రక్షణ విషయంలో జరిగిన పొరపాట్లను దిద్దుకునే అవకాశాన్ని కల్గించింది. మనకు సహాయపడిన మరోదేశం పాకిస్థాన్. ఆనాడు చైనా మనమీద దూకకుంటే, 1965 లో మనం పాకిస్థాన్‌కు జవాబు చెప్పగలిగివుండేవారము కాము. పాకిస్థానే మనతో పోరుపెట్టుకోకుంటే, మనజాతి ప్రయోజకత్వం లోకానికి వెల్లడయ్యేదేకాదు. అందువల్ల అటు చైనా, ఇటు పాకిస్థాన్ రెండూ ఒక విధంగా మనకు వుపకారమే చేశాయి అని అంగీకరించక తప్పదు.

అనైక్యంగా, అరాజకంగా, సంకుచితంగా, స్వార్థపూరితంగా– కండ్లు, హృదయాలూ కూడా మూతబడిపోతున్న నేటి మన దేశపరిస్థితుల్లో, మన బలహీనతను ప్రేలెత్తిచూపి, మనలను వికంచేయుటకు చైనా మళ్లీ పూనుకుంటున్నది! సిక్కిం–టిబెట్ సరిహద్దులో నాథులావద్ద చైనా సైనికులు నిర్హేతుకంగా ఖారీ ఎత్తున ప్రారంభించిన కాల్పులు; చర్యలకు, సామరస్య ప్రయత్నానికి చేసిన సూచన పెడచెవినిపెట్టినంత ర్ఘణకొనసాగింపుకే నిర్ణయించుకోవడంచూస్తే, పూర్వంవలె ఇది చెదరు మదరు సంఘటనకాదని, కేవలం బెదరింపుకూడాకాదని, ఇండియా మీద దండయాత్రకు శీతోష్ణస్థితులు అనుకూలించే సమయంకాబట్టి, యుద్ధానికి కాలుదువ్వడమే నాథులాకాల్పుల కొనసాగింపులో చైనా వుద్దేశ్యమని భావించడం పొరపాటుకాదు. అది బెదరింపేకావచ్చు; లేక తమాషేకావచ్చు; నిజంగా యుద్ధచర్యలకు నాందియే కావచ్చు; ఏదైనా మనంమాత్రం దానిని తీవ్ర హెచ్చరికగా తీసుకోకతప్పదు; దానికితగినట్లు ఆయత్తం కాకతప్పదు. ప్రభుత్వం అప్రమత్తంగా వుండడం; హేంబారువా, మధోక్‌లాంటి ప్రతిపక్షాల నాయకులుప్రమాదాన్నిగుర్తించి,ఐక్యతకై పిలుపివ్వడం సంతోషించదగినవిషయం.

ఈ చైనాపీడ ఎట్లా విరగడవుతుందో అర్థం కావడంలేదు. అనుక్షణం ఈ ఆందోళనతో, నిత్యం రక్షణ వ్యయంతో దేశం ఎల్లకాలం వుండవలసిందేనా అనిపిస్తుంది. పాకిస్థాన్ పెతరి పెతరి ప్రాయశ్చిత్తం అనుభవించింది. ఆ అనుభవం తర్వాత కూడా అది పూరకుండడంలేదనుకోండి. మరొకసారి మనతో యుద్ధానికి తలపడడానికి, శక్తిస్థోమతను వుంటూకొని–చైనా వంటి దుష్టశక్తి సహాయంపొంది మన దేశంమీద దూకుటకు అవకాశంకొరకు ఎదురుచూస్తున్నదనుకోండి. చైనా ఒకసారి మన బలహీనతను గ్రహించింది కాబట్టి, దానికి మనమంటే కొంత అలుసుగావుండవచ్చు. ఇండియావంక చూడకుండా, ఇండియామీద దురాలోచనలు పెట్టుకోకుండ చైనాకు బుద్ధితెప్పేమార్గం లేదా? తాను అంతరంగిక సంక్షోభానికి, విప్లవానికి గురియవుతూకూడా వరుసగా అన్ని దేశాలతో కలహిస్తూ, అన్నిదేశాలను అవమానిస్తూ, అన్నిదేశాలమీదకు దుడుకుగా దూకుతూవుంటే, దాని ఆటలు అరికట్టే వుపాయంలేదా?

ఈప్రశ్నలకు మనకు సంబంధించినంతవరకు సమాధానం ఒకటే. చైనాను; చైనానేకాదు, చైనా–పాకిస్థాన్‌లు కలసి వచ్చినా రెంటినీకలిపి దెబ్బతీయుగల శక్తిని, బలాన్ని దేకూర్చుకోవడమే మనకర్తవ్యం. దానికి సైన్యాన్ని పెంచుకొనడమేచాలదు; ఆయుధాలను సమకూర్చుకోవడమేచాలదు; వాటికంటే ప్రధానం దేశంలో నేడున్న అస్తవ్యస్త పరిస్థితులను చక్కబరచుకోవడం అవసరం. దేశంలో ఏమూలచూచినా ఏదో ఒక ఆందోళన, ఏదోఒక గందరగోళం వుంటున్నది. భాషాసమస్యలని ప్రజలలో ద్వేషానలాన్ని సూరిపోస్తున్నారు. ఆహార కొరత, బల్వపతయాలవంటి ఈతిబాధలు క్రుంగదీస్తున్నవి. అధికారాలకోసం కీచులాటలు, పోట్లాటలతో రాజకీయపక్షాలు నీతినియమాలను వదలి నిమగ్నమైపోయివున్నవి. ఈపరిస్థితులంతా మారి, దేశమంతా ఒకదారికివచ్చి, ఒకమాటమీద నిలువగలిగితేతప్ప, రానున్న ఉపద్రవం నుండి దేశం బయటపడలేదు. చైనా ప్రమాదం ముంచుకవచ్చి, యుద్ధానికి సన్నద్ధం కావడం తప్పకపోయినప్పుడు నేడువున్న కాలాన్ని పదవుల పంపకపు కీచులాటలకు; ప్రజలను ముఠాలుగా, వర్గాలుగా చీలదీయుటకు వ్యర్థంచేస్తున్న పార్టీప్రభుత్వాలకు స్వస్తిజరగడం మొట్టమొదటగా అవసరమేమో ననిపిస్తుంది. ప్రజలలో నివురుగప్పబడివున్న దేశభక్తిని ప్రజ్వలింపచేయగలిగి వుండాలి; వారిని సమైక్యం చేయగలిగివుండాలి; వారిని ఆత్మవిశ్వాసంతో ముందుకునడపగలిగి వుండాలి. దేశంలో చెలరేగివున్న అన్ని వివాదకర సమస్యలను దేశం విదేశీ దండయాత్ర ప్రమాదంనుండి పూర్తిగా బయటపడేవరకు దూరంగా వుంచగలగాలి. మనరాజకీయపార్టీలు, నాయకులు ఈ విషమసమయంలో దేశానికి సరైన నాయకత్వాన్ని ఇవ్వగలరని, దేశ గౌరవాన్ని కాపాడగలరనే ఆశిస్తాము.

చైనా అంటే అమెరికా, రష్యాలేకాదు; సభ్యతగల ఏ ప్రపంచదేశానికీ గిట్టదు. ప్రపంచశాంతికి, దేశాల స్వాతంత్ర్యానికి ముప్పుగా తయారైంది చైనా. విలయతాండవం చేస్తున్న చైనా నడుములు విరగగొట్టి, మూలపారవేయడం సమష్టి శ్రేయోదృష్టితో ప్రజాస్వామ్యాన్ని, స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాలనుకోరే ప్రపంచ దేశాల ధర్మంకాదా?

— —

గంప ఎత్తవలసే వస్తుందా?

'ఉత్తర చూచి ఎత్తరగంప' అన్నారు అనుభవజ్ఞులు. ఉత్తరలోకూడా వర్షం లేక, సాగుకాకుంటే, గంపలో కుండలు పెట్టుకొని వలసపోవలసిందేనని దాని భావం. ఈసంవత్సరం పరిస్థితి అట్లనే అవుతుందా అనిపిస్తుంది.

ఈసంపాదకీయం వ్రాస్తున్న సమయంలో ఉత్తరకార్తె ప్రవేశించింది; కార్తెప్రవేశానికి చిహ్నమాత్రంగా నాలుగుచినుకులు రాలాయి. నేలకూడా తడవలేదు. మళ్ళులలేవడం, అర్పాటం చేయడం తప్ప వర్షం పూనడంలేదు. ఇదేవిధంగా ఈకార్తెఅంతాకూడా జరిగితే; దెల్టాలో కూడా ఆహారకొరత తప్పదు.

నెల్లూరుజిల్లాలో పెద్దదైన కనిగిరి రిజర్వాయరు క్రిందకూడా పారుదల పూర్తిగా నిల్చిపోయింది. వారంరోజుల ముందువరకు వేసిననాట్లకు నీరు అందుతుండి నదికాబట్టి కొంతవరకు పరవాలేదు, కాని నాట్లు యింతవరకు జరుగని అరవైమువ్వయివేం ఎకరాలదే సమస్య. ఈరిజర్వాయరు ఆయకట్టు లక్ష ఎకరాలకుపైగా వుంటుంది. ఇక నెల్లూరు ఆనకట్ట పారుదల పరిస్థితే అధ్వాన్నంగా వున్నది. లక్షఎకరాలలో షుమారు సగం నాట్లుజరిగి, వేసింది ఎండి పోతుండగా, సగానికిపైగానే నాట్లు కాకనిల్చిపోయివున్నది. పోసిన నార్లను కాపాడుకోవడం దుస్తరమైపోతున్నది. సర్వేపల్లి రిజర్వాయరు క్రిందకూడా పైర్లు ఎండిపోయాయంటే పరిస్థితి ఎంత ఆందోళనకరమో వూహించుకోవచ్చు. వేసిన నాట్లుఎండి, పోసిననార్లు ముదిరి, వేతలు ఆలస్యమై–ఈసంవత్సరం పంట క్షీణించిపోతుంది. నకాలానికివేస్తేనే మొలగొలుకు పంట అధ్వాన్నం. ఇకఇప్పుడు ఏమి ఫలితం ఇవ్వబోతుంది?

కె. సి. కెనాల్ నీళ్లయినాదించి నెల్లూరు రైతాంగానికి సహాయపడవలసిందిగా, శ్రీ బి. సి. కొండయ్య ముఖ్యమంత్రిని కలసుకొని విజ్ఞప్తి చేశారు. పి. డబ్ల్యు. డి. అధికార్లుకూడా ప్రయత్నించినట్లున్నారు. కాని కె. సి. కెనాల్ రైతులకే నీరు చాలీ చాలకుండావున్నదట; వారికే సాగుదినాల్లు. అటువంటప్పుడు మనకేమి ఇవ్వగలుగుతారు? ఇప్పించగలుగుతారు? పరిస్థితులు నిరాశానిస్పృహలను, ఆవేదనను కల్గిస్తున్నాయి. ప్రకృతిమీద, దైవంమీద, భారంవేసి కూర్చోవడం తప్ప చేయగలిగిందేమి కనపడడంలేదు.

— —

బెర్లిన్ యుగంలో ఖాదీగుడ్డలు!

మనతవహించిన మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ఖాదీబోర్డు గుమ్మంలో 60 లక్షల విలువగల ఖాదీ గుడ్డలు గుట్టలుపడి వున్నాయట, ఇందులో 15 లక్షల నాసిరకం గుడ్డకూడా వుందట! దేశం మొత్తంమీద లెక్కవేసిచూస్తే 10కోట్ల ఖాదీ అమ్ముడుగాకుండా పడివున్నదట! వచ్చే నవంబరులో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని 140 ఖాదీ డిపోలు మూసిపారేస్తారట!

దేశం క్రమంగా కాంగ్రెసుకు దూరమవుతున్నకొద్దీ ఖాదీకూడా దూరంకావడంలో ఆశ్చర్యమేముంది? మనం బెర్లిన్ వెర్రిలోపడిపోతుంటే, అమెరికాలో హిప్పీ–హిప్పిన్ యోగం వెర్రిలోపడి చేనేత గుడ్డల్ని విపరీతంగా కొంటున్నారట! వాళ్లకు యీ ఖాదీ మైకం పట్టిస్తేసరి!

ఈ వారం విశేషాలు

కేంద్ర మంత్రిమండలిలో మార్పులు అనివార్యంగానే వుండేటట్లున్నవి. శ్రీ చాగ్లా విదేశాంగమంత్రి పదవికి రాజీనామాయిచ్చి కూర్చున్నతర్వాత ఆ పదవిలో ఇందిరమ్మ ఎవర్ని నియమిస్తుంది– అని పలువురు వూహాగానాలు చేస్తున్నారు. స్వర్ణసింగ్ వుండగా మరెవరు విదేశాంగమంత్రి అవుతారు అని కొందరంటున్నారు. దానికితగ్గట్టే ఆయన యిప్పుడు మాస్కో పర్యటన ముగించుకున్న తర్వాత అమెరికాకు వెళ్ళకుండా నేరుగా ఢిల్లీకి తిరిగివస్తాడట.

మరికొందరు దినేశ్‌సింగ్ అంటున్నారు. ఆమాట అన్నవారే–అప్పే అతను చాలా జూనియర్–అనికూడా అంటున్నారట. ఏమైనా దినేశ్ ఇందిరమ్మ అంతరంగిక వలయంలోనివాడు. మరి స్వర్ణసింగ్ విదేశాంగమంత్రి అయితే ఆయన డిఫెన్సుశాఖ ఎవరికి పోతుంది? జగజీవన్‌రామ్‌గారు 'ఆహారం' నుండి విముక్తికోరుతున్నాడట. మరి జగజీవన్ రామ్‌నుండి ఆహారం పోతే డాక్టర్ రామ్ సుభాగ్‌సింగ్ ఆ స్థానంలోకి వస్తారట.

పోతే ఏ పనీకాటా లేకుండా పోర్టుఫోలియోలేని మంత్రిగా సత్యనారాయణ సిన్హాగారొకరున్నారు. ఆయనకీ దెబ్బతో ఏదోవొక పోర్టుఫోలియో అంటగట్టడం ఖాయం అంటున్నారు.

మరి బయటనుండి వొకర్ని తీసుకొచ్చి పట్టాభిషేకం కట్టడానికి అవకాశంలేదా? ఎందుకులేదు? ఈ సందర్భంలో గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రి హితేంద్రదేశాయ్‌గారి పేరు, డి. పి. మిశ్రాగారిపేరు, మాజీ న్యాయమంత్రి ఎ. కే. సేన్‌గారిపేరు, ఇంకా మాట్లాడితే మన డి. సంజీవయ్యగారిపేరు వినబడుతున్నవంటున్నారు. మంత్రిపదవి ఖాళీకావాల్సేగాని మంత్రులుగావుండే దానికి అర్హులైనవారే వుండరా యింత పెద్ద దేశంలో!

' ' '

దాదాపు 30 మంది స్టేట్ మంత్రులు, డిప్యూటీ మంత్రులు తమకు నిజంగా చేతినిండా పనిలేదని మొత్తుకుంటున్నారట! వీళ్లకు మంత్రిత్వాలపేరుతో కట్టడి వంటిది లేకపోతే కప్పలతక్కెడ మాదిరిగా వీరూ 'ఫ్లోర్ క్రాస్' చేయరా అనేభయంకూడా కొందరిలో వుందట! ఏమైనా మనదేశంలో మంత్రిమండలి నిర్మాణంలో భాషనుబట్టి, ప్రాంతాన్నిబట్టి, కులాన్నిబట్టి, గిలాల్నిబట్టి తప్ప, వొకరిద్దరు విషయంలో మినహాయించిచూస్తే–అర్హతనుబట్టి, వ్యక్తిత్వప్రాముఖ్యతనుబట్టి ఎవరికైనా ధాన్స్ దొరికినట్లు మనం విన్నామా? ప్రధాని ఇందిరమ్మ మనస్సులో యిప్పుడిప్పుడు యీ ఆలోచనలు రేకెత్తుతున్నాయంటున్నారు. చూద్దాం ఆమె ఏమార్గం అనుసరిస్తుందో!

' ' '

ఎస్. కె. పాటిల్‌గారు మైసూరునుంచి లోకసభకు పోటీచేస్తారని వొక వదంతి వినబడుతున్నది. శివనంజప్పగారు చనిపోవడంతో మైసూరు పార్లమెంటు సీటు వొకటి ఖాళీపడింది. కృష్ణమీనన్‌గారిలాగా పాటిల్‌కూడా రెండోసారి యెన్నికల్లో మోటుకుంటాడో లేదో చూద్దాం.

' ' '

ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని నానక్‌సాగర్ డ్యామ్‌కు 500 అడుగులపొడవు గండిపడి నానా భీభత్సం కల్గించింది. వరదనీటి తాకిడికి డ్యామ్ గుణావర్తం దెబ్బతిన్నందువల్లనే యీ గండి పడిందని ఆ దృశ్యం చూచివచ్చిన కేంద్రమంత్రి శ్రీ కె. ఎల్. రావుగారి వువాచ. ఏమైతేనేం యీ బిల్లని పూడ్చడానికి, మళ్ళీ డ్యామ్ ను బాగు చేయడానికి 50 లక్షలైనా అవుతుందని అంచనా వేస్తున్నారు కాని కడకు ఆ మొత్తం కోటి రూపాయలదాకా పోతుందా వుంటుందా అనిపిస్తుంది. ఈ గండి పడినందువల్ల క్రొనుకొచ్చిన ప్రవాహపు నీటికి 150 మంది గోయిందా కొట్టారట. డజన్లు డజన్లు వూళ్ళే కొట్టుకొనిపోయాయట. డ్యామ్‌లు దెబ్బతినడం యీ దేశంలో ఆశ్చర్య పడాల్సిన విషయం కాదుగాని; మన బడా జాతీయ పత్రికలు కనీసం ఫోటోతీసి ప్రచురించిన పాపాన పోలేదు.

> **బంధివి!**
>
> కేరళ బంద్ రోజున వొక మలయాళీవనిత అవతరించనుకున్నదట తండ్రి ఇంటికి రాగానే యీ వార్త చెప్పారట. అయితే యింకేం–బంద్ నాడు పుట్టిందిగనుక అబిడ్డకు 'బంధిని'అని పేరు పెట్టేశారట! వెర్రి వేయి విధాలన్నారు!

' ' '

ఉత్తరభారతమంతా వరదల్లో మునిగివున్న భీభత్సదృశ్యం కన్పిస్తుంది. ఉత్తరప్రదేశ్, అస్సాం, రాజస్థాన్, బీహారు రాష్ట్రాలలో వందలు – వేలు గ్రామాలకు వరదముప్పు కల్గింది. లక్షల జనాభా అల్లాడిపోతున్నారు. చెట్టెక్కి, పుట్టలెక్కి ప్రాణాలు బిగబట్టి కూర్చొన్నారు. ఇంత దారుణమైన వరదదెబ్బ – పదేళ్లనుండీ వరద కంట్రోల్ కమీషన్ వొకటి పని చేస్తూ యిప్పటివరకు ఆప్రాంతాల్లో 150 కోట్లు ఖర్చుచేసివున్నా–కల్గింది మరి!

' ' '

పైపై ఏర్పాట్లతో, ప్రభుత్వపక్షం ప్రాపుతో కేరళబంద్ జరగనే జరిగింది కాని, కేరళ ఐక్యసంఘటన ప్రభుత్వంలోని లుకలుకల బండారంమాత్రం బయటపడిపోయింది. లెఫ్టుకమ్యూనిస్టు పక్షంతో బాగా విభేదిస్తున్న యితర పక్షమంత్రులు కొందరు బాగా బయటపడ్తున్నారు. సం. సో. పా. కి చెందిన కేరళ ఆర్థిక మంత్రి శ్రీ కుంజా అన్నాడుకదా– కేరళ ప్రభుత్వంనడిచేతీరు బొత్తిగా ఏంబాగులేదు, ఎవరైనా కేరళ మంత్రిమండలినుండి బయటపడేవారుంటే వారిలో ప్రథముణ్ణిగా నన్ను జమవేసుకోండి అన్నాడు.

లెఫ్టుకమ్యూనిస్టులతో తమ పొత్తు తీరిపోయిందని, అయితే పూర్తిగా తెగతెంపులు చేసుకోడానికి సమయంకోసం వేచివున్నామని ప్రధానమంత్రికి నేరుగా హామీయే యిచ్చివున్నారట ముస్లింలీగ్ సోదరులు.

లెఫ్టుకమ్యూనిస్టులతో అసంతృప్తులైన సం. సో. పా., ముస్లింలీగ్, రైట్‌కమ్యూనిస్టులు వొకేబోటులో ప్రయాణిస్తున్నారు. కేరళకాంగ్రెస్–కాంగ్రెస్‌లతో చేయికలిపి లెఫ్టుకమ్యూనిస్టేతరపక్షం స్థాపించేదానికి వీరు సన్నద్ధులైవున్నారా–అనేది వేచిచూడవల్సిన అంశంగావుంది.

' ' '

బీహార్‌లో స్లేటు పిరాయించి యింతకాలం అర్పాటం చేస్తుండిన మండల్‌గారి శోషితదళ్ బండారం బయటపడిపోయింది. కొత్తమంత్రివర్గం ఏర్పాటుచేస్తాం, మాకే బలంవుంది–అని చాటుచేసుకున్న విజ్ఞప్తిని బీహారుగవర్నరు త్రోసివేశారు. అంతే మంత్రివర్గం ఏర్పర్చేంతబలం ఆ శోషితదళ్‌కులేదు– అని అర్థమైపోయినట్లేకదా!

' ' '

—తరువాయి 12 వ పేజీలో

లోకవృత్తం
లోక సంచారి

* ఫార్మోజా అభివృద్ధిచెందితే చైనా రెండుముక్కలైపోతుంది!
* మరొక యుద్ధంలో ఇండియాను ఓడించడమే పాకిస్తాన్ పరమావధి
* పాక్ డిఫెన్సుడే: అయూబ్ దుష్టబుద్ధి
* సిక్కింప్రాంతంలో కొత్త కథ

చైనాలు రెండా? ఒకటే మనకు గుర్తు. రెండవది ఫార్మోజా ప్రభుత్వం. ఈ విధంగా మన మాతీవ్రవాది మన విదేశాంగ శాఖలో చైనా సిద్ధిని దిద్దెను. అయనకు తెలిసిన భవిష్యద్దర్శనాన్ని మనం నమ్మి, బిబెట్ సీమనుకూడా మావో మహాశయుని కవ్వగింది తూర్చున్నాము. ఆ బిబెట్‌పై నుంచే మనపై పిరంగులు ప్రేల్చే నన్నాహాన్ని మావో సేనానులు చేశారు. వర్యవసానంగా మన మాతీవ్రవాదికి గుండెగాయమైనది. అకాలమరణం ప్రాప్తించింది.

బెట్టుగా దేశదేశాలూ భిక్షాటనయాత్ర జేస్తున్న ఉపప్రధాని శ్రీ మొరార్జీ

మనఅభివృద్ధి, పాకిస్తాన్‌లో మన సంబంధం, కాశ్మీర్ సమస్య – ఈవిషయాల్లో లండన్‌లో మొరార్జీ వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలు ఆత్మాభిమానపూర్వకంగా, దేశకీర్తిప్రదంగా, ప్రశంసనీయంగావున్నాయి.

మనం మన స్వాతంత్ర్యాన్ని రక్షించుకోడానికి విపరీతంగా త్యాగాన్ని చేయవలసి వచ్చింది.

అదే ఆ చైనా ఇవ్వబెట్టున్నది? రెండు గాదు మూడు చైనాలైనది. మనం కండ్లు తెరుచుకున్న తర్వాత ఫార్మోజా ప్రభుత్వాన్నికూడా ఒక చైనా ప్రభుత్వంగానే మన నాయకులనేకులు పరిగణించి, అక్కడ వర్యటించి వచ్చివారు. కృవలాసి ఆ సీమను యాత్రజేసి వచ్చినాడు.

ఫార్మోజా మలేషియావలె, జపాన్‌వలె తన అర్థికవ్యవస్థను దక్కదిద్దుకున్నది. దీనికినాడు అనాతి చైనాను నడిపించిన వాడే నాయకుడు. వాటికి, నేటికి ఎంత భేదమో చూడండి.

అనాడు అమెరికా నప్లయిచేసిన సాదు మంతా బుగ్గిలో కలిసింది. అయుధాలన్నీ విరోధుల కందిపోయినవి.

నేటి ఫార్మోజా స్వయం సహాయంమీద కృషిజేసింది. అందుకు తోడుగా విదేశాల నుంచి వచ్చిన రుణాన్ని తీర్చేశారు. ఫార్మోజా జీవనప్రమాణం పెరిగింది.

ఈవల ఫార్మోజా ఈ విధంగావుంటే, ఆవల మావో చైనా ముక్కలైపోయింది. కనీసం రెండు ముక్కలైనది – పీకింగ్ చైనా, కాంటన్ చైనా. అనగా మూడు చైనాలు మొత్తానికి - ఫార్మోజా, పీకింగ్, కాంటన్.

హాంకాంగ్ నుండి వచ్చిన వార్తలను బట్టి, సెప్టెంబర్ 10 న కాంటన్‌లో రక్తపు నదులు ప్రవహించగలవు. అంటే, ఈ వంక్తులు పాఠకుల కందేనరికి ఎంత హత్యాకాండ జరిగిపోయి వుంటుందో?

మనకు యిందు విషయమై తెలిసిన మరికొన్ని సంగతులు: 1) యుద్ధచర్యలో భాగంగా ఒక పక్షం ధాన్యాగారాలకు నిప్పంటించింది. 2) డాక్టర్లలో పక్షపాతి నవి. తమకు గిట్టని పక్షపు రోగులకు దానిమందులిస్తున్నారు (Lethal Injections). 3) కాంటన్ నుంచి హాంకాంగ్ పారిపోయేవారిని పట్టుకొని ఆర్మీవారు ఉరితీశారు. 4) లియూ అను కూలురనబడేవారిని వఖికిగా ఉరితీశారు. 5) రైతులకు, వర్కర్లకు తమ జాగా విడిదిరాకూడదనీ, ఆల్లరులలో పాల్గొనరాదనీ మావో బృందంవారు ఆదేశాలు పంపివారు. 6) చౌ ఎన్‌లాయ్, మావో సతీమణి దియాంగ్‌చింగ్ మావో బృందపు నకతు పీకింగ్‌లో హోజెర్ కఠినచర్యలు తప్పవని అభిప్రాయపడినట్లే తెలిసింది.

తమ సాంస్కృతిక విప్లవాన్ని అందించిన రష్యా 'అబద్ధికులను' మావోబృందం వారు తీవ్రంగా నిరసించారు.

* * *

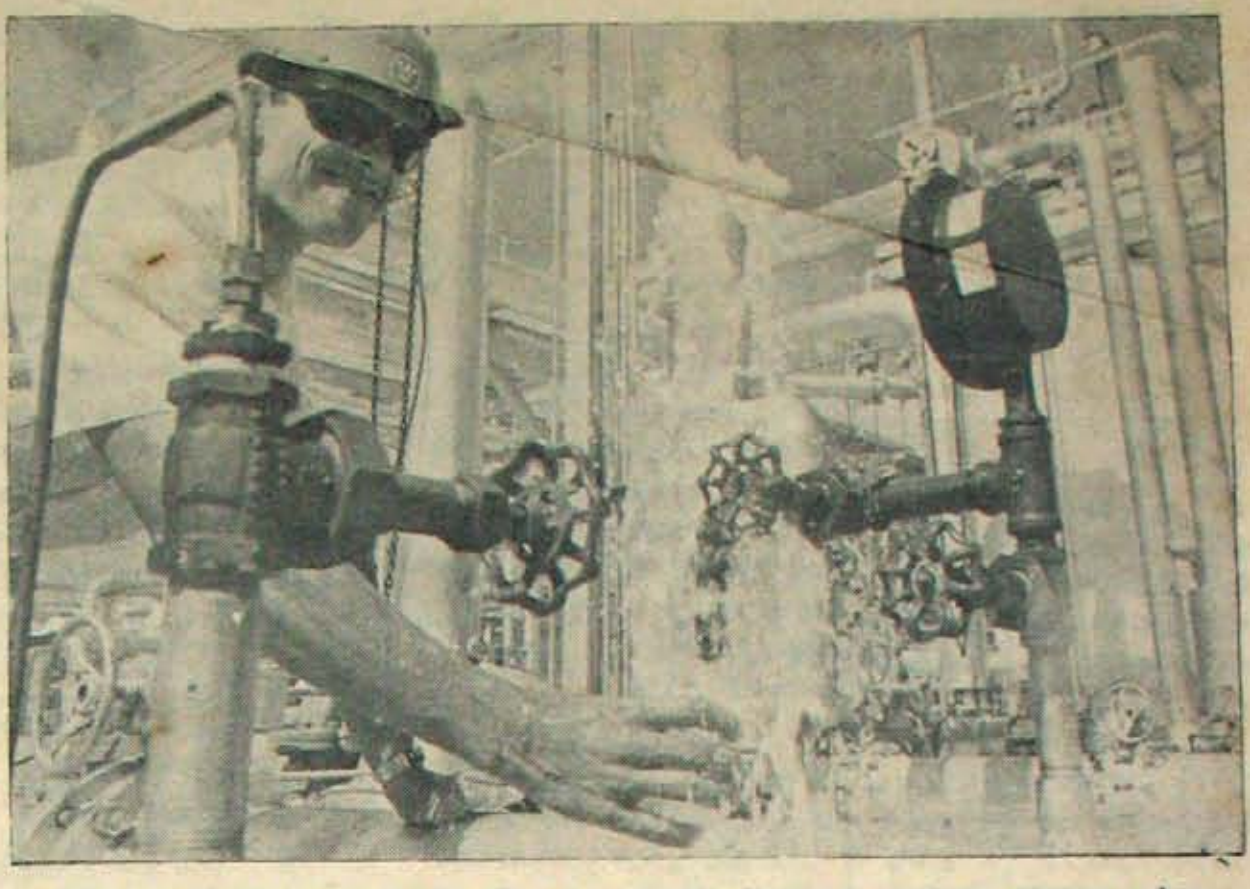
అది చైనానంగతి. ఇక మనవర్కలో బల్లెంగావున్న పాకిస్తాన్‌సంగతి వించాం.

అదివరి అయూబ్ వివరీతబుద్ధిని ప్రదర్శిస్తున్నాడు. సెప్టెంబర్ 6న డిఫెన్సుడే జరిపించాడు. విక్టరీడే జరిపించవలెనని అయన సంకల్పించివుండెను. కాని తనకా సౌభాగ్యం కలగలేదు. భారతదేశంలో సెప్టెంబర్ 6 న విక్టరీడే జరిగేదే. కాని, మనం ఎన్నడూ పాక్‌సీమను ఆయించవలె ననుకోలేదు. మనమూ-పాకిస్తాన్ ఒకే ప్రజలని మనభావం.

ఎవరిరాజ్యం పాకిస్తాన్‌అని అంటున్నారో వారనేకమంది ఈవైపునేవున్నారు. అందుకు చెందినవారికే రాష్ట్రపతిపదవి, పోటీలో, లభించింది. అందువలన పాక్ ప్రజతో మనకు తగాదాలేదు.

కలహకారణం అసీమలో మనపై ద్వేషంమీద ఆధారపడిన రాజ్యం విర్పడడమే. ఈ కారణాన్ని సమయం తొలగిస్తుంది. మాకే సంశయమూలేదు. ఈరోగా పాక్ ప్రభువుల అబద్ధాలవుట్టకు నహాహా

—కొరవ 10 వ పేజీలో

ఉవ్వసిళ్లను మంచినీళ్లుగా మార్చడమనేది ఇటీవల చాల ప్రాధాన్యం వహిస్తున్నది. మనకంతా అపోరధాన్యాల కేషా అయితే, ఫ్లారిడారాష్ట్రం (అమెరికా) లోని కీవెస్ట్ పట్టణంలో మంచినీళ్లకే కేషా! అదుస్తికి యివ్వాడు తొలగింది. తగిన యంత్రాలను అమర్చి, ఉవ్వసిటిని మంచినీరుగామార్చి, పౌరులకు దాలినన్ని నరవరాచేస్తున్నారు. యంత్రం ఉవ్వసిటిని మంచినీరుగా మారుస్తుంటే ఒక కార్మికుడు మంచినీటిని గ్లాసులో పట్టుకుంటున్నాడు.

ఏవిధంగాచూచినా చాగ్లా చర్య మెప్పనుపొందేదే!

వివాదాస్పదమైన మాతృభాషలో విద్యాబోధన

చాగ్లా మంచివని పేసినాడు. దేశానికి అనేకవిధాల సేవజేసినాడు. విద్యాశాఖను అయన విడిదిపెట్టడం తప్ప. అ తర్వాత అయన స్వీకరించినశాఖ అయనకు సరిపోలేదు. A spare peg in a round hole అని ఇంగ్లీష్‌లో అంటారే అట్లా అయినది అయన నంగతి. మొత్తాన అయన స్వభావానికీ, శక్తిసామర్థ్యాలకూ అది సరివడని నంగతి. దానిని అయన త్యజించడం మనకెంతో మేలు. అంతేగాక, వెళ్లేటప్పుడు కన మును పటి శాఖద్వారా దేశానికి జరిగే అవకారాన్ని నూచిస్తూ వెళ్ళడం మరింతమేలైనది.

అదే అయన నూచన సంపూర్ణంగాదు. బాగా ఆలోచించివుంటే పూర్తిగా దానిని వెల్లడించేవాడు.

మాతృభాషలలో ఉన్నతవిద్యాభ్యాసం నడిపించడమనే పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టడంలో ప్రభుత్వం మహావేగిరపడడం వనికిరాదనీ, దేశానికి హానికరమనీ అన్నాడు.

అంటూ దేశంలోని ప్రొఫెసర్ల వినిమయానికి అటంకాలుకలుగుతాయనీ, ఏకత్వమనేది మంటగలిసి పోతుందనీ అయన వ్యాఖ్యానించాడు. నిజమే అమాట.

అట్టయితే, మద్రాస్ గవర్నర్‌తో బాటుగా తానూ అనేక మాతృభాషలలో బోధన హైస్కూల్‌స్థాయిందాక అపివేసి ఆ మీదట ఏక దేశభాషలో,అనగా ఆంగ్లంలో, ఉన్నతవిద్యను గరపడం సాగించవలెనని అయన చెప్పివుండవలసినది. ఎట్లయినా ఆంగ్లస్థానే దేశభాషగా హిందీ వచ్చేట్లుంటే క్రమేపీ హిందీలో ఉన్నతవిద్య బోధించడానికి ఏర్పాటు చేయవలెనని అయన సూచించవలసివుండెను.

వచ్చినమటుకే రాని– అంతవరకే లాభం అన్నట్లుగా రాజీనీ చాగ్లా చర్యకు స్వాగతం చెల్లివాడు. ఇదే సందనుకుని తన ప్రాముఖ్యాన్ని దేశానికి యస్. కె పాటిల్ ప్రకటించుకోవడంకోసం చాగ్లా ధైర్యాన్ని ప్రశంసించాడు! అట్లాడు ధైర్యం తక్కువ తిన్నాడా? తనకు ప్రయోజనకరమైన విధంగా చాగ్లాదర్యకు తా త్పర్యం తీశాడు. కాని, వున్నతవిద్య ఒకేభాషలో

(ఆంగ్లంకాని, హిందీకాని) వుండవలెననే సూత్రాన్ని అయన గ్రహించలేదింకా!

నిజానికి చాగ్లాలు, పజ్జేళ్లే కాంగ్రెస్ నంస్థను కాపాడుతూవస్తున్నారు. మొరార్జీ పోటీయేలేకుండా వుండివుంటే కాంగ్రెస్‌లో జీవంవుండేదా? నందాలో అంతపేచీ వచ్చిందా, మళ్ళీ అధ్యక్ష పదవికి (కాంగ్రెస్‌లో) అయన్ను పిలుస్తున్నారు.

వాక్‌స్వాతంత్ర్యం ఈ మహానంస్థను కాపాడింది. ఇది లేకనే రష్యా కమ్యూనిస్టుపార్టీ, ఈతివ్వు నాజీపార్టీ 'కుట్ర' లను 'వెలికి' అనేక హత్యలుజేసి తన్ను తాను ఎప్పటికప్పుడు రక్షించుకోవలసి వస్తున్నది. చైనాలో రభస ఎందువల్లజరుగుతున్నదో విదితమేగదా! మావో నూను పూవులు పూదివుంటే, చైనా లోకానికొక వెలుగును చూపేది. ఆ పూవులను పూయనివ్వలేదు. అది మొదలు అంతర్యుద్ధం సాగింది. ఆరబ్బీ సీమలలోని హత్యాకాండలు, ఆఫ్రికా సీమలలోని కొన్నింటిలో జరిగే దుర్మార్గాలు– వీటన్నిటికీ ఒకటే కారణం– అయా పార్టీలలోని అనహనం.

కాంగ్రెస్‌లోని సుగుణం వాక్‌స్వాతంత్ర్యమైతే, దుర్గుణం అతినమానం–రామాయన్నన్తే, రావణాయన్నన్తే. సుగుణం పెరిగి, దుర్గుణం తరిగితే కాంగ్రెస్ యివ్వటికైనా కోలుకోవచ్చును. కాని ఇది అశాశేం మాత్రమే.

కాంగ్రెస్ నేర్చిన సుగుణాన్ని అలవర్చుకున్ననాడే దానిని వదర్రోసిన పార్టీలు– వేదికలు నాలుగు కాలాలపాటు రాజ్యం చేయగల్గేవి. ఎవరివారి స్వేచ్ఛను హరించే వాడు– అందులో ముఖ్యంగా తన స్వంత వర్గంలో – తానే అనియమాన తవలోని దుష్టశక్తికి బంద్ అపోతున్నాడు. ప్రైవేటు అయినవాడు, విధానం లేనివాడు కొంత కాలం ప్రకాశించి కడకు వడిపోతాడు.

మళ్ళీ చాగ్లావద్దకు వస్తాం. ఇందిరాగాంధి విశ్వసించిన సుబ్రహ్మణ్యం, అశోక్ మెహతా దేశానికి దూరమై పోయినారు. వారి మేధాశక్తి కరిగిపోయింది. మనకు దివాల్యూయేషన్ తెప్పించి, తామే దివాల్యూ అపోయినారు. మన ప్రధాని తరిమివేసిన నందా ప్రజలకు దగ్గరివాడైనాడు. అమెను ఎదిరించిన మొరార్జీ ధ్వంసమైపోతున్నది. చాగ్లా ఏకదమ్ హీరో అపోయినాడు.

ఈయన గంభీరంగా ప్రకటించిన భాషా సమస్యకు నైజమా స్తోత్రం సమాధానమని గిరిగారి అభిప్రాయం కాలేదు! మన మాతీవ్రవాది మావో విదేశీ గనక మన 'ఆంగ్లేయుల' చేత హిందీ ప్రవేశాన్ని ఒప్పించాడు. అయన సూత్రప్రకారం చేసి

—కొరవ 10 వ పేజీలో

వారం వారం
తప్పక చదవండి

ఉదయగిరి పంచాయతీసమితి

టెండరు నోటీసు

ఉదయగిరి పంచాయతీ సమితి పరిధిలోని తెల్లనముద్రము పంచాయతీ సమితి సోషల్ వెల్ఫేరు ప్రాథమిక పాఠశాలలోని బడిపిల్లలకు మధ్యాహ్న భోజనము యీ క్రిందకనపరచిన షరతులప్రకారం పెట్టుటకు సీలు చేసిన టెండర్లు కోరబడుచున్నవి.

(1) బడి జరుగు దినములలో శనివారం మినహా ప్రతి పిల్లవానికి ఒక పూట భోజనము (6 ఔన్సుల బియ్యం) మరియు దానికి సరిపోవు కూరలు (పప్పు 1½ ఔన్సు నూగెనూనె 1/30 ఔన్సు, ఉల్లిపాయలతోకూడిన కూరగాయలు 6 ఔన్సులు) తయారుచేయించి వడ్డించవలయును. స్కూలుపిల్లల గరిష్టసంఖ్య 80. ఇందులకు శాంక్షను అయినరేటు పూట 1కి ఒకపిల్లవానికి 0-20 పైసలు.

(2) ప్రతి టెండరును తెల్లకాగితముపైన పిల్లవానికి 1-కి పూట 1-కి సప్లయి చేయురేటును తెలుపుచూ పంపవలయును.

3) టెండర్లలో ఎర్నెస్టు డిపాజిట్టు రూ. 50 లు ఉదయగిరి పంచాయతీసమితి పేరుకు ఉదయగిరి సబ్ ట్రెజరీలో కమ కట్టి టెండరుతోపాటు చలానా జతచేసి పంపవలయును.

4) టెండర్లు యీ దిగువ సంతకము చేసినవారికేగాని, వారివలన ఉత్తర్వులు పొందినవారికిగాని 25-9-67 తేది సాంత్రము 4 గంటలవరకు ఉదయగిరి పంచాయతీసమితి ఆఫీసులో ఇవ్వవలెను. ఆరోజునే సాయంత్రం 4-30 గంటలకు టెండర్లు తెరువబడును.

5) గెలుపొందిన టెండరుదారుడు రూ. 5000 లు సాల్వెన్సీ సర్టిఫికేటుదాఖలు చేసి 5-10-67 తేదినుండి మధ్యాహ్న భోజన కార్యక్రమం మొదలుపెట్టవలెను.

—సి. ఎస్. ఆర్. ఆంజనేయులు,
బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరు, ఉదయగిరి.

పుత్తూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 105 of 66 O. S. 52 of 63

సి. కన్నెమ్మ —పిటీషనరు.

సి. నరసింహులునాయుడు వగైరా —రెస్పాండెంట్లు.

వేలంప్రకటన:- ఈ నెంబరులో 1-వ ప్రతివాది వాదికి చెల్లించవలసిన డిక్రీబాకీ గాను 1 వ ప్రతివాదియొక్క యీ క్రింద కనబరచిన షెడ్యూలుదాఖలా ఆస్తిని వేలమునకు తేది పైకోర్టులో 16-10-67 తేది వేలమునకు వాయిదా వేయబడియున్నది. సవాలు చేయదలచినవారు సవాలు చేయవచ్చును.

షెడ్యూలు: చిత్తూరుజిల్లా, చిత్తూరు సబ్‌రిజిస్ట్రి, నర్సవేడు తా॥ దూలగుంట అనే కృష్ణాపురం – గ్రామ లెక్కదాఖలా భూములు.

1. S. No. Extent Hectors.
100/1 0—25 out of
1—42 cents. 0—101

Boundaries for the same East: The lands of Lakshmaiah. West: The lands of Chinthala Doraswami. South: The lands of Chinthala Subrayulu North: The lands of G. Muthelu Reddi. Upset price is fixed at Rs. 500/-

2. S. No. Extent Hectors.
109/5 0—23 out of
0—73 cents 0—093

The boundaries for the same. East: Veeraswamy Naidu lands West: Podupu Neelakalva and Madiga Buddaiah's lands. South. the lands of G. Narasimhulu Reddy. North: The lands of C. Doraswmi Reddy. Upset price is fixed at Rs. 460.

—K. KRISHNAMA NAIDU,
Advocate of the petitioner.

కంపోస్టు తయారీ-

మున్సిపాలిటీలకృషి: నెల్లూరుకుసూచన

ఆల్తూరు కోటారెడ్డి
బి. ఎస్‌సి.

శాస్త్రీయంగా కంపోస్టును తయారు చేసే విధానాలుగూర్చి గతవారం కొంత వివరించాను. గమనించాల్సిన కొన్ని విషయాలున్నవి. కంపోస్టుగుంటలన్ను సాధ్యమైనంతవరకు నీరునిలవని ఎత్తయిన ప్రదేశాల్లో త్రవ్వుకోవడం శ్రేష్టం; నీడలో ఏర్పరచుకోవడం మంచిది; కంపోస్టులో చల్లే మలమూత్రాదులు ఎండకు ఎండకుండా చూసుకోవాలి.

కంపోస్టు జల్లెడ

గాజుముక్కలు, చిల్లపెంకులు, ఇనప ముక్కలు, చిన్నచిన్న రాళ్లు-రప్పలు, రేకులు మొదలైనవాటిని వేరుచేసేదానికి కంపోస్టుజల్లెడ నొకదానిని కోయంబత్తూరు లోని వ్యవసాయ ఇంజనీరింగ్ పరిశోధనాలయంవారు కనుగొని తయారుచేస్తున్నారు. దీనిఖరీదు 650 రూపాయలు. రోజుకు ఒకటన్ను కంపోస్టును జల్లెడ పట్టవచ్చునట. దీన్ని ఆడించేదానికి రోజు కూలి 4 రూపాయలవుతుందట. ప్రతి పురపాలకసంఘం యిటువంటి జల్లెళ్లు కొన్నిటిని వుపయోగించడం మేలుకదా?

బ్లాక్‌షీట్ కంపోస్టింగ్

బ్లాక్‌షీట్ కంపోస్టింగ్ అంటే నల్లటి ప్లాస్టిక్ లేదా పాలిథీన్ గుడ్డతో కప్పి మరీ కంపోస్టును తయారుచేయడమన్నమాట. ఇట్లా ప్లాస్టిక్ గుడ్డకప్పి కింద కంపోస్టు తయారుచేస్తే ఎరువును చెదపురుగులు, యితర క్రిమికీటకాదులు పాడుచేయవట. కుళ్లేటప్పుడువచ్చే కార్బానిక్ వాయువును బయటకు పోనీయదట; ఈనల్లటి ముసుగు వల్ల చలిగాలినిగాని, ఎండనుగాని దరికి రానివ్వదట; ఉష్ణాన్ని బయటకు పోనీవకుండా కాపాడుతుందట; ఈగుడ్డ వుండడంవల్ల ఎరువులోని లాభదాయకమైన పురుగుల్ని పక్షులు గిత్తులు భక్షించేదానికి వీలుండదట.

భారీఎత్తున రసాయనికవు ఎరువులను వుత్పత్తి చేసుకునే పాశ్చాత్యదేశాలుకూడా కంపోస్టుఎరువుకు యింత ప్రాధాన్యం యిస్తున్నాయంటే; ఏమీలేనిమనం కాస్తనులువుగా చేతయ్యే యీకంపోస్టును తయారుచేసుకోలేకపోతే ఎంత సిగ్గుచేటు!

పురపాలక సంఘాలు: కంపోస్టు నిర్వహణ

పూర్వం గుంటూర్ త్రవ్వి పట్టణాల్లో చిమ్మిన కసువును కంపోస్టు చేస్తుండేవారు. కూలిల మట్టం కాస్తపైన్నే వుండడంవల్ల గోతులపద్ధతిమాని యిప్పుడు కుప్పల పద్ధతిలో కంపోస్టు తయారుచేస్తున్నారు.

మధుర కార్పొరేషను వారు 5 లక్షల రూపాయల వ్యయంతో 60ఎకరాల మైదానంలో కంపోస్టును శాస్త్రీయంగా యంత్రాలతో తయారుచేసి దానికి తీవ్ర ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు.

పాయిఖానాలెత్తే డబ్బాలను పెద్ద ప్లాట్‌ఫారంమీద పంపునీటితో కడిగి, ఆ నీటితో కంపోస్టుకుప్పల్ని తడిపేదానికి వదుల్తారట. కంపోస్టును యంత్రాలతో జల్లెడపట్టి నిపుణుల బృందం పరిశీలించిన మీదట అమ్ముతారట. సాలీనా 60, 70 వేల టన్నుల కంపోస్టు తయారవుతున్నదట. టన్ను 3-4 రూపాయల చొప్పున అమ్మితే షుమారు 2 లక్షల ఆదాయం వస్తున్నదట.

గుజరాత్ రాష్ట్రంలోని రాజ్‌కోటలో తయారయ్యే స్వచ్ఛమైన కంపోస్టుకోసం పరిసర గ్రామాలనుండికూడా రైతులు బండ్లు తోలుకొనివచ్చి కొనుగోలు చేసుకొని పోతారట. లూథియానా, జలంధర్‌లలో సాగు చేస్తున్నారుకాబట్టి రైతులకు కార్డు (కోటా) పద్ధతిలో మున్సిపాల్టీవారు కంపోస్టు కేటాయించి అమ్ముతారట.

జలదారుల బురదమడ్డి

కలకత్తాలో యిదివరకు మురుగునీటిని కొంత సముద్రంలోకి, మరికొంత సాగు భూముల్లోకి నేరుగా విడిచేవారట. ఇది అంత మంచిపద్ధతి కాదని తల్చి యిప్పుడు ఆ నగర సమీపంలోనే 40లక్షల గ్యాలన్లు పట్టే రెండు ట్యాంకులు కట్టి, తగిన యంత్రాలు నిర్మించి 'ప్రస్‌సెడిమెంటేషన్' పద్ధతిలో జలదారుల మడ్డిని మూడు నెలల పాటు పెద్ద తొట్లలో బాగా మరగనిచ్చి తదుపరి విక్రయిస్తున్నారట. ప్రపంచంలో పెద్దఎత్తున కంపోస్టుచేసే స్థలాల్లో యిది వొకటట. ఈ పద్ధతిలో తయారైన కంపోస్టును ఎకరాకి మూడుటన్నులలెక్కన వరి, వగైరా పైర్ల భూములకు వాడుతున్నారట.

ఇట్లాంటి కంపోస్టులో నీటిశాతం తగ్గిస్తే యితర ప్రాంతాలకు తీసుకొనిపోయేదానికి అనువుగా వుంటుంది. అమెరికాలో పెద్ద పెద్ద గ్లాసుషీట్లతోకప్పి జలదారు మడ్డి కంపోస్టులోని చెమ్మను 10 శాతంవరకు సరిచేసి అమ్ముతారట. అయితే యీమడ్డిని వాడేవారు కొన్ని ఆరోగ్యసూత్రాల్ని

—తరువ 8 వ పేజీలో

కంపోస్టుతయారీలో నెల్లూరు ఫస్ట్‌అట!

1966 సంవత్సరంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ హోల్‌మొత్తానికి 6799 టన్నుల 'శ్రేష్ఠమైన' కంపోస్టునుతయారుచేసి 6750 టన్నులు అమ్మకంచేసినందుకు నెల్లూరు మున్సిపాల్టీవారికి రాష్ట్రస్థాయిలో మొదటి బహుమానంగా వెండికప్పు-షీల్డును బహూకరించడమేకాకుండా, అఖిలభారతస్థాయి ప్రయిజుకు కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం నెల్లూరుమున్సిపాల్టీ పేరును సూచించినదట!

చెప్పుకోదగిన శాస్త్రీయస్థాయిలేని మన మున్సిపాలిటీ కంపోస్టుకే రాష్ట్రస్థాయి ప్రయిజువస్తే, యిక మిగతా మున్సిపాలిటీలు ఎంత అధ్వాన్నంగా వున్నాయో చెప్పవనిలేదు కదా!

జనవాణి

రామమూర్తినగర రోడ్ల దుస్థితి

హైదరాబాదునుండి నెల్లూరుకు బదిలీ అయిన నేను, రెండునెలలనుండి రామమూర్తినగర్‌లో కాపురముంటున్నాను.

శాసనసభ్యులు శ్రీ అన్నదాత మాధవరావుగారి ఇంటి సమీపములోవున్న రోడ్డు చాల శోచనీయ స్థితిలోవుంది. కార్లు, బండ్లు, రిక్షాలు, సైకిళ్లు ఈప్రాంతానికి వచ్చువరకు అనేక ఇబ్బందులకులోనై మిక్కిలికష్టంతో రోడ్డుదాటగలుగుచున్నవి. దీనికి కారణం-అనేకగం గుంటలు, మిట్టలు, గోతులతో మురికినీరు చేరుటచే బురదమయమై, రాకపోకలకు తీరని అంతరాయం కల్గిస్తున్నది. ఈదుస్థితిని మునిసిపల్ అధికారులదృష్టికి తెచ్చు వుద్దేశ్యంతో ఈలేఖ వ్రాస్తున్నాను. ఈరోడ్డు మరమ్మత్తువిషయంలో సత్వరమే చర్యలు గైకొనగలరని ఆశిస్తున్నాను.

-ఎ. వి. వి. నరసింగరావు
లెక్చరరు,
గవర్నమెంటు ట్రెయినింగు కాలేజి.

(లెక్చరరుకాబట్టి, నరసింగరావుగారు దాంసామ్యంగా, మెత్తగావ్రాశారు. ట్రెయినింగ్‌కారకు గుంటలున్నాయి లేవ్వితే, ఇక ఆరోడ్డు

—తరువ 8 వ పేజీలో

బొంబాయి భావాలు

నగరాల భిన్నత్వంలో పల్లెల ఏకత్వం

బం. గో. రె.

గతవారం సత్యజిత్‌రేగారి సినిమా 'మహానగర్' గూర్చి వ్రాస్తూ బంగోరె యిటీవల బొంబాయివెళ్లివచ్చాడన్న వాక్యం చదివి వొక పాఠకమిత్రుడడిగాడు-అయితే బొంబాయి వెళ్లొచ్చావన్నమాట, మరి నీ బొంబాయి భావాలు వినిపించవా' అని. అప్పుడనిపించింది- బొంబాయి భావాల్ను గూర్చి వొక చిన్న వ్యాసానిక ఎందుకు వ్రాయకూడదూ –అని.

బొంబాయి నగరంలో బంగోరె ఐదు రోజులుగడిపినా, నేనుచూసింది, తిరిగింది చాలస్వల్పం. నగరమన్నతర్వాత ఎప్పుడూ వ్రాయడానికి ఎంతో కొంత వుండనే వుంటుంది. ఒకప్పుడు మన కవులకు గ్రామాల్నుగూర్చి, గ్రామజీవన వాతావరణాన్నిగూర్చి కవిత్వం వ్రాయడానికి బోలెడంత వుండేది. ఇప్పుడట్లాకాదు, నాగరికత మరిగిన మన ఆనాటి నగరాల పాలవుతున్నారు. నగర జీవితాన్నిగూర్చి గానం చేయడానికి మనకవులకు ఎప్పుడూ ఎంతగానో వాస్తువు దొరుకుతుంటుంది.

నగర జీవితాన్నిగూర్చి గానంచేసిన నెల్లూరుకవులిద్దరున్నారు—వొకరు పఠాభి, రెండవవారు నారపరెడ్డి. నాకు బాగా జ్ఞాపకం-ఎనిమిదేళ్లక్రితం-ఇంగ్లీషులోకి తర్జుమా చేయబడిన నారపరెడ్డిగారి రెండు నగరగేయాల్ను వెంటబెట్టుకొని బొంబాయిలో అడుగుపెట్టాడు బంగోరె. 'ఇల్లస్ట్రేటెడ్‌వీక్లి ఆఫ్ ఇండియా' పత్రిక ఎడిటర్ శ్రీ ఎ. ఎస్. రామన్‌గారి చేతిలో ఆ గేయాల్ను పెట్టి, బాగున్నాయని భావిస్తే ప్రచురించమని కోరాడు. తర్వాత రెండు మూడునెల్లకు 'రిటర్న్‌డ్‌విత్ కాంప్లిమెంట్స్' అని ఒక జాబువచ్చింది !

ఇప్పుడితంతా ఎందుకు వ్రాస్తున్నానంటే-అప్పుడొకసారి, మళ్లీ మొన్నొకసారి బొంబాయికి రెండుసార్లుగా వెళ్లినా నేనక్కడచూసింది, తిరిగింది బహుస్వల్పమేనని చెప్పడానికే. అంతేగాక, చూసింది తక్కువేఅయినా బంగోరె నిజంగా కవే అయివుంటే బొంబాయినిగూర్చి ఏకంగా వొక పేద్దగేయమే వ్రాసుండేవాడు; నేను కవిగాణ్ణి కాదుకాబట్టి బొంబాయినిగూర్చి నేనుగా వ్రాసేదానికి పెద్దగా ఏమీలేదని చిన్నబుచ్చుకుంటున్నాను.

బొంబాయిలో కొత్తవాడికి కొట్టొచ్చినట్లు కనపడేవి బొంబాయి బిల్డింగ్స్. బహుశా నగరంచుట్టూ సముద్రం పర్చుకొనివుంటుంది కాబట్టి, అనాథా వొత్తిడి తట్టుకొనేదానికి స్థలం తక్కువకాబట్టి అంతస్తుమీద అంతస్తుకట్టి ఆకాశహర్మ్యాలు మాదిరిగావుండే యిళ్లగూళ్లల్లో జనం నివసిస్తుంటారు. 6,7 అంతస్తులకు తక్కువే వుండవు అక్కడి యిళ్లు. 4, 5 అంతస్తుల యిళ్లు అతిసామాన్యాలు.

బొంబాయిపట్నంలో యిళ్ల యిబ్బంది అంతాయింతాకాదు., వొకొక్క గదివంటి దానిలో రెండుమూడు కాపురాలవారి అవస్థలు-అనిఅంటూ వొక తెలుగు రచయిత బొంబాయి అవస్థల్నిగూర్చి వ్రాస్తూ- "విశాలమైనరోడ్లు, అందమైన భవనాలు, వొక్కొక్క భవనంలో వొక్కొ చిన్న పేటలోవున్నంతప్రజ, మధ్య చీరలతెరలు కట్టుకొని, తెరల వెనకాల అకుటుంబాల భాగవతాలు" అని పేర్కొన్నాడు.

'మలబార్‌హిల్స్' మీదకు టాక్సీలో ఎక్కుతూవుంటే రోడ్డుకిరుప్రక్కలా కళ్లు చెదిరిపోయే బిల్డింగ్స్, ఆబిల్డింగ్స్ కిటికీల్లో వుతికి ఆరేసిన గుడ్డలు చూచినప్పుడు-ఆమధ్య ఆర్. కె లక్ష్మణ్‌గారి కార్టూన్ వొకటి జ్ఞాపకానికొచ్చింది. ఒక పరదేశీకి బొంబాయి గైడ్ వొకడు నగరమంతా చూపిస్తుంటాడు; అంతపెద్ద బిల్డింగ్స్ కిటికీల్లో వరసగా ఆరేసిన గుడ్డపీలికల్ను చూసిఏమిటివిఅని అడుగుతాడు. అప్పుడు గైడ్‌అంటాడట-బెనారస్, బకావ్ నైలాన్, టార్జెట్, వెంకటగిరిచీరలంటివి, పేలికలు కావు-అని ఎంతపెద్ద బహుబిల్డింగులయినా నరేబిల్డింగుల్లో వుండేవాగ్నిహాలంతా

—తరువ 8 వ పేజీలో

*** పల్లెలవార్తావళి ***

చక్కెరకోసం లబలబ లాడుతున్న పల్లెప్రజ!

తక్కువకోటాలు : అధిక ధరలు

ఉప్పుడుకో బియ్యందిగోల; వల్లెల్లో చక్కెరది బాధ. ఇప్పుడు బియ్యంగొడవ అంతగా వినబడడం లేదుగాని, పల్లెల్లో చక్కెరగోడుమాత్రం అట్లనేవుంది. కోటా తక్కువని కొన్ని గ్రామాలవారు; రేటు ఎక్కువని కొన్ని గ్రామాలవారు లబలబ మంటున్నారు. వదలకుండా వేసేట్టుంటే పల్లెటూళ్ళ శీర్షికంతా ఈ చక్కెరకొరత వార్తలతోనే నిండిపోతుంది. డి. ఎస్. ఓ. గారు చాలా శ్రద్ధగా, కఠినంగానే వ్యవహరిస్తున్నట్టున్నారు. కాని పాతుకొనిపోయిన అబందరస్థితి ఒక్కనాటితో పోతుందా? పరిస్థితిని చక్కబరచడానికి ఒక్క వ్యక్తివల్ల అవుతుందా? ఇందులో గ్రామస్తుల బాధ్యతకూడా ఎంతోవుంది. తెచ్చినకోటా న్యాయంగా పంచకుంటేపై అధికార్లకు ఎందుకు రిపోర్టుచేయగూడదు? బ్లాక్‌మార్కెట్‌లో అత్యధిక ధరకు అమ్ముతుంటే ఎందుకు పట్టించగూడదు? ఎక్కడో మారుమూల పల్లెలో ఏదో జరిగితే నెల్లూరులోవున్న డి. ఎస్. ఓ. కు గాని, మరొక అధికారికిగాని ఏమి తెలుస్తుంది? అందువల్ల కేవలం అధికార్లను నిందించి లాభంలేదు. తమకూ కొంత బాధ్యతవుందని ప్రజలు భావించి, వ్యవహరించినప్పుడే ఇలాంటి అన్యాయాలు, అవినీతులు అరికట్టబడే అవకాశముంటుందని గ్రహించడం అవసరం.

పల్లెటూళ్ళనుండివచ్చిన చక్కెర వార్తావళిని కొంత దిగువ యిస్తున్నాము—

కావలినుండి న్యాయవాది శ్రీ బి. వి. నరసింహాచార్యులు ఈ విధంగా వ్రాస్తున్నారు—

పామూరులో బియ్యం కిలో రూ 1-25 లు?

చక్కెరగొడవ అయిపోయింది; బియ్యం గోడు వచ్చింది. ఇటీవల ఎప్పుడూ బియ్యాన్నిగూర్చినటువంటి ఆక్రోశన వినలేదు.

కనిగిరితాలూకా పామూరు నుండి నయ్యద్ బాబా రహంతుల్లా అనే ఆయన ఈ విధంగా వ్రాస్తున్నాడు—

"ఈగ్రామంలో షుమారు నెల రోజులనుండి బియ్యం దొరకక ప్రజలు యిబ్బందులుపడుతున్నారు. బ్లాకులోమాత్రం కిలో రూ 1-25కు దొరుకుతున్నవి. బియ్యం డిపోలకు సప్లయి జరిగిందోలేదో తెలియదు. ప్రజలకు కష్టకాలంగావుంది. భవిష్యత్తు మరెంత భయంకరంగా వుండబోతుందో!"

"కావలి, ఉదయగిరి రెండు తాలూకాలకు కలిసి ఇదివరలో దాదాపు 75 టన్నుల చక్కెర కేటాయించేవారు. కాని ఈనెలకు 25 టన్నులమాత్రం కేటాయించబడింది. 25 టన్నులు కావలి పట్టణానికే చాలదు. కావలి 25 వేల జనాభాకలిగిన మునిసిపాలిటీ. రివిన్యూ డివిజన్ కేంద్రమేగాక, కాలేజి వగైరా అనేకసంస్థలున్నవి. రైల్వే వర్కర్లు ఎక్కువగాగల ప్రదేశాలు తాలూకాలో చాలవున్నాయి. ప్రజలు, టీ బంకులవారు చాల యిబ్బంది పడిపోతున్నారు. బ్లాక్‌మార్కెట్‌లో కిలో నాలుగు రూపాయలు అమ్మబడుతున్నది.

"జిల్లాకు వచ్చినకోటాలో యెక్కువభాగం నెల్లూరుటవునుకే కేటాయించబడి, ఇతర ప్రాంతాలకు తగ్గించివేయబడుతున్నదని తెలుస్తున్నది. కావున కలెక్టరుగారు శ్రద్ధవహించి, జిల్లాకు అదనపుకోటా సంపాదించి, అన్నిప్రాంతాలకు సరిపడే విధంగా సరఫరాచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము"

ఇదీ నరసింహాచారిగారి ప్రకటన. రాపూరుకుకూడా కోటా తగ్గించివేయబడిందని గ్రామస్తులొకరు లబోదిబో కొట్టుకున్న విషయం గతవారం మీరు చదివేవుంటారు.

' ' '

కలువాయినుండి ఒకరు యిట్లా వ్రాస్తున్నారు—

"నెలకో, నెలన్నరకో కోటారాగానే గబగబ వాళ్లకు వీళ్ళకు యిచ్చేసి, మరురోజే 'చక్కెర స్టాకు లేదు' అని బోర్డు తగిలిస్తున్నారు. తెల్లవారినుండి తెలిసినవారికి, ముఖంచూచి, వీశ అయిదు రూపాయలవంతున బ్లాక్‌లో యివ్వడం జరుగుతున్నది. కార్డుపద్ధతి తీసివేయబడిందేమో తెలియదు. కోటా వచ్చినప్పుడల్లా 'స్పెషల్ కోటా' అని అర్. ఐ. వ్రాసిచ్చే చీట్లకు యిస్తున్నారు. ఆర్. డి. ఓ., తాసిల్దారు గారలు విచారించి గ్రామస్తులకు న్యాయంగా పంపకమయ్యేమార్గం చూస్తారా?"

' ' '

వెంకటగిరినుండి 'విశ్వం' వ్రాస్తారు—

వెంకటగిరిలో 6 తేదినుండి కార్డుల మీద చక్కెర పంపకం ప్రారంభించారు. కుటుంబానికి నెలకు ఒక కిలో అట! ఈ కిలోతో ఒక కుటుంబం బిడ్డల పాలకు, పెద్దల కాఫీకి, పండుగ పబ్బాలకు జరుపుకోవాల! ఇంట్లో ఒక్కడుంటేమాత్రం నెలకు కిలో చాలుతుందా? ఏమి అన్యాయపురోజులు దాపురించాయండీ!

ప్రతి గ్రామంనుండి యిలాంటి పిర్యాదులే. మచ్చుకు రెండు మూడుయిచ్చాము. గూడూరువంటి పట్టణంలోకూడా చక్కెరకు కటకటగా వున్నదని వార్త. ఈ చక్కెరకరవు తొలగేదెప్పుడో! ప్రజలఘోష వినిపించకుండాపోయేదెప్పుడో!! కంట్రోలు అనేది తీసిపారేసి, స్వేచ్ఛగా వదిలితే, సిమెంటువలె అదీ కొల్లలుగా దొరుకుతుంది. కంట్రోళ్లద్వారా కృత్రిమమైన కరవు పరిస్థితులు కల్పించి, ప్రజల్ని అధికార్లను బాధపెట్టడమెందుకు?

ఉదయగిరి ఆక్రందన

కావనసఖ్యుడు శ్రీ ధనంజుల నరసింహం ఇలా వ్రాస్తున్నారు—

—తరువాయి 12 వ పేజీలో

కూనిరాగాలు

లోకలిస్టు

* మన ఇంజనీరు—కవి ఉండేల లండన్‌నుండి పోస్టుచేసిన ఆందోళన ** కృషీక్‌పండిట్ ఆల్తూరు కోటారెడ్డి అగ్రికల్చరల్ ఆవేదన *** నాలుగు వందలరూపాయలతో వొక్కడు తినలేక అందరూ కల్సి మైపాడులో భోంచేసినవైనం!

మన ఇంజనీరు-కవి ఉండేల మాలకొండారెడ్డిగారు ప్రస్తుతం బ్రిటన్‌లో కామన్‌వెల్తు యూనివర్సిటీస్ కమిషన్ స్కాలర్‌షిప్‌తో రిసెర్చిచేస్తున్న విషయం జమీన్‌రైతు పాఠకులకు తెల్సు. జర్నలిజంపై వచ్చిన యిటీవల వొక పుస్తకం కొని పంపమని లోకలిస్టు వొకలేఖ వ్రాస్తే, పాపం ఆయన వో పిగ్గా ఆ పుస్తకంకొని ఎడింబర్గ్‌నుండి సీమెయిల్‌లో పంపిస్తూ లోకలిస్టుకు వొకలేఖ వ్రాశాడు. సీమెయిల్‌లో పంపుతున్నాను, ఆపుస్తకం సూయజ్‌కాల్వ గొడవల్ను దాటుకొని నెల్లూరుకు చేరేసరికి బహుశా రెండుమూడు నెల్లయినా పట్టుందేమో, కాసుకో కూర్చో- అని వ్రాశాడు.

ఉండేల యీ మధ్యన నటనమేతంగా యూరప్ దేశాలన్నీ పర్యటించి వచ్చాడట. ఫ్రాన్సు, స్విట్జర్‌లెండ్, జర్మని, హాలెండ్, బెల్జియమ్, గిల్జియమ్ దేశాలన్నీ. "నేను యీ దేశాల్లో చక్కర్లు కొడ్తున్నాననేగాని, నా మనసంతా మనదేశంమీదే మెదుల్తూవుంది. అనేక విధాలుగా నేనిక్కడ హాయిగానే గడుపుతున్నా, మరెన్నో కారణాలవల్ల మనదేశం ఎప్పుడు తిరిగివెళ్దామా అని ఆదుర్దా పడ్తున్నాను.

"ముఖ్యంగా యిక్కడి టెలివిజన్‌లలో, పత్రికల్లో తరచు దర్శనమిచ్చే మనదేశం యొక్క తీవ్ర దరిద్రపు ప్రతిబింబమే నన్ను వెంటాడుతూ కలతచెందిస్తున్నది. వచ్చే

—తరువాయి 11 వ పేజీలో

ఉపాధ్యాయులు— సంఘసమావేశాలు

ఉపాధ్యాయ దినోత్సవాలు

విద్యావేత్త డాక్టరు సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్‌గారు రాష్ట్రపతిగావుండగా ఆయన జన్మదినాన్ని ఉపాధ్యాయ దినోత్సవంగా జరపమన్నారు. రాష్ట్రపతిగారాధాకృష్ణన్‌గారులేకుండాపోయారుగాని, ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం మాత్రం నిల్చిపోయింది. సింగిల్‌టీచరుండే గ్రామంలోకూడా జరిగిపోయింది. ఆవార్తావళిని దిగువయిస్తాము.

అంతకుముందు ప్రాథమికోపాధ్యాయ సంఘ సమావేశాలు పలుచోట్ల జరిగాయి. వాటిని క్రింద పుశ్లేషిస్తున్నాము.

రాయబారం

జిల్లా పాఠమికోపాధ్యాయసంఘపక్షాన శ్రీయుతులు శింగరాజు రామకృష్ణయ్య, కె. తిరిపాలు, ఎస్. అబ్దుల్ ఖాదరుగారలు ఇటీవల జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ ఎ. నాగభూషణరావుగారిని కలుసుకొని ఉపాధ్యాయ సమస్యలనుగూర్చి నివేదించారు. ముఖ్యంగా పులవపాడు సమితిలో 32 మంది వుపాధ్యాయులను రిలీవుచేసిన విషయాన్ని, తన్మూలంగా ప్రతి సమితిలో వుత్పన్నమయ్యే సమస్యలను వివరించారు.

ఉలవపాడు బి. డి. ఓ. చర్య చట్టవిరుద్ధమని డి. ఇ. ఓ. గారు చెప్తూ; పది శాతం కోతను కలపుపోస్టులు భర్తీ చేయకుండుటద్వారాను; వర్నిచరు, బిల్డింగ్సు, పదవీల ఖాళీలవద్దలలో మిగుల్చుట ద్వారాను పూడ్చుకోవచ్చునని; తానావిధంగా అందరు బి.డి.ఓలకు ఆదేశాలిస్తున్నట్టు శ్రీ నాగభూషణరావుగారు రాయబారవర్గానికి తెలియజేశారు.

మొత్తానికి ఉలవపాడు బి. డి. ఓ. గా అభిషేకంగారికి ఎవరు పట్టాభిషేకం చేశారోగాని, ఒక్కసారిగా విఖ్యాతిచెందాడు!

కొత్త కార్యవర్గం

జిల్లా ప్రాథమికోపాధ్యాయ సంఘ నూతన కౌన్సిల్ సమావేశం కావలిలో శ్రీ పి. కొండయ్య అధ్యక్షతన జరిగింది. తీర్మానాలు, నూతన కార్యవర్గ ఎన్నికల కార్యక్రమం నిర్వహించబడినవి.

కృష్ణరావు పే కమిషన్ సిఫారసులను త్రోసిపుచ్చాలని; 10 శాతంకోత నిర్ణయాన్ని వుపసంహరించాలని, 1:30 వుపాధ్యాయి విద్యార్థి హాజరు నిష్పత్తి వుత్తరువును రద్దుచేయాలని; తమ సూచనలకు అనుగుణంగా కొఠారికమిషన్ సిఫారసులను అమలు జరపవలసిందని; అక్రమ బదిలీలు సాగిస్తున్న బి డి. ఓ. లను శిక్షించాలని వగైరావగైరా తీర్మానాలు గావించారు.

—తరువాయి 12 వ పేజీలో

విద్యార్థులు— పాఠశాలలు

కోవూరు టి. వ. హయ్యర్ సెకండరీ స్కూలుకు ఒక ప్రత్యేకతవుంది. చదువు అన్నిచోట్లాఒకటే; కోవూరులోనూ అదే. కాని శిక్షణలోమాత్రం కోవూరు ఇటీవల విశిష్టస్థానం వహిస్తున్నది. ఇటీవల అంటే హెడ్మాష్టరుగా శ్రీ బి. రాఘవయ్యగారు వచ్చినప్పటినుండి అని భావం. రాఘవయ్యగారివలె ఎందరో ఎం. ఏ., బి. యిడి. లు వున్నారు- హెడ్మాష్టర్లుగా, అధ్యాపకులుగా. కాని రాఘవయ్యగారివలె విద్యార్థుల శిక్షణకు ప్రాధాన్యతనిచ్చేవారు ఎందరో వుండరేమో ననిపిస్తుంది. నేడు దేశంలో కొరతగావుండేది చదువుకాదు; శిక్షణ. అందువల్లే శిక్షణవున్న స్కూలుఅంటే, శిక్షణ నేర్పాందించే అధ్యాపకుడంటే ప్రత్యేకంగా అభిమానించవలసివస్తుంది; మిక్కిలిగా ఆనందించవలసివస్తుంది.

కోవూరుహైస్కూలు ఒక్కరోజు, ఒక్కవేదికమీద అరడజనుకు పైగాగల సంఘాలకు ప్రారంభోత్సవం జరుపుకున్నది- విద్యార్థి సంఘము, సారస్వత సంఘము, లలితకళాసంఘము, స్కూలుపార్లమెంటు, వ్యాయామసంఘము, బాలభటసంఘము, వేగూరు వెంకటప్పయ్యగారి అనువాదం ప్రకారం ఎర్రశిలువసంఘము (రెడ్‌క్రాస్ సొసైటి), ఇంకా...ఇంకా. సాహిత్యప్రియుడు, సరసప్రియుడుమైన జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ ఎ. నాగభూషణరావు; ప్రభుత్వ సన్మానగ్రహీత, చైతన్యంగల విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ బి. స్వామిదాను ప్రభృతులు ఈప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు. వివిధసంఘాల పరిచయానంతరం, నిర్ణీత సమయానికి కార్యక్రమం ప్రారంభంకావడం, ప్రార్థన, ప్లెడ్జిపఠనం, అన్నిటికీమించి విద్యార్థులే స్వయంగాచేసిన రమణీయమైన ఏర్పాట్లు ఆహ్లాదాన్నికూర్చాయి.

హెడ్మాస్టరు శ్రీ రాఘవయ్యగారి స్వాగత పరిచయవాక్కులనంతరం, 750 మంది విద్యార్థులకు అచ్చువేసిన 'ప్లెడ్జి' ప్రతులు పంచబడినవి. ప్రార్థన, ప్లెడ్జి తర్వాతనే పాఠశాల నిత్యకార్యక్రమం ప్రారంభంకావడం యీస్కూలు విశేషం.

స్వామిదాస్‌గారన్నారు- "రాఘవయ్యగారు హెడ్మాష్టరుగా రాకపూర్వము యీ పాఠశాల దుస్థితిని ఒకసారి స్మృతికి తెచ్చుకొని, ఈనాటి దివ్యవ్యూహాన్ని దర్శిస్తే, శ్రద్ధగలిగిన మానవుడు చేయలేనిదేముంది అనిపిస్తుంది. ఈ విద్యార్థుల శిక్షణచూస్తే, విదేశీ విద్యార్థులకు ఏమాత్రం తీసిపోరనిపిస్తుంది. కోవూరు పాఠశాల రమణీయత, హెడ్మాస్టరు సుందర హృదయానికి ప్రతిబింబమా అనిపిస్తుంది. ఇంత తీర్చిదిద్దినట్లైన ప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమాన్ని నేను ఎక్కడా తిలకించలేదంటే అతిశయోక్తి కాదు"

డి. ఇ. ఓ. శ్రీ నాగభూషణరావుగారు, సమావేశంమధ్యలో వర్షంవచ్చినా చలించకుండా చిత్రప్రతిమలవలె కూర్చున్న విద్యార్థుల క్రమశిక్షణనుచూచి ఫణితుడై "మా ఆశీర్వాదాలేగాక, దేవుని ఆశీరక్షతలు కూడా వర్షరూపేణా మీమీద పడినవి" అని విద్యార్థులనుద్దేశించి అన్నారు. జిల్లాలో

—తరువాయి 11 వ పేజీలో

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

స్వర్గీయ కనకమ్మ

స్వర్గీయ పొణకా కనకమ్మ నాల్గవ వర్ధంతిదినమైన నేడు, కస్తూరిదేవి పారిశ్రామిక విద్యాలయంలో ప్రశాంతంగా, నిరాడంబరంగా సంస్మరణ జరిగింది.

సర్వస్వాన్ని దేశానికి త్యాగంజేసి, స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో ముందునిలిచి, నెల్లూరుకు కీర్తి తెచ్చిన ఆమె స్మృతి దివ్యంగా టవునులో ఎక్కడో ఒకచోట, ఆమెకు ప్రియతమమైన స్త్రీవిద్యాసంస్థలు-సేవాసంస్థలకు కూడలిగావున్న ప్రదేశంలో అమెవిగ్రహాన్ని ప్రతిష్ఠించడం ధర్మం కాదా? నెల్లూరులోని మహిళామణులు, మహిళాసంస్థలు ఈసత్కార్యానికి ఎందుకు పూనుకోకూడదు?

కొండంతరాగం...!

కొండంతరాగంతీసి తుమ్మెదివెలో అన్నట్లు ఉత్తరకార్తె ప్రవేశంతో గురువారంరాత్రి వర్షోన్ముఖమై, కొద్దిపాటి వాన కురిసి, తెల్లవారేసరికి ముగిసింది. సర్వేపల్లి రిజర్వాయరువద్ద 2.5 అం., నెల్లూరువద్ద 1.5అం., కనిగిరిరిజర్వాయరు వద్ద 0.5 అ. వర్షం రికార్డయిందట.

గ్రుడ్డిలో మెల్ల శేషమన్నట్లు,చక్కెపైర్లకు కాస్త చల్లని వాతావరణాన్ని కల్గించింది.

విషాదమరణాలు

బి. ఆర్. కాలేజి లేబొరేటరి అటెండరు కె. జానకిరామయ్య శవం గ్యాస్ ట్యాంకిలోవుండగా ఈరోజు కనుగొనబడింది. జానకిరామయ్యజాడ నిన్నటినుండి తెలియలేదని వారి కుటుంబీకులు చెప్పిన తర్వాత చూడగా ఈ విషాద దృశ్యం బయటపడింది. తాళాలు, అకౌంటు పుస్తకం, తన గుడ్డలు అన్నీ టాంకుదగ్గరేపెట్టి వున్నవట. శవాన్ని రాత్రి 7 గంటలకు టాంకునుండి బయటకుతీశారు. ఇది ప్రమాదవశాత్తేనని తేల్చి శవాన్ని వారి యిలాకా వారికిచ్చేసింది పోలీస్.

• • •

పోలీస్ హాస్టల్‌లోవుండి చదువుకొంటుండిన 10 ఏళ్ల చిత్తూరు విద్యార్థి కె. పద్మనాభరెడ్డి 9తేది సాయంత్రం ప్రక్కనున్న దిగుడుబావిలో కాలోలు ప్రమాదవశాత్తుపడి దుర్మరణంపాలైనాడు.

పొదలకూరు విచారణ

తనను నమితి ప్రెసిడెంటు కొట్టాడని బి. డి. ఓ. చేసిన రిపోర్టుపై గూడూరు డి. యస్. పి. విచారణజరిపి, రమణారెడ్డిగారిపై కేసు రిజిష్టరు చేశారని తెలుస్తున్నది. బి. డి. ఓ. మంచివాడు కాడు అంటారు. అది వేరే సమస్య.

పాపం పండింది!

పొదిలి బి. డి. ఓ. గా వున్న బజయ్య లంచం తీసుకొంటుండగా అవినీతి నిరోధకశాఖవారు పట్టుకున్నారట. పాపం పండిందన్న మాట!

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	రు.	500-00
బి. కె. ఎం.	,,	450-00
దొంగసంబర్లు	,,	430-00
తెల్లశేనర్లు	,,	415-00
వుల్లశేనర్లు, ఎర్రశేనర్లు	,,	400-00
రాగులు		600-00
జొన్నలు	,,	650-00
వేరుశనగకాయలు 10 కిలోలు		11-25

—కొరవ 10 వ పేజీలో

మునిసిపల్ ఎన్నికలు

(6 వ పేజీకొరవ)

శాసన సభకుగాని,పార్లమెంటుకుగాని, కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికాలేకపోయిన దేవదానం కౌన్సిలర్‌మాత్రం తప్పక కాగలడనిపిస్తుంది.

రిజర్వుడు సీటులో తేరే రాయప్పదే విజయమంటున్నారు.

14

ఇక్కడ సహజంగా ముప్పిరాల రామమూర్తి ప్రజాఅభ్యర్థి కావలసింది. కాని మూడువర్గాల సర్దుబాటులో అది లెఫ్ట్ కమ్యూనిస్టులకు పోయింది. కాని పోటీ మాత్రం రామమూర్తి, డాక్టరు జొన్నలగడ్డ ఈశ్వరయ్యగార్ల మధ్యనే వుంటుంది. ఈశ్వరయ్య డాక్టరు, చురుకైనవాడు, స్నేహపాత్రుడు. రామమూర్తి విజయమహల్ మేనేజరు; వార్డుతో, వార్డువారితో సాన్నిహిత్యం కలవాడు; స్నేహబంధు అనుచరకోటి గలవాడు. ఇద్దరు అభ్యర్థులూ బ్రాహ్మలు.

పూర్వంకూడా ఈవార్డు ఆనంవారి వ్యతిరేకగాలులు వీచినవార్డు. జాకబ్‌వంటి అభ్యర్థి గెలవలేకపోయాడు. అటువంటి వార్డులో అర్హుడైన డాక్టరు ఈశ్వరయ్య స్వతంత్రుడుగా వేసివుంటే ఎట్లుండేదో మరి. సోముల నారాయణ లేకుంటే రామమూర్తి గెలవు నందేహంలేనిదిగా వుండేదంటారు. నారాయణ ప్రశ్న లేదుగాని; ఈశ్వరయ్యా? రామమూర్తా? అనేది చూడవలసివుంది.

15

ఆనం వెంకటరెడ్డిగారు నూటికినూరుపాళ్ళు గెల్చిపోయాడని చెప్పదగిన ఏకైకవార్డు.

16

వేలూరు సుబ్బరాయులు విజయాన్ని గూర్చి అనుమానం అక్కరలేదంటున్నారు. తలవూపుదాం.

17

ఒకటికి రెండు సార్లు ఓడిపోయినా గుండాల వెంకట సుబ్బారెడ్డిని పరిటాల వెంకట వరదయ్య వదిలేట్టులేదు. ఈసారి ప్రత్యక్షం! బుజ్జయ్య (వెంకట సుబ్బారెడ్డికి ముద్దుపేరులెండి!) ఫ్రంటుఅభ్యర్థి కావల్సింది; ఏదో గ్రహదోషం తగిలినట్టుంది; ఆనంవారి అభ్యర్థే అయ్యాడు. ఫ్రంటు అభ్యర్థి గణేశ్ ప్రెస్ యజమాని శ్రీ కంచికట్టు మారుతీప్రసాద్.

ఇక్కడ బుజ్జయ్యే గెలుస్తాడు; గెలవాలి. ఆ 700 మంది పిల్లలుగల అప్పర్ ప్రయిమరీ పాఠశాల నిర్వహణొక్కటి చాలు అతని అర్హతకు.

18

గ్రాడ్యుయేట్ అయిన శ్రీ లతీఫ్‌బాషా (సైకిలు), అబ్దుల్ ఖుద్దూస్ సాహెబు (గుర్రం) పోటీపడివున్నారు. త్రాసులేదు. బహుశా ఖుద్దూస్‌గారు త్రాసుకు అనుకూలురేమో! ఇక్కడ గుర్రందే దౌడుగా వున్నదంటున్నారు.

19

ఐదుమందివున్నా పోటీమాత్రం ఇద్దరి మధ్యనే వుండబోతుంది. పోటీ అయినా మామూలుపోటీకాదు; తీవ్రమైన పోటీ. త్రాసు తీసుకోవలసినవాడైనా రెండాకులు తీసుకున్న వుట్లా బలరామరెడ్డి; నిజ జీవితంలోకూడా సైకిలీయుడే అయిన శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డి ఇక్కడ బలమైన అభ్యర్థులు. బలరామరెడ్డి పాతవాడు, పాతుకున్నవాడు. లక్ష్మీనరసారెడ్డికి వ్యక్తిగా నిజాయితీపరుడనే గౌరవము, చిత్తశుద్ధితో పని చేసేవాడనే విశ్వాసము వున్నాయి. ఫలితం వచ్చేవరకు ఏది మొగ్గ తేలుతుందో ఇప్పుడే ఎట్లా చెప్పడం?

స్త్రీల రిజర్వుడు స్థానంలో వచ్చేరు పంచాయతీ అధ్యక్షురాలుగా పనిజేసి, బుచ్చి శాసనసభ సీటుకు పోటీచేసి ఓడిపోయిన శ్రీమతి విమలమ్మ ఒక అభ్యర్థి. శ్రీ అనంతరామయ్యగారి అర్థాంగి శ్రీమతి కామేశ్వరి మరో అభ్యర్థి. విమలమ్మ ఆనంవారి వర్గానికి చెందుతుంది; కామేశ్వరమ్మ సైకిలు వర్గీయురాలు. ఎందువల్లనో కామేశ్వరమ్మ అభ్యర్థిత్వంపట్ల సానుభూతి, సుముఖత కనబడుతుంది. బహుశా తొలిసారిగా ప్రజాసేవారంగంలోకి ప్రవేశించడం వల్లనేమో! విమలమ్మ ఆ వార్డుకు స్థానికురాలవుతుంది. అందువల్ల ఫలితాన్ని చెప్పలేము.

20

పుచ్చలపల్లి రాజ్యలక్ష్మమ్మ గెలుస్తుందని చెప్పవలసిన అవసరం లేదేమో!

21

ఐదుగురు అభ్యర్థులున్నా పోటీమాత్రం ఇద్దరి మధ్యనే వుండబోతుంది- అడ్వొకేటు, రైట్‌కమ్యూనిస్టు సి. వి. సుబ్బరామయ్య; రైతు, కంట్రాక్టర్, ఆనంవారి వర్గీయుడు చుండి వెంకటసుబ్బారెడ్డి. త్రాసు అడంబరంబయటకు కనపడుతున్నది.సైకిల్ నడక చల్లగావున్నది. ఫలితాన్నిగూర్చిన తీర్పును మరువారానికి రిజర్వు చేసుకుంటాము.

రిజర్వుడు స్థానంలో మాజీ శాసన సభ్యుడు, కాంగ్రెస్‌భక్తుడు శ్రీ ఎలంపల్లి పెంచలయ్యతో, లెఫ్టు కమ్యూనిస్టు కొండా పెంచయ్య పోటీ చేస్తున్నారు. పెంచలయ్య నేరుగావచ్చి ఓటు అడిగితే ఇవ్వను అని చెప్పడానికి ఎవ్వరికి బుద్ధిపుట్టదేమో!

22

ఇది మావార్డు. ఐపక్షలో కంతానందడి, వంచలనం; వుద్రేకం, ఆవేశం; వేడి, వాడి ప్రచారాలు, ప్రయత్నాలు, వాతావరణాలు వుంటాయనుకునేవార్డు. ఇప్పటివరకు చాల ప్రశాంతంగావుంది. అసలు అభ్యర్థి కె. వి. ఆర్. హాయిగా చలించకుండా షెడ్‌లో కూర్చుని తాను అభ్యర్థి కాదన్నట్లుగా అజమాయిషీ చేసుకుంటూవుంటే; ప్రచారం మాత్రం మంది మార్బలంతో జోరుగా జరిగిపోతూవుంది. పి. వి. సుబ్బారెడ్డిగారు వగ తీవ్రచారం కూడా ప్రారంభించారు. 'టెంపో' లేదు; రాదు.ఓట్లు లెక్కించినప్పుడుగాని ఫలితం తెలుసుకోలేము.

23

ఈవార్డులో ఐదుగురు అభ్యర్థులు పోటీ చేస్తున్నారు. శాశ్వత ధర్మకర్తఅయిన శ్రీ మంచు చెంగన్న; వారితో గతవర్యాయం 98 ఓట్లతో ఓడిపోయిన జనసంఘీయుడు శ్రీ రామచంద్రమూర్తి; అడ్వొకేటు, ఫ్రంటు అభ్యర్థి శ్రీ ఖాదర్ మొహిద్దీన్; మరొక యిద్దరు వున్నారు.

పోటీ చెంగన్న, రామచంద్రమూర్తి మధ్యనే వుంటుంది. రామచంద్రమూర్తికి కొందరు ముస్లిముల సహాయంకూడా వున్నదంటున్నారు. ఫలితం ఏమవుతుందో మరి!

24

రెడ్డిబాషా, సయ్యద్ బషీర్ అహమ్మదు మధ్య పోటీ. సైకిల్‌బాషాగుర్తు సైకిల్‌గాకుండా త్రాసుగావడం విశేషం. ఇక్కడ బషీర్ ఫ్రంటు అభ్యర్థి. విజయం ఇతనిదేనని జనవాణి.

25

ఇక్కడా ఐదుమందివున్నారు- త్రాసు, సైకిళ్లూవున్నవి. ఈవార్డుపరిస్థితి నిశితంగా పరిశీలించే అవకాశం కలుగలేదు. కాని ఈస్థానం ఇద్దర్నీవాకుండ, వేరొకర్ని వరిస్తుందాఏమి?

26

ఇక్కడ లెఫ్ట్ అభ్యర్థి శ్రీ వలమాల శేషయ్య వైద్యులుగారు. అందువల్ల పోటీ శ్రీ రాజసింహ-శ్రీ పోలూరు నారాయణరావు మధ్యనేవుంటుంది. శ్రీ తుమ్మల వెంకటరామరెడ్డిగారొకరున్నారు. వీరు గతపర్యాయం పి.సి తో, రాజసింహాతో కూడా రెండువార్డులలో పోటీచేసి ఒకచోట 580 ఓట్లతో, ఇంకోచోట 135 ఓట్లతో ఓడిపోయాడు. గత ఎన్నికల్లో ఆనంవారికి వ్యతిరేకం; ఈసారి వారి అభ్యర్థే.

శేషయ్య వుపసంహరణ తర్వాత రాజసింహకు అనుకూలత ఎక్కువంటారు. రాజసింహ గుర్తేదైనా, ఫ్రంటు అభ్యర్థి.

27

ఇక్కడ మరొక పాతపందికొక్కు (ఈమాటను మేము చెడ్డ వుద్దేశ్యంతో వాడడం లేదని మనవి.) పోటీ చేస్తున్నారు- కోళందవేలు. వీరితో ఫ్రంటు అభ్యర్థిగా లెఫ్టుకమ్యూనిస్టు చెంగల్పట్టు వీరాస్వామి, మరొక అభ్యర్థి ఖాదర్ వున్నారు.

ఈ వార్డు పరిస్థితి మీకు చెప్పదగినంతగా మాకు అర్థంకాలేదు. గతవర్యాయం కోళందవేలే విజయం పొందారు.

28

నుత్తి కొడవలి ఆరిగెల నారాయణ, త్రాసు నాపూరు శ్రీనివాసులు పోటీ. గత పర్యాయం నారాయణ 51 ఓట్లతో ఓడిపోయాడు. ఈ సారి గెలుస్తాడనే మాట వినిపిస్తున్నది.

నాపూరు శ్రీనివాసులు 'జమీన్‌రైతు' వుద్యోగి, సౌమ్యుడు, సంస్కారి. ఈ వార్డులో కమ్యూనిస్టు- యాంటీకమ్యూనిస్టనే ధోరణి వ్యక్తమవుతున్నది.

29

ఇది శ్రీ అనంతరామయ్య వార్డు. రెండుసార్లు గెల్చారు. అనంతరామయ్యతోనే రెండుసార్లు ఓడిపోయిన శ్రీ పిడుగు పట్టాభిరామరెడ్డిగారే మళ్లీ తీకొంటున్నారు.

ఇద్దరూ న్యాయవాదులు. అయితే ఒకటే తేడా: అనంతరామయ్య న్యాయవాదవృత్తి పరిధిదాటని రాజకీయవాది. పట్టయ్య అన్నీ వదులుకొని హరిజనసేవకే తీవితాన్ని అంకితంజేసిన స్వార్థరహితుడు. ఈ వార్డులో హరిజనులుకూడా ఎక్కువగా వున్నారు. ఈసారి ఎందువల్లనో పట్టయ్యకు అనుకూలమైనమాట వినబడుతున్నది. ఏమైనా ఆ వార్డులోని కార్మికులు అనంతరామయ్యకుకాకుండా, ఇంకొకరికిస్తారంటే నమ్మకం కలగడంలేదు. చూద్దాం.

రిజర్వుడు స్థానానికి గతవర్యాయం గెలిచిన శ్రీ గంటా అవులయ్యకాక నలుగురున్నారు. గత పర్యాయం అనంతరామయ్య అనుచరుడుగా ఎన్నికైన శ్రీ అవులయ్య, ఈసారి పట్టయ్య సహ అభ్యర్థియై తక్కెడ దేవట్టాడట. ఇక్కడ సైకిల్ అభ్యర్థి భీమగుంట పాపయ్య. అందరు అభ్యర్థులమధ్య పాపయ్యకే అవకాశాలెక్కువ అంటారు.

వచ్చేవారానికి వరిస్థితులు మరికొంత స్పష్టంగా రూపొందగలవు.

ధాన్యసేకరణ-

(మొదటిపేజీ కొరవ)

ధర పెంచినట్టయితే, అమ్మకంధరకూడా పెంచవలవుంటుంది. లేదా ముదరా యివ్వవలసివుంటుంది. ఇది ప్రభుత్వానికి ఈ పరిస్థితిలో భారంగా వుంటుందనడంలో సందేహంలేదు. సేకరణధరను యింకా హెచ్చించడం ప్రభుత్వానికి అంగీకారయోగ్యంగాలేదు.

దీ జనరల్ ఎలక్ట్రికల్ కంపెని ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

(జి. ఇ. సి.) వారు నెల్లూరుజిల్లాకు

రావు & గుప్తా

ఫోన్: 421

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.

వారిని అథరైజ్డు డీలర్సుగా నియమించినారని తెలియజేయుటకు సంతసించుచున్నాము.

జి. ఇ. సి. ఫ్యాన్లు, బల్బులు, రేడియోలు, ట్రాన్సిస్టర్లు, ఇంజన్లు, బ్యాటరీలు వగైరాలకు జిల్లాఅంతటా సబ్ డీలర్లు కావలెను.

నెల్లూరు సబ్ జడ్జి కోర్టులో

E. P. 30 of 67 O. S. 45 of 61

శ్రీ గోపాలకృష్ణమూర్తిస్వామి —డిక్రీదారు.

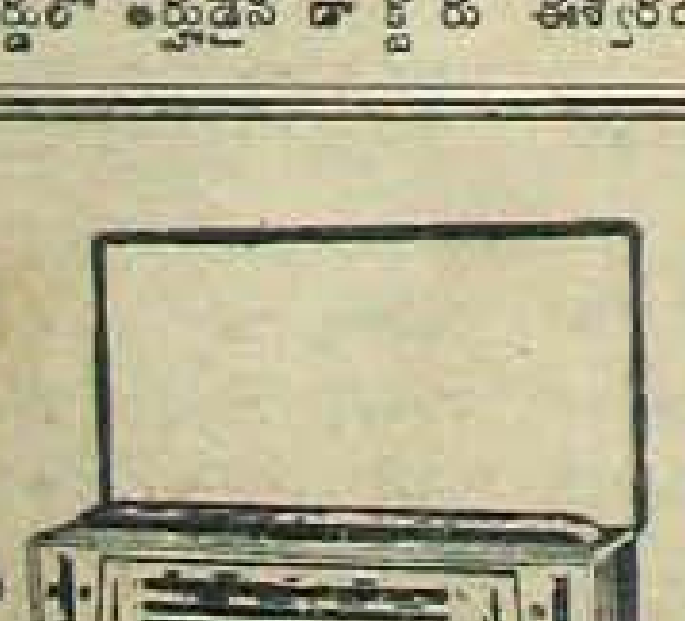
మూడల వెంకయ్య వగైరా — బాకీదార్లు.

బాకీదార్ల తాలూకు నెల్లూరు తాలూకా కొండాయపాళెము గ్రామములోని [కూ] బావాపీది [ద] ములుమూడి వెంకిరెడ్డి స్థలము [ప] బుడ్డవరపు వెంకటసుబ్రమ్మణ్యము స్థలము [ఉ] బొమ్మ రామనాథము స్థలము. ఈ హద్దులలోని 77 అంకణముల 56 చదరపు అడుగులస్థలం 25-9-67 తేదిన కోర్టువద్ద యేలము జరుగును. డిక్రీదారు విలువ రూ 400 లు అమీనా విలువ రూ 575 లు. ఆరంభ పాట రూ 575 లు.

—మేనకూరు ఆదిశేషారెడ్డి, డిక్రీదారు వకీలు.

PHILIPS

చూడచక్కని రేడియో విని సంతోషించండి

ఫిలిప్స్ ట్రాన్సిస్టరు పోర్టబుల్

మోడలు 15 RL 378

రూ 365 లు

టాక్సులు అదనము.

ఆథరైజ్డు డీలర్సు:-

సాయినాథ్ అండ్ కో.,

ట్రంకురోడ్డు (ఫోన్: 78) నెల్లూరు.

••• మునిసిపల్ ఎన్నికల సమీక్ష •••

త్రాసును తీసివేయలేము- సైకిలును త్రోసివేయలేము!

నెల్లూరులో పోటీల స్వరూప స్వభావాలు

మునిసిపల్ ఎన్నికలు పోలింగు తేది (24 తేది) సమీపిస్తున్నా, అందుకోతగిన వుద్వేగాన్ని అందుకోలేదు. ప్రచారాలు ప్రశాంతంగా, వుద్రేకరహితంగా, వ్యక్తి దూషణలులేకుండా, సవ్వడి సందడి లేకుండా జరిగిపోతున్నది. పరిణతినందిన ప్రజాస్వామ్యవాదులుగా, నెల్లూరుపౌరులు, అభ్యర్థులు ఎన్నికలలో పాల్గొంటున్న దృశ్యం అపూర్వంగానే వుందిమరి!

ఒకటోవార్డునుండి 29వార్డువరకు 'గ్రద్ద చూపు'గా పరిస్థితిని వీక్షిస్తే త్రాసును తీసివేయలేము; సైకిలును త్రోసివేయలేము అని చెప్పవలసివస్తున్నది. త్రాసును పట్టుకున్న ఆనంవారివర్గము, సైకిల్ ఎక్కిన ప్రత్యర్థికూటమి బలాబలాలు, అవకాశాలు అంత దగ్గరదగ్గరగా, స్పష్టంగా తేల్చిచెప్పలేనంత 'టై' గా వున్నాయని భావం.

మధ్యలో శ్రీ ఎ. సి. అనారోగ్యంవల్ల కొంత అంతరాయం కలిగించినట్లుంది కాని శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డిగారు వాహనారూఢులై అవిరామంగా వార్డువార్డు, వీధి వీధి, యిల్లుయిల్లు తిరుగుతూ; వ్యక్తి వ్యక్తిని కలసుకుంటూ, సహకారాన్ని కోరుతూ, సహాయాన్ని అభ్యర్థిస్తూ, శరవేగంగా పని చేసుకుంటున్నట్లు కనపడుతుంది. వ్యతిరేకులనుకునేవారినిసైతం వదలిపెట్టకపోవడం ఇందులో విశేషం. ఎన్నివిధాల బలం వుంటానికి మార్గాలున్నాయో, వాటిలో ఒక్కదానినీ వెంకురెడ్డిగారు వదలిపెడుతున్నట్లులేదు. ఉదాహరణకు చూడండి: కాలేజిఅధ్యాపక బృందంవున్నది. వారందరినీ సమావేశపరచి, ఒకచిన్న వుపన్యాసమిచ్చి, వారి సహాయసహకారాలు అర్థించారట. ఈవర్గంవారు స్వతః సిద్ధమైన అనుకూలాలతో ఎన్నికలలో అడుగు పెడుతున్నారు. వాటికితోడు కొన్నివార్డులలో బహుముఖపోటీలు వీరికి బాగ అనుకూలిస్తున్నది.

మూడువర్గాలకూటమి కొందరు వూహిస్తున్నట్లు శగ్నమైపోయినస్థితి లేదుగాని; ఈ వర్గాలవారి సమష్టి కార్యక్రమంగా ఏమీ వున్నట్లులేదు. సీట్ల సర్దుబాటేగాని, ఒకరివార్డుతో ఒకరికి అంతగా ప్రమేయం వున్నట్లులేదు. వీళ్ళు పరస్పరం సహాయ సహకారాలందచేసుకుంటున్నారో లేదో కూడా తెలియదు. అయితే ఒకరొకరి మధ్య అపోహాలు, అభిప్రాయభేదాలకు ఆస్కారంలేకుండా, ఈ మూడువర్గాలవారు -అభ్యర్థులతోసహా- ఒక సమావేశం జరుపుకొని, వివాదంలో వున్న సీట్ల విషయంలో ఏకాభిప్రాయానికి వచ్చినట్లున్నారు. గత శుక్రవారం కాబోలు జరిగిన సమావేశంలో28వ వార్డులో లెఫ్టు కమ్యూనిస్టు అభ్యర్థి శ్రీ శేషయ్య వుపసంహరించుకొని, శ్రీ రాజసింహను ప్రంటు అభ్యర్థిగా పరిగణించుటకు నిర్ణయించుకున్నారని వార్త. 3, 11, 12, 14 వార్డులలో కూడా ఇటు కమ్యూనిస్టు అభ్యర్థులు, అటు విప్లవవర్గం అభ్యర్థులు వున్నారు. వీటిలో ఎంత ప్రయత్నం జరిగినా సంఘర్షణ తప్పినట్లులేదు. వీరిలో అందరూ విప్లవవర్గంవారు వేయమన్న అభ్యర్థులుకాదు; వారి సహకారం వుంటుందనే నమ్మకంతో స్వతంత్రంగా వేసినవారు. ఆ స్వతంత్రులు యిప్పుడు సర్వ స్వతంత్రులైపోయినట్లున్నారు. "వారిలో కొందరినైనా వుపసంహరింపచేయుటకు ఈరోజుకూడా తీవ్రంగా ప్రయత్నిస్తున్నాము. వాళ్లు చివ్వరిదాకా చేసుకున్నా చేసుకోకపోయినా, మా సహకారం ప్రంటు అభ్యర్థులకే. అందులో కించిత్ కూడా సందేహంలేదు'' అన్నాడు ఒక విప్లవవర్గనాయకుడు. నాయకులు కలసినంత సులభంగా, అనుచరులు కలవరు. అందులో మునిసిపల్ ఎన్నికల్లో వ్యక్తిగతమైన ప్రభావాలెక్కువగా వుంటాయిగాని, పార్టీల పలుకుబడి తక్కువగానే పనిచేస్తుంది. లేబర్ లో సాధారణంగా కమ్యూనిస్టులకు పట్టువుంటుంది. అవట్టు ఆ పార్టీ అభ్యర్థులున్న వార్డులలో వున్నంతగా యితర వార్డులలోకూడా వుంటుందా అనేది చూడవలసిన విషయం.

మొత్తానికి ఆనంవార్లు మునిసిపాలిటీ తమదేనని లెక్కవేసుకుంటున్నారని వినికిడి. వీళ్లూ కౌన్సిల్ లో తమకు మెజారిటీ వచ్చేసినట్లే భావిస్తున్నారు. స్థూలంగా వాతావరణాన్నిచూస్తే, పరిస్థితి సివానేనా అనే రకంగానేవుంది.

ఇక వార్డుల వెంట ఒకసారి అట్లా తిరుగుదాం-

1

ఒకటవవార్డులో ముఖాముఖి పోటీ. సేతురామరెడ్డి రైట్ కమ్యూనిస్టు; బైరాగయ్య ఆనంవారి అభ్యర్థి. మంచి పోటీ. సేతురామరెడ్డి పాతవాడు; బైరాగయ్య కొత్తగా ప్రవేశిస్తున్నాడు. కమ్యూనిస్టు అనేది మరచిపోతే, సేతురామరెడ్డివంటి చిత్తశుద్ధిగల స్వార్థరహిత సేవకుడు చాల అరుదుగా లభిస్తాడేమోననిపిస్తుంది. వ్యక్తిగా సానుభూతి, సుహృద్భావం సేతురామరెడ్డిగారికి వున్నాయి. వార్డులో పాత కౌన్సిలరు శ్రీ వత్తి నరసింహం వగైరా కాంగ్రెస్అభిమానులనుకునేవారు బైరాగయ్యకు చేస్తున్నారు; బైరాగయ్యకు చేయటమేకాదు, కాంగ్రెస్-కమ్యూనిస్టులు ఒకటైనారనే ఆగ్రహంతోకూడిన పట్టుదల వీరిలో కనిపిస్తుంది. కులరీత్యా బైరాగయ్యకు బలిజ సంఘీయుల మద్దతు వున్నట్లుంది.

ఈస్థానం తమదేనని సైకిల్ వాళ్ళు బల్ల గుద్దుతున్నారు.

2

ఇక్కడ 'పార' చివ్వరిదాకా దేనికొరకున్నది. అంటే డాక్టరు గంగిసెట్టి మొలకరత్నం పోటీనుండి వైదొలగాడన్నమాట. తాను వుపసంహరించుకున్నట్లు ఆయనే స్వయంగా మాకుప్రాశాడు. అందువల్ల ఈ వార్డులోకూడా ముఖాముఖి పోటీయే.

ఇక్కడా రైట్ కమ్యూనిస్టు అభ్యర్థి శ్రీ వద్ది హనుమంతరావు, ఆనంవారి అభ్యర్థి కొల్లపల్లి సుబ్రహ్మణ్యం ఢీ కొంటున్నారు సుబ్రహ్మణ్యం ఆనంవారి అభ్యర్థేకాదు, బలిజసంఘం అభ్యర్థికూడానట. అభ్యర్థులిద్దరూ బలిజవారే కావడంవల్ల కులతత్వం పనిచేసే వీలులేదు. హనుమంతరావు సిట్టింగ్ కౌన్సిలరు; పోయిరాజుగారి పోరాటంలోకూడా గెల్చినవాడు, 101 ఓట్లు మెజారిటీతో విజయం పొందినవాడు.

ఇప్పుడు 'టై' అంటారు. ఇద్దరూ తమదే గెలుపంటారు. అందువల్ల అనిర్ణయ స్థానంగా దీనిని వదిలేస్తాం.

3

ఇక్కడ ప్రంటు అభ్యర్థులు అనదగినవారు ఇద్దరున్నారు- పెగ్రటాజు గోపాలరావు, గాజులపల్లి ఆదిశేషశర్మ. ఇందులో గోపాలరావు గత వర్యాయం పోటీచేసి ఓడిపోయినాడు. ఆనంవారి అభ్యర్థి శ్రీ బండి రమణారెడ్డి కొత్తవాడు. నాల్గవ అభ్యర్థికూడా ఒకరున్నారు. ఇంతకూ పోటీ ఏ యిద్దరిమధ్య వుంటుందో యిదమిద్ధంగా చెప్పలేము. శర్మ- రావుగార్లలో ఒకరు విరమిస్తే అయితే, అప్పుడు చెప్పే వీలుంటుంది. గతపర్యాయమూ (అంటే 1959 లో) నలుగురి పోటీ వుండినది. అప్పుడు ఆనంవారి అభ్యర్థి 170 ఓట్ల తేడాతోగెల్చాడు. వీరికి 480 ఓట్లువస్తే, గోపాలరావుకు 310 వచ్చాయి. ప్రతిపక్షం ముగ్గురు అభ్యర్థులకు కలసి 668 వస్తే, ఆనంవారి అభ్యర్థికి 480 వచ్చాయి. ఈ ముగ్గురు అభ్యర్థుల్లో యూత్ కాంగ్రెస్ అధిపతి ఎల్. వి. కృష్ణారెడ్డిగారుకూడా ఒకరు.

ఇప్పుడు ఈస్థానం ఆనంవారికే వస్తుందని అభిప్రాయపడుతున్నారు. వ్యాపార రంగంలోవున్న శ్రీ రమణారెడ్డి వ్యవహార రంగంలో ప్రవేశించబోతాడు!

4

ఇక్కడ త్రిముఖపోటీ. త్రాసు, సైకిలు, పుష్పం-మూడువున్నాయి. ముగ్గురూ వైశ్యులే! ఇందులో దొంతంశెట్టి కన్నయ్యగారు పాత కౌన్సిలరు; చైతన్యంగలవ్యక్తి. అడిగినవారికి పనిపాటు చేసిపెడుతుండిన వ్యక్తి. గతపర్యాయం 140 ఓట్లతో గెల్చాడు. తక్కిన ఇద్దరిలో ఒకరు, పుష్పం అనుకుంటాము, ఎం.వి. పట్టంగల విద్యార్థికుడట; రెండవవారినిగూర్చి ప్రత్యేకత లేమీ వున్నట్లు లేదు- సైకిలీయుడనేది; అందులో కాంగ్రెస్సైకిలీయుడనేదితప్పితే!

చదువులుగిదువులుచూచి ఓటిచ్చేరోజులు గావు. కన్నయ్యది విజయంతాతకమంటారు. చూద్దాం!

5

గత పర్యాయం ఓపులాలోకంతా అత్యంత తక్కువ మెజారిటీతో (7) ఎన్నికైన ఆనంవారి అభ్యర్థి శ్రీ ఎలిశెట్టి సుబ్బరాయుడు; 88 ఓట్లతో గెలుపొందిన రైట్ కమ్యూనిస్టునాయకుడు శ్రీ పరచూరు రామకోటయ్య; ఎన్నికస్వారీకి గుర్రాన్ని ఎన్నుకొన్న కొత్త అభ్యర్థి కొన్నాదుల రంగయ్య పోటీలోవున్నారు.

ఎలిశెట్టి సుబ్బరాయులుగారి కౌన్సిలర్ పదవికి నెల్లూరు మునిసిపాలిటీకి వున్నంత వయస్సు వున్నట్లు జ్ఞాపకం. పురాణకాలం నుండి కౌన్సిలర్ పదవిని కనిపెట్టుకొని వున్నట్లే, ఆనంవారిని విడవకుండా అనుసరిస్తున్నవ్యక్తి. రామకోటయ్యగారు మాటలో, నడతలో, వర్తనలో, వాదనలో సామ్యుడైన వ్యక్తి. వేమయ్యగారి వలెనే అందరితో స్నేహసౌహార్ద సంబంధాలు కలిగినవ్యక్తి. మూడవ అభ్యర్థి కొత్తవాడు.

ఈ వార్డులో మాత్సవుంది. ఓటర్లలో కూడా మార్పువుంది. ఎన్నివున్నా రామకోటయ్యగారిగెలుపే ఖాయమంటారు. కాని మనం సస్పెన్సులోనే పెడదాం.

6

జనరల్ స్థానంలో ముగ్గురు పోటీవుంది. ఆనంవారి అభ్యర్థి కంచెర్ల సుబ్రహ్మణ్యం, గుర్రంమార్కు నాశా వెంకటశేషయ్యగారి మధ్యవుంటుంది గెలుపు ఓటములు. వెంకటశేషయ్య స్వతహాగా జనసంఘీయుడు; కాని వారి అభ్యర్థిగా వేయలేదు. అంతరంగికంగా విప్లవవర్గం వారి అభ్యర్థిఅంటారు. కాని వారి సింబలూ తీసుకోలేదు. స్వతంత్రుడుగానే పోటీ చేస్తున్నాడు.

వర్తకులెక్కువగావున్న ఈ వార్డు త్రాసునే పట్టుకుంటుందో; గుర్రాన్నే ఎక్కుతుందో చూడాలి!

రిజర్వుడు స్థానంలో దొంతంశెట్టి కన్నయ్యగారి భార్య శ్రీమతి సుశీలమ్మ; లెఫ్టు కమ్యూనిస్టు మాలకొండారెడ్డిగారి భార్య శ్రీమతి రమణమ్మ పోటీచేస్తున్నారు. జనరల్ స్థానాన్ని బట్టే దీని ఫలితమూ వుండబోతుంది.

7

లెఫ్ట్ కమ్యూనిస్టు నాయకుడు, శాసనసభకు పోటీచేసి ఓడిపోయిన చిడిగల్లు వెంకటకృష్ణయ్య ప్రంటుఅభ్యర్థి; కొత్త రాజకీయవాది శ్రీ పునాటి మాలకొండయ్య ఆనంవారి అభ్యర్థి.

మాలకొండయ్య ఆనంవారి అభ్యర్థి కావడం అసహజమైన విషయం; అయితే కొత్త అనుబంధమనుకొండి! మాలకొండయ్యగారి అవకాశాలు తీసివేయతగినవి కావని అంటున్నారు.

8

గత వర్యాయం శేరె రాయప్పమీద 30 ఓట్ల మెజారిటీతో గెలిచిన శ్రీ గాజుల శెట్టి జ్ఞానప్రకాశం ఈసారి ఎందువల్లనో ఆనంవారి అభ్యర్థిగాకాకుండ, రెండాకుల వాడయ్యాడు. ఆనంవారి అభ్యర్థిగా నవకోటి సామియేలు, నత్తికొడవలి నక్షత్రం అభ్యర్థిగా శ్రీ అర్లప్ప, గుర్రం గుర్తుతో అరప వెంకటాచలం రంగంలోవున్నారు.

ఏమిచెప్పెదు కురునాథా అన్నట్లుగా వున్నదంటున్నారు. కొందరు గెలుపు జ్ఞానప్రకాశం, అర్లప్ప మధ్య వుండవచ్చునంటారు.

9

ఇక్కడ నలుగురిపోటీ. గతవర్యాయం గెలిచిన మహమ్మద్ అబ్దుల్ ఖాదర్ ఈ సారికూడా లెఫ్ట అభ్యర్థిగా, అంటే ప్రంట్ అభ్యర్థిగా, వేసివున్నాడు. సాధారణంగా ఆనంవారి అనుచరుడుగా పరిగణింపబడే శ్రీ హైదర్ ఈసారి స్వతంత్రంగా వేశాడు. ఇక్కడ త్రాసుఅభ్యర్థి శ్రీ పులి రామస్వులు. మరొకరుకూడా వున్నారు.

జయం హైదర్‌సాహెబుదేనని జన వాక్యం.

10

రిటైర్డ్ హెడ్మాస్టరు, మునిసిపాలిటీకి పాతకాపు, బ్రహ్మదర్గోష్టికుడు, ఆనంవారి అనుచరుడు, స్థానికుడైన శ్రీ వేగూరు వెంకటప్పయ్యగారితో, శ్రీ చిప్పకుల నరసింహంగారు అంతదూరం పోట్లాడుటకు పోయాడు.

మాకు అయ్యవారంటే అభిమానం, పక్షపాతం. వెంకటప్పయ్యగారు గెలుస్తారని మేమంటే పక్షపాతపుమాట అనరో కారు మీరు. అందువల్ల మిన్నకుంటాం.

11

జనరల్‌స్థానంలో ఐదుగురు అభ్యర్థులున్నారు. గతవర్యాయంగెలిచిన దాకవరం గురునాథం, ప్రస్తుతం సైకిల్ క్యాండిడేటుగా పొయినసారి ఓడిపోయిన మురళీకృష్ణమూర్తి, ఏ. సి. అనుయాయుల్లో పూర్వత రానికిచె.దిన శ్రీ వాకిపర్ల వీరయ్య, మరొకిద్దరు వున్నారు.

ఇంతమంది పోటీలో వీరయ్యగారిదే బలమైన అభ్యర్థిత్వమవుతుందేమోననిపిస్తుంది.

జనరల్ సీటునుబట్టే రిజర్వుడుసీటు వుంటుంది.

12

ఈవార్డు జనరల్ స్థానంలో మరి ఆరుమంది అభ్యర్థులు. విప్లవ వర్గీయుడనుకునే ఒమ్మిన సుబ్రహ్మణ్యం,ప్రంటు అభ్యర్థియైన శ్రీ దేవరాజు వున్నారు. గత వర్యాయం లక్ష్మణగుప్తగారితో ఓడిపోయిన దాకవరం బుజ్జయ్యవున్నాడు. ఆనంవారి అభ్యర్థిగా శ్రీ రవూఫ్ వున్నాడు. ఆకులు, పువ్వులు కూడా వున్నాయి.

ఈవార్డు విషయం వచ్చేవారానికిగాని కొంతవరకు చెప్పలేము. రిజర్వుడూ అంతే.

13

ఇక్కడ మాజీ కౌన్సిలరు దేవదానం ప్రంటు అభ్యర్థి. ఆనంవారి అభ్యర్థిగా రాయపు చిన చెంగయ్య బదులు పెద్ద చెంగయ్య వేశాడు. ఈసారి దానాన్ని చిన్న కర్రబదులు పెద్దకర్రతో కొట్టడం అవసరమనుకున్నారేమో! మూడో అభ్యర్థి శ్రీ మీనూరు రాజారావు

—కొరవ 6 వ పేజీలో

14 వ వార్డులో

ముప్పిరాల రామమూర్తికే మీ ఓటు!

నేను 30 సంవత్సరాలుగా ఈవార్డు నివాసుడను. నేను ఎల్లప్పుడు వార్డుకు వార్డులోని ప్రజలకు సన్నిహితంగా వుండి, వార్డు సౌకర్యాలకై నిరంతరం కృషిచేయగలనని మనవి చేస్తూ,

మీ పవిత్రమైనఓటును నాకుయిచ్చి గెలిపించప్రార్థిస్తున్నాను.

నా ఎన్నికగుర్తు : గుర్రం

—ముప్పిరాల రామమూర్తి.
మేనేజర్, విజయమహల్.

ఎలక్షనులో

ఉత్తమ

కౌన్సిలరును

ఎన్నుకోబోతున్నారు.

అలాగే

మీ దుస్తుల

ఉత్తమ కుట్టుపనికి

సిటీ డ్రెసెస్‌ను

యెన్నుకోండి.

ఫోను: 444.

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

ప్రెస్ అప్రెంటిస్సులు కావాలి

జమీన్‌రైతు ప్రెస్‌లో కంపోజింగు నేర్చుకొనుటకు అప్రెంటిసులు కావలె. S. S. L. C. వరకైనా చదువుకొని యుండాలి. నెల్లూరువాసులైతే సౌకర్యం. పనినేర్చుకొనునపుడు స్టయిఫండు యివ్వబడును.

—మేనేజరు, జమీన్‌రైతు, నెల్లూరు.

రామచంద్రపురం ప్రిన్సిపల్ డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 145 of 67 S. C. 324 of 66

నలాది సూర్యనారాయణమూర్తి —వాది.

మెట్ల వెంకయ్య —ప్రతివాది.

పై నెంబరులో దిగువ షెడ్యూలుదాఖలాస్తిని పై కోర్టువారి సమక్షంలో 24-10-67 తేదీ ఉదయం 11 గంటల లగాయతు పబ్లిక్ వేలంవేయబడును. పాడదలచుకున్నవారు పాడుకోవచ్చును. పాటపరతులు కోర్టు నాజరుగారివద్దగాని, వాది అడ్వకేటుగారివద్దగాని దొరుకును.

షెడ్యూలు: తూర్పు గోదావరిజిల్లా ఆలమూరు సబ్ డి॥ లో చేరిన కపిలేశ్వరపురం శివారు వీధి వార్లంక గ్రామం కాం ప్రతివాదికి సంపూర్ణ హక్కుభుక్తములుగల జిరాయితీ ఆర్. ఎస్. నెం 502/14 పూరా యకరాలు 0-38 ట్లు అనగా 0-15½ హెక్టార్ల భూమి అందలి సమస్తమున్ను నానావిధ వలవృక్షములతోసహా. వాది కిమ్మత్తు రూ 200 లు. అమీనా కిమ్మత్తు రూ. 950

—వి. వి. బద్రిరాజు, అడ్వకేటు.

కావలి సబ్ కోర్టులో

E. P. 19 of 67 N. Sc. 153 of 65

మైలవరపు విశ్వనాథం —వాది.

ఇందుపూరు రామచంద్రారెడ్డి —ప్రతివాది.

ఈ క్రింది షెడ్యూలుదాఖలా ప్రతివాది కాలాపు స్థిరాస్తిని 7-11-67 తేదీ పగలు 10 గంటలు మొదలుకొని పైకోర్టులో వేలం వేయబడును. పాడదలచినవారు వచ్చి పాటలు పెట్టుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు: నెల్లూరుజిల్లా కోవూరు తాలూకా అల్లూరు గ్రామంలో ప్రతివాది కాలాపు నెం 101 రు పట్టాదాఖలా కోరు మాగాణి సర్వే నెం 480 రు య 0-70 ట్లు వాది వ్యాల్యూయేషను రూ 2800 లు అమీనా వ్యాల్యూయేషను రూ 2100 లు.

—శ్రీరామగిరి శంకరరావు, అడ్వకేటు.

బొంబాయి భావాలు

(4 వ పేజీ తరువాయి)

వాటిల్ని పుతికి అక్కడాలేస్తేగాని అరవు—అని విశదీకరిస్తారట.

లేమ్బాయిన్ తన ప్రఖ్యాత నవల 'యులిసిస్'లో పుతికి అరేసినసుడ్డను యిట్లా వర్ణిస్తాడు—"మురికిబొక్కా తడిపి, పుతికి బాదుమీద అరవెట్టాడు— శిలపై పిస్సుకిస్తుల". ఆర్. కె. లక్ష్మణ్ వర్ణనలో వ్యంగ్యంవున్నట్టే, బాయిస్ వర్ణనలో పాండిత్య ప్రకర్ష వుంది.

ఆప్టరాల్ కొటకిస్కా నెల్లూరు నగరంలో; నెల్లూరు సంగతెందుకు— విడవలూరు కుగ్రామంలో కాలేజి పెట్టినతర్వాత బాడుగిళ్లకు డిమాండు విపరీతంగా పెరిగిపోయిందే—ఒకగది, కొరవంటిల్లు, వాకవరండా, వొకబాత్ రూం-కమ్-కక్కసుకు కల్పి 70–80 రూపాయల బాడుగవలుకుతున్నదే, విడవలూర్లో వొక పశువుల కొట్టానికికూడా 40 రూపాయల బాడుగ వలుకుతున్నదే—ఇంక బొంబాయిలో బాడుగిళ్లసంగతి చెప్పాల్నా? ఐదారంకణాలకట్టుబడికి నూరు నూటయాభై, యింకా మాట్లాడితే రెండొందల రూపాయలుకూడా వలుకుతున్నది. బొంబాయిలో బ్రహ్మచారిగా వుద్యోగంచేస్తూ కొత్తగా పెండ్లిచేసుకొనికాపరం పెట్టాలనుకుంటే ఎదురయ్యే మొట్టమొదటి యిబ్బంది— యీ బాడుగిల్లు! మనకిక్కడ వది ఎకరాలున్నవాడు మా రాజాకింద లెక్కయితే, బొంబాయిలో పది గదులు ఒక పెద్ద వసారావున్నవాడు లక్షాధికారికిందలెక్క.

"మద్రాసు మహానగరం
అది మానవ మహానగరం...
కారుదారులబడి
కారులు ప్రవహించును
దారుల గట్టులకలకల
జలసహరులు నినదించును..."

అని నారపరెడ్డి మద్రాసునుగూర్చి అన్నాడు, కేవలం మొట్టమొదటిసారిగా నగరాన్నిచూదిన గ్రామవాసిగా. మద్రాసును చూదినకళ్లతో బొంబాయినిచూస్తే—మద్రాసుకు అబ్బ బొంబాయి అనిపిస్తుంది. బొంబాయిలోవుండే కార్ల జనాభాఅంత వుంటుంది మద్రాసులో మనుషుల జనాభా. మద్రాసులో 20 లక్షల జనాభా, ఢిల్లీలో 26 లక్షలజనాభా, బొంబాయికిపొయ్యేసరికి 45 లక్షలవుతుంది. 45 లక్షల జనాభా వుండే నగరానికి 20 లక్షల కార్లయినా వుండకపోతే సరిపోతుందా? సామాన్యుడికి కూడా అందుబాటులో వుండనిపిస్తుంది మద్రాసు; మరి బొంబాయి సామాన్యుడివైపు కన్నెత్తిచూస్తున్నట్టుకూడా అనిపించదు.

మద్రాసులో మాదిరిగా అడుగడుక్కి సిటీబస్సులు వుండడానికేమో వున్నాయి కానీ, అయితే సీటు దొరుకుతుందనే గ్యారంటీమాత్రం వుండదు. మద్రాసు డి. ఎం. కె. ప్రభువులకు యిప్పుడిప్పుడు పుట్టుకొస్తున్న తమిళం మోజులాగే, బొంబాయిలో సిటీ బస్సుల పేర్లుకూడా చాలవరకు హిందీలోనే లేక మరాఠీలోనే వ్రాసుంటాయి (బంగోరెకు అటు హిందీ కాని, యిటు మరాఠీకాని రాదు గాబట్టి వాటిపై వ్రాసుండే భాష ఆ రెండింటిలో యేదోకూడా తెలియదుమరి.)

మన అమాయికపు ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో కడగొట్టు పల్లెల డొంకల్లోకూడా 'త్రి లాంగ్వేజస్' సూత్రాన్ని అతి విధేయతతో అమలు పర్చామని అనిపించుకొనే దానికోసంగా వూళ్ల పేర్లను ఇంగ్లీషు, హిందీ, తెలుగు భాషల్లో వ్రాసున్నబోర్డుల్ని పాతిపెట్టి కూర్చున్నాం. బొంబాయి ప్రభువులకు 'త్రి లాంగ్వేజస్' సూత్రానికి కట్టుబడి వుండాలనే జ్ఞానంకాని, విధేయతకాని ప్రదర్శించుకోవల్సిన అవసరం కనపడ్లేదు!

ఇక బొంబాయిలో చూడదగ్గ ప్రదేశాలంటారా? చూడడానికేమో కొన్నిచూశాను- కమలానెహూ బాలలపార్కు, గేట్వే ఆఫ్ ఇండియా, తాజ్‌మహల్ హోటల్, అక్వేరియమ్, అరేమిల్కు ప్రాజక్టు, అప్రాజక్టు, యీప్రాజక్టు వగైరా వగైరాలన్నీ చూశాను. కాని అవి చూస్తుంటే నాలో భారతీయుడ్ననే గర్వం యే కోశానా కలగలేదు మరి! బంగోరె వొక కొరకరాని 'సినిక్' కాబట్టి యే ప్రాజక్టు చూస్తున్నా— ఆ ప్రాజక్టు వెనక కనపడే టెక్నికల్ స్కిల్లుకన్నా ఆ ప్రాజక్టు పేరుతో ఖర్చయిన మొత్తంలో ఎవరెవరు ఎన్నెన్ని విధాలుగా దోచుకుని తిన్నారో అనే విషయంపైన్నే మనసుపోతూ వచ్చింది. 'తాజ్‌మహల్ నిర్మాణానికి రాళ్ళెత్తిన కూలీలెవ్వరు' అన్నట్టుగా— ఆ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం పేరుతో లక్షలు, కోట్లు దోచుకున్న అధికారులు, అనధికారులు, కంట్రాక్టర్లు వగైరా వగైరా లెవరెవరు- అనే అనుమానే వెంటాడుతూ వచ్చింది. ఈదేశంలో నూటికి యాభైమంది యింకా కటిక దరిద్రంలో అల్లాడుతూ వుంటుంటే యేమిచూసి గర్వపడగలం? బీహార్‌లో, బెంగాల్‌లో, కేరళలో అన్నంలేక జనం పస్తులు మాడుతూంటే బొంబాయిలో వీమిచూసి గర్వపడగలం? ఏమి చూసి ఆనందించగలం? ఒక కవిగారన్నట్లు:—

"మేడమెట్లు ఎక్కుతూవుంటే
ఎవరితలనో తన్నుతూన్నట్లు
బాటమీద నడుస్తూవుంటే
ఎవరిగుండెల్నో తొక్కుతూ
సాగిపోతున్నట్లు
గొంతుకలో
దిగుతూన్నఅన్నాన
ఎవరెవరి కంఠాలో
గిలగిల కొట్టుకుంటున్నట్లు
కృంగిపోయే..." సినిక్‌ను నేను!

వీటన్నిటికంటే బొంబాయినుంచి రైల్లో తిరిగివస్తుంటే— రైలు కట్టమ్మట సాగిపోయే భారతదేశపు పేదపల్లెల్ని చూసినప్పుడు నాలోనేను నెమరు వేసుకున్న భావాలు మర్చిపోలేను. రైల్లో బొంబాయినుంచి మద్రాసు ప్రయాణం అంటే—దార్లో మూడు నాలుగు రాష్ట్రాలకు చెందిన పల్లెలు కనపడ్తాయి. ఈ పల్లెల్లో నగరవిలాసాల నిగనిగలు కనపడవు; రాష్ట్రాల అడ్డుగోడలు కనపడవు; అఖండ భారతావని స్వరూపం దర్శనమిస్తుంది ఈ బాటమ్మట పేదపల్లెల్లో!

ఎక్కడో తళుక్కుమనే పచ్చనిపైర్లు తప్ప, మెప్పాతిక మువ్వీసం గ్రామాల్లో నాగేలు కర్రుదిగని భూములు; వర్షపు చినుకుకోసం ముత్యపు చిప్పలా దప్పిగొని కాచుకున్న పంట భూములు; పేద యిళ్లు, బక్కచిక్కిన పశువులు, మురికి మొహాలు, అజ్ఞానపు దారలు, కడుపు పేదల్లో దుమ్ములో కేరింతలుకొట్టే బడా కేళ్లలోపు బాలబాలికల్లోకూడా మనకు కనపడేది మునలితనమ్మే. మొహాల్లో సంతోషంకాని, చైతన్యంకాని, యవ్వనంకాని, వుత్సాహంకాని, విజ్ఞానంకాని, వికాసంకాని యేమీ కనపడకుండా వార్ధక్యంతప్ప యవ్వనమేలేని భారతజాతి జీవనప్రవాహం ఈపల్లెల్లో దర్శనమిస్తుంటుంది- అది మహారాష్ట్రపల్లె కానివ్వండి, మైసూరుపల్లెకానివ్వండి, ఆంధ్రపల్లె కానివ్వండి, మద్రాసు పల్లెకానివ్వండి.

బయట ప్రపంచపు ప్రభావమేమీ పొత్తిగా సోకని వొకానొక స్తబ్దతాదిమ ప్రాచీనతత్వం, వొకానొక భారతీయ జడత్వం యీ రైలుబాటమ్మట సాగిపోయే పల్లెల్లో గోచరించినట్లయింది. ఈ దేశానికి విముక్తి ఎప్పుడోకదా! ఈ నిరాశను మర్చిపోలేను; యీ నిస్తేజపు నిర్వేదాన్నుండి తప్పుకోలేను.

రైలు 'నందలూరు'లో కాసేపు ఆగింది సిగరెట్ ముట్టిద్దామనే ప్రలోభంతో అగ్గిపెట్టెకోసం ప్లాట్‌ఫారంమీద వద్దాను. అగ్గిపెట్టెకొన్నాను. చూద్దునుకదా, అది నెల్లూరులో తయారైన అగ్గిపెట్టె! ఆశ్చర్యం! "ది నెల్లూరు మాచ్‌వర్కర్స్ కోఆపరేటివ్ కాటేజ్ ఇండస్ట్రియల్ సొసైటి" అనేముద్ర కూడావుంది. అగ్గిపెట్టెలు తయారుచేసి అమ్మే సహకారసొసైటీ వొకటి నెల్లూరులో వున్నదనే సంగతే అనాటిదాకా తెలియదు. నెల్లూర్నిగూర్చి బంగోరెకు తెలియనిది బోలెడంతవుండగా యింక బొంబాయిని గురించి చెప్పేదేముంటుంది?

—

(4 వ పేజీ తరువాయి)

పాటించాల్సివుంటుంది. కూరగాయలపైర్ల మీద వాడకూడదట. అంతదాకా మన మింకా రాలేదనుకోండి.

యంత్రసంబంధమైన కంపోస్టింగ్

యంత్రపరికరాల సాయంతో కంపోస్టునుభారీఎత్తునతయారుచేసేదేశాలుఅనేకం వున్నాయి. జపాన్ యిందులో ముందంజ వేసి చాల డిజైన్లు కనిపెట్టి పనిసాగిస్తున్నదట ఈ విధమైన కంపోస్టు ఫ్యాక్టరీలు అనేక ఆశియాదేశాల్లోకూడా నడపబడుతున్నవట.

నెల్లూరు ప్రభువులకు సూచన

ఈ మెషిన్ రోజుకు 5 నుండి 50 టన్నులమేరకు కంపోస్టును వుత్పత్తి చేస్తుందట. గ్రేడునుబట్టి, కంపోస్టు హాటునుబట్టి ధర వుంటుందట. పెట్టుబడి 2 లక్షల నుండి 12 లక్షల రూపాయలదాకా వుంటుందట. ఎవరైనా కొందరు నెల్లూరు ప్రభువులు ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్‌లో వొక మాదిరి చిన్నతరహా కంపోస్టు ఫ్యాక్టరీని ప్రారంభించకూడదా? ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (W. H. O.) యీ విషయాలకు సంబంధించిన లోగట్టా సందివ్వడమే గాకుండా కొంతకుకొంత ఆర్థికసాయం కూడా ఇచ్చి యిట్లాంటి ఫ్యాక్టరీలు నిర్మించేదానికి తోడ్పడుతుందట.

ముఖ్యంగా డెల్టాప్రాంతాలైన కృష్ణా గోదావరి ప్రాంతాల్లో భూగర్భంలో జలమట్టంపైన్నే వుంటుందిగాబట్టి గుంతల్లో కంపోస్టుచేసే వీలుండదుగాబట్టి అట్లాంటి చోట్ల యిట్లాంటి కర్మాగారాలు నిర్మించడం ఎంతైనా అవసరం. ఎట్లాంటి పనికి మాలిన చెత్తమంతైనా విలువైన ఎరువుగా మార్చుకోవచ్చు.

నెల్లూరు మున్సిపాల్టీ

ఇట్లా శాస్త్రీయంగా చేసేదానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవా? లేనేలేదని చెప్పాలి! ఆంధ్రరాష్ట్రం మొత్తంమీద కంపోస్టులో పస్తు వచ్చిందని చంక లెగరేసి లాభంలేదు. కంపోస్టు తయారీలో అనుసరించాల్సిన శాస్త్రీయపద్ధతుల సంగతిగూర్చి మన మున్సిపాలిటీ అధికార్లు ఆలోచిస్తున్నారా?

ముత్తుకూరు గేటవతల కొత్తకాలవ గట్టుక్రిందను, యితరత్రాను మన మున్సిపాల్టీఎరువు ఎట్లా ఎగాదిగాపోసి వేలం వేస్తున్నారో తల్చుకుంటే ఆశ్చర్యమే వేస్తుందిమరి! ఈ పనికిమాలినఎరువుకోసం మన రైతులు ఎగబడుతున్నంత కాలం వారిలోఎందుకు కొత్తఆలోచనలు బొరబడతాయి?

కంపోస్టు శాస్త్రయుక్తంగా చేసేదానికి ప్రభుత్వం బోలెడన్నియుక్తులు, సబ్సిడీలు మంజూరు చేస్తున్నదిమరి! అవన్నీ ఏమైపోతున్నట్టు?

టవున్లో పాయిఖానాలన్నిట్లో వచ్చే నైట్‌సాయిల్, మూత్రకమును గినువు, అన్నికాల్వల్లోవచ్చే మడ్డినీరు (ముఖ్యంగా పుయ్యాలకాల్వ)ను సద్వినియోగం చేసుకుని కంపోస్టును శాస్త్రీయంగా తయారుచేస్తే ఎంత వుపయుక్తకరంగా వుంటుంది!

ఈ వ్యాసం అట్లాంటి ఆలోచనల్ని రేకెత్తించగలిగితే ధన్యుణ్ణనే భావిస్తాను.

—

జనవాణి

(4 వ పేజీతరువాయి)

ట్రాఫిక్‌కు నిరుపయోగమైపోతున్నది. ఎంతకాలానికీ బాగుచేయడంగాని, రాకపోకలకు యోగ్యం చేయడంగాని జరగడంలేదు. ఒక్క రామమూర్తినగర్‌లోనే గాదు, టవునంతా ఇంతే.

రామమూర్తినగర్ రోడ్డుకు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యతవున్నది. రైలుకట్టకు తూర్పుగా సౌత్‌నుండి స్టోన్‌హవుస్‌పేటకు, అంటే జి. ఎన్. టి. రోడ్డుకు కలిపే, లింక్‌రోడ్డు ఇదొక్కటే! సౌత్‌స్టేషన్ లెవల్‌క్రాసింగు 24 గంటల్లో 26 గంటలు మూసే వుంటుంది. రామమూర్తినగర్‌రోడ్డు దుస్థితిపాలైనందువల్లటవున్‌లోకివచ్చే అవకాశమే లేకుండాపోతున్నది. ప్రమాదస్థితిలోవుండే రోగులు, కాన్పుకు వ్యవధిలేని బాలింతలు వగైరాలు ఏమిచేయాల్నో ఆలోచించండి. లెవల్‌క్రాసింగు మూతబడి, రామమూర్తినగర్‌రోడ్డు ప్రయాణయోగ్యం కానప్పుడు ప్రజలకు ఎంత యాతనగావుంటుందో యోచించండి. ఇతర రోడ్ల విషయం ఎట్లున్నా; ఈ రోడ్డునుమాత్రం ఆలస్యం లేకుండా బాగుచేయడం అవసరమని స్పెషల్ ఆఫీసరుగారికి ప్రత్యేక మనవి. —నం.)

—

పంచాంగం

వర్షయోగం

సెప్టెంబరు 9 తేదిమొదలు 30 తేది లోగా బుధుడు, హస్తాది రేవత్యంత షట్కసంచార సంయోగమువలన వర్షం కురవవచ్చును.

ఉత్తర కార్తె

సెప్టెంబరు 14 తేది ఉదయం 6-50 మొదలు 27 తేది రాత్రి గం. 9-53 ని. వరకు ఉత్తరకార్తె యుండును.

మహాలయపక్షములు

సెప్టెంబరు 19 తేది మొదలు అక్టోబరు 3 తేదీవరకు మహాలయపక్షములు. ఇందు శుభకార్యములు కూడవు.

సెప్టెంబరు తిథులు

16 శని త్రయోదశి రా. 7-41 గం. వ.
17 ఆది చతుర్దశి రా. 8-25 గం. వ.
18 సోమ పూర్ణిమ రా. 9-33 గం. వ.
19 మంగళ బ. పాడ్యమి రా. 11-04 గం. వ.
20 బుధ విదియ రా. 12-41 గం. వ.
21 గురు తదియ రా. 2-31 గం. వ.
22 శుక్ర చవితి రా. 1-23 గం. వ.

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.

—

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 12-00
6 మాసములకు	,, 7-00

అంతకు తక్కువకాలమునకు పంపబడదు.

చిత్ర జగత్

*** మా మద్రాసు సినిమాలేఖరి ***

★ "ఆడపడుచు" నిర్మాణంలో దర్శకుడు-రచయిత అనుబంధం

★ విఠలాచార్య కుమారుడుకూడా జానపద చిత్ర దర్శకుడే!

★ మూడుకోట్ల సినిమాహాలు!

★ పిల్లలు లేరని బుకాయించింది-కడకు పిల్లల్నుతెచ్చి చూపింది!

★ హైదరాబాదులో పుష్పాంజలి

అన్నదమ్ముల 'చిత్ర' అనుబంధం

ఒక్కొక చిత్రం సెట్టులో డైరెక్టరులేని పక్షంలో అతని అసిస్టెంటు, లేదా కెమెరామెన్ ఆరోజుకు డైరెక్టరుగావ్యవహరిస్తాడు. కాని కవికి, మాటలు వ్రాసిన రచయితకు ఆ అవకాశంరాదు. నుభాషిణీ అర్జున్ పిక్చర్సువారి 'ఆడపడుచు' చిత్రంసెట్టులో డైరెక్టరుకు, రచయితకు ఈ చిత్రానుబంధం ఏర్పడ్డది. ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు హేమాంబరధరరావు రచయిత వ్రత్యగాత్మ. హేమాంబరధరరావు, అల్సర్వల్ల అస్వస్థులుగా వున్న కారణంగా, అతని పనిని వ్రత్యగాత్మ నిర్వహించారు. ఐతే అయన దర్శకుడేగదా! అంతకన్నా కమ్మని చిత్రానికి అన్నగారు మాటలు రాయగాలేనిది, కాన్త దర్శకత్వంలో నామకరిస్తే కష్టమేముంది? ఈ చిత్రం ఇప్పటికి వీడుకోలు పూర్తి అయింది.

అగ్నిదొర ఆర్భాటం

జానపద చిత్రాలంటే, విఠలాచార్య చిత్రాలు అనే సుస్థిరార్థాన్ని సంపాదించుకున్న విఠలాచార్య నిర్వహణలో, వారి గురువు జి. విశ్వనాథం పర్యవేక్షణలో విఠలాచార్య తుమారుడు వి. వి. శ్రీనివాస్ తొలిసారిగా దర్శకత్వం చేస్తున్న చిత్రం 'అగ్గిదొర' పూర్తికావస్తున్నది.

గగుర్పాటు నన్నివేశాలు, నవ్వెన్నో పుష్కలంగావుంది, నవరసాలు చిలికించే కథతో తయారవుతున్నది.

కాంతారావు, భారతి, సత్యనారాయణ, విజయలలిత, ధూళిపాల, నవితాదేవి, పద్మాంజలి,జయశ్రీ నటవర్గంలోముఖ్యులు.

ఇద్దరు మాజీమొగుల్లకు నటి భరణం

మనదేశంలో మొగుడువదిలేస్తే పెళ్ళానికి పిల్లలకు అస్తిపాస్తులు, భరణాలు వస్తాయి. అమెరికాలో జేన్‌మెన్స్‌ఫీల్డ్ డబ్బులో, ఇద్దరు మొగుళ్ళకు, అయిదుగురు పిల్లలకు వాటాలువచ్చాయి. అది పది లక్షల డాలర్లు; అంటే దెబ్బయి లక్ష రూపాయలు.

మూడుకోట్లతో మందిరం

బొంబాయిలో మూడుకోట్ల రూపాయలతో 'తాతా'లు ఒక మందిరం కట్టిస్తున్నారు. ఇందులో మూడు వేలమంది ప్రేక్షకులుచూసేందుకు వసతి ఏర్పడుతుంది.

అతి రహస్యం : బట్టబయలు

సినిమా తార 'కుమారి'గా ఉండడం మన దేశంలో పద్ధతి. పెళ్ళిఅయినవాళ్లకు డిమాండ్ ఉండదనభావం. హాలీవుడ్‌లో పెళ్ళిచేసుకోవడంలేదుగాని, పిల్లలుకలగకూడదు. అందుకే చాలామంది తారలు రహస్యంగా పిల్లల్నికని, ఎక్కడో పెంచుతుంటారు. మొగుళ్ళనుదాచిపెట్టడం ఎంత కష్టమో, పిల్లల్ని దాచడం అంతేకష్టం. రక్వెల్‌వెల్చ్ అనే హాలీవుడ్ నటి ఇంతకాలం తనకు పిల్లలు లేరని బుకాయిస్తూ, మొన్న ఇద్దరు ఎదిగిన పిల్లల్ని తెచ్చి వీరు నా పిల్లలే అనేసింది.పాపం, ఎంతఅయినా తల్లిగదా!

హైదరాబాదులో పుష్పాంజలి

మద్రాసు, టి. నగరులో రాజసులో చన ఇంటి ముందు కనిపించేది పుష్పాంజలి బోర్డు. అదిఅమెగారి డ్యాన్సుస్కూలు. హైదరాబాదులో దాని బ్రాంచి ఏర్పాటు చేసింది రాజసులోచన. ఆగస్టు 24న జరిగిన పూజకు, ప్రారంభోత్సవానికి అక్కినేని నాగేశ్వరరావు ప్రధాన అతిథి

పుష్పాంజలి మద్రాసులో ప్రారంభమై నాలుగేళ్ళయింది. ఇందులో కూచిపూడి, భరతనాట్యాలు ఉచితంగానేర్పే ఏర్పాటు ఉన్నది. రాజసులోచన సినిమాలపైన, నాట్య ప్రదర్శనలపైనవచ్చే ఆదాయంతో ఈ పాఠశాలను నిర్వహిస్తున్నది.

హైదరాబాదులో విద్యార్థి వేతనం వసూలుచేస్తారు. శ్రీమతి గిరిజ వటీర్ స్వామిపిళ్లై, శ్రీ వటీర్‌స్వామిపిళ్లై అక్కడ శిక్షకులు.

రాజసులోచన మద్రాసులో కొంతకాలం, హైదరాబాదులో కొంతకాలం ఉంటుంటారట.

నీరులేని పంట

కోళ్ళ పెంపకంపై ఆర్.ఎన్. మూవీస్ వారు ఒక విద్యావిషయకచిత్రం తయారుచేసి, 'రెయిన్‌లెస్‌క్రాప్'అని పేరుపెట్టారు. దీనిని హైదరాబాదు రవీంద్రభారతిలో వలువురు ప్రముఖులు, మంత్రి లక్కా బాబూజి చూచారు. ఈ చిత్రానికి మంచి సాల సంగీతం కూర్చారు.

'పూలరంగడు' లో పల్లెటూరిపడుచు శ్రీమతి జమున

★ ప్రశ్నోత్తరావళి ★

ఏ. విజయకుమార్ కె.కోడూరు

ప్ర: జన్మ హక్కు నిర్మాణమెంతవరకు వచ్చింది? నిర్మాత ఎవరు?

జ: ఇంకా కాగితంపై వనిలోనేవుంది. నిర్మాత వి. ఎన్. రెడ్డిగారేగదూ! వాహినివారి చిత్రమేగా.

టి.వి.శ్రీనివాస్ నెల్లూరు

ప్ర: సాంఘిక చిత్రాలలో కృత్రిమమేడల్లో కథ నడిపిస్తారు. అనలు మేడల్లో అయితే ఖర్చు తగ్గుతుందిగదా!

జ: ఖర్చు పెరుగుతుంది. అది ఎలాగుఅంటే బయటవారికి సులభంగా అర్థంగాదు.

కె. శివరావు గుంటూరు

ప్ర: నేను నాటకాలలో విలన్‌గా నటిస్తున్నాను. సినిమాలలో నటించాలని వస్తోంది ట్రయ్‌చేయనా? అవకాశం వస్తుందా?

జ: తెనాలిలో ఎం. రామారావుగారని మంచి జ్యోతిష్యులు వున్నారు. అక్కడవెళ్లి అతర్వాత అలోచించండి.

సత్యనారాయణమూర్తి నెల్లూరు

ప్ర: మీకు ప్రశ్నలు కార్డుపై వ్రాయవచ్చునా!

జ: దయచేసి కార్డుపైననే వ్రాయండి. మందిది. ఒకప్రశ్న మాత్రమే వ్రాస్తుండండి చాలు.

కె. జయకుసుమ విద్యానగర్

ప్ర: శ్రీ అక్కినేని 'ఉమర్ ఖయ్యాం'గా నటించబోతున్నట్లు విన్నాను.

జ: ఇంకా పూర్తిగా నిజంకాదు. ఆ నిర్మాతలు, దర్శకులు అడిగారు. కాని నాగేశ్వరరావుగారు ఇంకా ఏవ్యకున్నట్లు లేదు.

కె. జయరాం చెర్లోపల్లి

ప్ర: ఎన్. వి. రంగారావుగారి అడ్రసు తెలియజేస్తారా?

జ: 90 వాలీబుల్లారోడ్, మద్రాసు-17

డి. ప్రభావతి నెల్లూరు

ప్ర: జమున అడ్రసు యిస్తారా?

జ: 12-సి. వాలీబుల్లారోడ్ మద్రాసు-17.

కృష్ణారావు మహబూబ్‌నగర్

ప్ర: నాకు మీ 'జమిందారైతే' అంటే యిష్టం. మీరు భవిష్యత్తులో జవాబులు వ్రాస్తారా కాబట్టి!

జ: మీలా తరవరు 15 ప్రశ్నలువేస్తే, ఎన్నివేలమంది ప్రశ్నలకు సమాధానం యివ్వగలను చెప్పండి?పత్రికలో బోటు వుండవద్దా! దయచేసి ఒక్కప్రశ్నకంటే ఎక్కువ రాయకండి ఎప్పుడూ.

వెంకురెడ్డి కొమరిక

ప్ర: మా నెల్లూరు ప్రక్కగ్రామాల్లో మంది బాబ్‌డోర్ సీనరీలువున్నాయి. ఇట్టావచ్చి తీయమని నిర్మాతలో, దర్శకులతో మీరైవ చెప్పకూడదా!

జ: తప్పకుండా చెబుతాను. ఈ జమీందారైతు చదివిన వారందరికీ మీ సలహా తెలుస్తుందిగా.

గోపాలనాయుడు బ్రాహ్మణపల్లె

ప్ర: సినికారుల నటన వారి విలాసాలగోనమా! వ్రజలగోనమా!

ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా
★
Zamin Ryot - Cinema Correspondent,
12 B-Subba Reddy St.,
MADRAS-33.
దయచేసి అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయ ప్రార్థన

జ: మొదట టిక్కి గోనం, తర్వాత నుదాల గోనం, 'వ్రజ లపేవ' అనే వ్రతుత్య నాయకులను చూస్తున్నాంగా!

కె. గోపాలరెడ్డి కొరిమెర్ల

ప్ర: నేను కోరేది చిన్నవగా, నాకు వేరి వద్మిని అడ్గను కావలెను!

జ: అవున్లెండి పెద్ద'వద్మిని' అడ్గను కోరరని నాకుతెలుసు. వేరివద్మిని, 5 సి. టాంక్‌బండ్‌రోడ్, నుంగంబాకం, మద్రాసు-34.

రవీంద్రనాథరెడ్డిపాపిరెడ్డిపాళెం

ప్ర: ఎల్. విజయలక్ష్మి వివాహానంతరం సినిమాలనుండి విరమించుకొంటుందని విన్నాము.

జ: సినిమాలలో విరమించుకొని, కర్రతో 'రమించడానికి' మొన్న ఆగస్టు 30 న మనిలా వెళ్లిపోయింది రెడ్డిగారూ!

సత్యజిత్ రేగారి 'మహానగర్'

(గతసంచిక తరువాయి)

గతవారం సత్యజిత్‌రేగారి 'మహానగర్'ను గూర్చి వ్రాస్తూ మొదట అందులోని కథ టూకీగాచెప్పి ముగించాను. తెలుగు దినవత్రికల్లో మన తెలుగుసినిమా క్రిటిక్కులు రివ్యూలువ్రాసే దౌర్భాగ్యపు దోరణిలోనే నేనూ టూకీగా కథచెప్పే పద్ధతిని పాటించినందుకు క్షమించాలి.

ఇకానీ 'మహానగర్'లో చాలా సాదాగాకనవడే సింపుల్ కథను తీసుకుని వొక వుత్కృష్టమైన శిల్పకావ్యంగా మలిచాడు సత్యజిత్‌రే. సర్వసామాన్యమైన మనుషులు సామాన్యమైన సమస్యలతో స్థైర్యంగా గుండెనిబ్బరంతో సాగించే జీవితపోరాటాన్ని మనోజ్ఞంగా చిత్రించాడు. దర్శకుడు వొక వాదాన్ని ప్రవేశపెడ్తున్నట్టుగా గాకుండా, ప్రేక్షకుడు తనకు తాను అలోచించుకొనేటట్టుగా; వడిగా మారుచెందుతున్న భారతీయమధ్యతరగతి నమూన జీవితచిత్రణను ప్రసాదిస్తాడు.

ఈ అతిదిన్న భారతీయ జీవిత చిత్రపరిచయం : బం. గో. రె.

మహానటుని అస్తమయం

●

వదేళ్ళు వెనక్కుపోయిచూస్తే పాల్‌ముని పేరుఎరుగని సినిమా అభిమాని ఉండడు. ఆస్ట్రియాలో జన్మించి, అమెరికాలో స్థిరపడిన పాల్‌ముని పేరుచూస్తేభారతీయుడే అనిపిస్తాడు. 1929 లో సినిమా ప్రవేశంచేసి, వారియంట్, స్కార్‌ఫేస్, వ్యూటిఫుల్, డా. సోక్రేటిస్, లాయిపాస్టర్, ఎమిలీలా, గుడ్‌ఎర్త్ చిత్రాలలో హీరో అయి, వరిమిత చిత్రాలతో, అవరిమితఖ్యాతి గడించిన పాల్‌ముని జీవలనే అస్తమించాడు.

అండాన్ని తీసుకుని; అతి సాధారణమైన పాత్రలద్వారా నృజనాత్మకంగా, సాధారణీకరిస్తాడు సత్యజిత్‌రే. అతమ ఎన్నుకున్న నాయికా నాయకులు కొద్దోగొప్పో చదువుకున్న మధ్యతరగతి బుద్ధిజీవులు, నగరయాంత్రిక జీవన నత్యాశేమితో ఎరిగినవారు-అయినా వారిలో పిదో ప్రాచీన మైన సంప్రదాయక సాంసారిక భారతీయ నైతిక ధార్మిక జీవన నత్యాల వొత్తిడి ప్రభావం కన్పిస్తుంది.

కర్త (అనిల్ చటర్జీ) తన భార్య వుద్యోగం చేయడాన్నయిశే అంగీకరిస్తాడు, అభిలషిస్తాడు కాని- వుద్యోగరీత్యా ఆమె లిబ్‌స్టిక్, నల్ల కళ్ళద్దాలు వగైరాలు వుపయోగించవల్సినవ్యక్తి యిబ్బందికరంగా భావించకుండా మధన పడకుండా వుండలేదు. భార్య (మాధవీ ముఖర్జీ) కొత్తగా వుద్యోగం ద్వారా పొందిన సామాజికస్థాయిని శిఖరన్నిభమైన ఆతురతతో వరవశభావంతో స్వీకరిస్తుంది. కాని తన అత్తమామల సందా పూర్వక తిరుమాటలకు నొచ్చుకోకుండా వుండలేదు.

ఈ సినిమాలో శేబాగా హాస్యగాళ్ళు లేకపోయినా నులివెచ్చని హాస్యంమాత్రం దండిగావుంది. మామూలు సాంసారిక జీవిత వరిధిలో నంకీర్ణంగా యిమిడివుండే హాస్య నన్నివేశాలు, నంభాషణలు కొల్లు

—కొరవ 11 వ పేజీలో

ధర్మకర్తల పదవులు ఖాళీగున్నవి

నెల్లూరు రంగనాయకులపేట శ్రీ తల్పగిరి రంగనాథస్వాములవారి దేవస్థానమునకు ప్రస్తుతము మూడు ధర్మకర్తల స్థానములు ఖాళీగనున్నవి. ఉండగోరువారు డిప్యూటీ కమీషనరు, ఎండోమెంట్సు డిపార్టుమెంటు, కర్నూలువారికి 30-9-67 తేదిలోపుగ అర్జీలు పంపుకొనవలెను.

— ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు,
శ్రీ తల్పగిరి రంగనాథస్వామివారి దేవస్థానం – రంగనాయకులపేట, నెల్లూరు.

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడవనిలేదు
*
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు.
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు

కుష్ఠు-బొల్లి
సర్వమేహపాడలకు దివ్యౌషధము.
రెడ్డి అండ్ కో., (Regd
H. O.
గోపాలపురం - తూ. గో. జిల్లా.
బ్రాంచి:
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.
వేలుమొదలియార్ పర్కుషాపుప్రక్కన

ఏజెంట్లు:
సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు (ఏజెన్సీస్)
విజయవాడ-సికింద్రాబాదు-మధుర.
బరహంపురం-బెంగుళూరు

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో
O. P. No. 14 of 1967

సి. హెచ్. పిచ్చమ్మ వగైరాలు—పిటీషనర్లు
సి. సుబ్రహ్మణ్యం వగైరాలు
—రెస్పాండెంట్లు.

యావన్మందికి తెలియజేయడమేమనగా నెల్లూరు మూలాపేట కాపురస్తులు ఉ. రామయ్య కనిగిరి స్టేట్ బ్యాంకిలో 850-00 రూపాయలు డిపాజిట్టు చేసియున్నాడు. సదరు మొత్తము పిటీషనర్లకు చెందవలసియున్నది. కావున కోర్టువారు జనరల్ నోటీసు ఉత్తరము మరియు రెస్పాండెంట్లకు నోటీసు ఉత్తము వాయిదా 30-9-67 తేదికి వాయిదావేసియున్నది. ఆరోజు పగలు 10 గం. కు పైకోర్టుకుహాజరై మీ ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనవలెను.

—యం. మల్లికార్జునరావు,
పిటీషనర్ల అడ్వకేటు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

(6 వ పేజీ కొరవ)

సహకారవార్తలు

వివాదాస్పదంగా మారివున్న నెల్లూరు కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకుకు ఇప్పుడు మూడోకర్తగారు వచ్చారు. జి. ఎ. ఎస్. ఆఫీసరు శ్రీ ఎస్. వేములు (ఎస్. వేములు అంటే వేములు సుబ్బయ్య అని వ్రాసివున్నాం గతంలో – ఆయన పూర్తి పేరు సాంబవేములు అని బ్యాంకుఫోనుపలికింది అమ్మయ్య) గారు గాకుండా, వాళ్ళకిప్పుడే వచ్చిన డి. ఆర్. గారు; వీరిద్దరూగాకుండా ఇప్పుడు మూడోఆయన – రామానుజరావుగారు – బ్యాంకు డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరు కమ్ చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుగా వచ్చి దాఖలైనుకున్నారు. ఎందరు ప్రభుత్వ అధికారులు వచ్చినా బ్యాంకుకు 'డెవలప్‌మెంట్' అనేదే కానరావడంలేదు!

ఈబ్యాంకుకు బహుకాలం కార్యదర్శిగా వుండిన శ్రీ వై. రామకృష్ణారెడ్డిగారు రిటైర్ అయినారు. ఆఖరుదినాల్లో బ్యాంకు స్టాఫ్ అసంతృప్తికి కొంతగురైనా మంచి నిక్కచ్చిఅయిన ఆఫీసరుగాపేరుపొందారు. సలిపినలిపి నిర్దుష్టమైన డ్రాఫ్టు వ్రాయడంలో నిపుణుడనిపించుకున్నాడు. ఎక్స్టెన్షన్ కోరకుండా బ్యాంకుపీడ వదుల్చుకున్నాడు రామకృష్ణారెడ్డిగారు.

సిమెంటుధర తగ్గింది

మునిసిపల్ ఇంజనీరు శ్రీ ఎస్. సోమరాజులు పుణ్యమే అందాం, నెల్లూరులో సిమెంటుధర మూటకు 35 పైసలు తగ్గింది. పూర్వం రూ 10-24 వుండినది, ఇప్పుడు రూ 8-89 చేయబడింది. ఆంధ్ర సిమెంటువాళ్ళ తగ్గింపును అమలు జరుపుతున్నారుగాని, ఎ. సి. సి. వాళ్ళు పైకి వ్రాసివున్నారట.

జిల్లాలో వివిధ కేంద్రాలకు సంబంధించి సిమెంటు ధరలలోని వ్యత్యాసాలను గూర్చి సోమయాజులుగారు 'జమీన్‌రైతు' లో ప్రస్తావించినవిషయం పాఠకులకు తెలిసిందే తూకివన నిర్మాతలు సోమయాజులుగారికి థ్యాంక్సుచెప్పవచ్చు.

నెల్లూరు సబ్ స్టేషన్

నెల్లూరు దర్గామిట్టలో విద్యుచ్ఛక్తి సబ్‌స్టేషన్ నిర్మాణానికి 10 లక్షల రూపాయలు మంజూరైందని, త్వరలో నిర్మాణం ప్రారంభం కాబోతుందని తెలుస్తున్నది. ఇది పూర్తిఅయితే నెల్లూరుతాలూకాలో విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా దుస్థితి తొలగిపోగలదట.

బకాసురుడు ఆకారంలో 32 మెగావాట్ల థర్మల్‌స్టేషన్ వున్నదనే ఆత్మసంతృప్తేగాని; తగినంత వుత్పత్తిలేదు, అయిన వుత్పత్తి నక్రమంగా పూర్తిగా వినియోగం కావడములేదు! కాగితం మీద లక్ష్యాలుచూచి మురిసిపోవలసిందేగాని, ఏ ప్రణాళికా స్కీము పూర్తిగా అనుభయోగ్యమైంది?

చావు తప్పించబోయి తాను చచ్చాడు!

6 తేది సాయంత్రం సౌత్‌స్టేషన్‌వద్ద ఒక 30 ఏళ్ళవ్యక్తి, తాను పడమటివైపు రైనుమీద నిలబడి, తూర్పునుండి రైనుదాటే స్త్రీలను ఉత్తరంనుండి రైలువస్తున్నదని, దాటవద్దని అరుస్తుండగా, అతను నిలబడి వున్నరైనుమీద దక్షిణంనుండి రైలువచ్చి అతను దానిక్రిందపడి పచ్చడైపొయ్యాడు. పాపం! తనచావు తెలియక, ఇతరులను కాపాడవూనుకున్నాడు దాదస్నుడు!

సౌత్ స్టేషన్‌వద్ద ఇలాంటి ప్రమాదాలు తరచూ జరుగుతూనేవున్నాయి. నివారణకు మార్గంలేదా?

6 వేలు చోరీ!

కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకి ఎదురుగా, మద్యవతివారి అగహారంలో టి. బి. అన్నతి లేసెక్రెటరీ కె. వి. సుబ్రహ్మణ్యం గారింటిలో మొన్న 6 తేది పట్టపగలు మిట్ట మధ్యాహ్నం జనవచినవాలోని నగలు, డబ్బు మొత్తం 6 వేలు విలువగలవి చోరగ్రస్తమైనవట. ఇంటికి వేసిన తాళం వేసినట్లుండినదట. అనుమానంమీద ఆర్. ఎస్. ఆర్. స్కూలు జవాను పెంచలయ్యను కస్టడీలోకి తీసుకున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

ఇ. ఇ. బస

నిజంగా ఇదిపూర్తిగా అంతరంగికమైన విషయం. 'పబ్లిక్ సర్వెంట్సు' అని పిలువబడే అధికార్లకు సంబంధించినది కాబట్టి, ప్రయివేటు విషయంమాత్రంకాదు. అందువల్లే ధైర్యంగా ఈ ప్రస్తావన.

ఇది నేరుగా మాకు తెలిసిన విషయం కాదు. ఇద్దరు కంట్రాక్టర్లనుకోదగిన వ్యక్తులు అతిరహస్యంగా సరదాగామాట్లాడుకొంటుంటే, మా చెవినిబడిన విషయం.

"పి. డబ్ల్యు. డి. ఆఫీసు కాంపౌండులోవున్న క్వార్టర్సు ఇంజనీర్లకు వుద్దేశింపబడినవి; వారికే వుపయోగపడుతున్నది. ఇంజనీర్లు అచ్చటే వున్నందువల్ల ప్రజలకూ సౌకర్యం, వారికీ సౌకర్యం. ఆఫీసుతో సన్నిహిత సంబంధం వుండే దానికికూడా అవకాశం. అలాంటప్పుడు, ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా ఇ. ఇ. గారి బసకు ఫార్మల్‌గా అనుమతి యివ్వడంలో పేచీలు రావలసిన అవసరమేముంది? ఇలాంటి విషయాల్లో హుందాగా వ్యవహరించడం అభిలషణీయం గదా!"

–ఇదీ ఆ చర్చల ధోరణి. ఆ వివరాలేమిటో మాకు తెలియదు. అందువల్ల ఇప్పుడు ఈ విషయమై ఇంతకంటే ఎక్కువగా వ్రాయలేము.

లలితకళాసమితి

సింహపురి లలిత కళాసమితివారి తృతీయ వార్షికోత్సవం 1-10-67 తేది జరుగుతుందని; ఆ సందర్భంలో శ్రీ వంగరగారికి ఘనసన్మానంజరుగుతుందని; భానుమతి, రామకృష్ణ, కాంచన, పద్మనాభం, సముద్రాల, సదాశివబ్రహ్మం, టి. ఎల్. ఎన్. ఆచారి, వెంపటి సత్యం వగైరా చిత్రసీమ ప్రముఖగణమంతా పాల్గొంటుందని కార్యదర్శి శ్రీ రఘుపతి తెలియజేస్తున్నారు. మొత్తానికి సినిమావారి అడుగుజాడల్లోతప్ప మన నెల్లూరు లలితకళలు వృద్ధిచెందవా?

——

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీ కొరవ)

సంగా నిజంచెబుతూ పోవడమే మనకర్తవ్యం. మన రక్షణను (డిఫెన్సు) పకడ్బందీ చేసుకోవలెను.

డిఫెన్సు దే జరిపించకపూర్వం ఒక గ్రంథాన్ని పాక్‌నియంత రచించి విడుదలచేసినాడు. తన సీమ కోరేది 'మిత్రులను, యజమానులనుకాదు'అని అందులో ఆయన తెలియజేశాడు. మనమూ కోరేది అదే. అందువలన ఆ భావం మనకు సమ్మతమే. కాని ఆ గ్రంథంలో వుండేది వేరే వస్తువు.

ఈ లోకంలో బలకుబడిగల శక్తులేవీ తన పొరుగుసీమకు తోడ్పడరాదు; దానిని బలపరచరాదు; తన సీమకు వారంటే వీడో విధాన సాయపడవలెను.

అమెరికా, చైనా, రష్యా – ఈ పరపవ మూడు రాజ్యాలతో మైత్రినిపెంచి, అన్నింటివద్దా సాయంకావాలని కోరినాడు.

ఈ మూటిలో చైనా మినహా మిగిలిన రెండు రాజ్యాలు పాక్ – భారతమైత్రిని పెంపుచేసుకుంటే, రెండు సీమలకు సాయపడెదమని పల్కినవి. తాష్కెంట్ ఒప్పందం రష్యామూలాన జరిగినా, అది అద్భుతమైన ఘనకార్యమని అమెరికా ప్రకటించింది.

ఆ ఒప్పందం సాగితే భారతీయులను ద్వేషించేవీలేదు. అందుకోసం, తన అభిప్రాయాలను అనవైనవాటిని అయూబ్ గ్రంథరూపేణా ప్రకటించి, డిఫెన్సు దే జరిపించాడు.

ఆ దినాన్ని జరిపించిన సందర్భంలో పాక్‌నియంత – పాక్‌రక్షణమంత్రి గావించిన ప్రసంగాలు పాక్ ప్రభువుల నిజస్వరూపాన్ని మరొకపర్యాయం వెల్లడిస్తున్నవి. అయూబ్: "మన స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిని నవాల్ జేసే సంఘటన రెండేండ్లక్రితం ఈరోజునే మనలను ఎదుర్కొన్నది. మన శక్తిని ప్రదర్శించాము. ఎక్కడనుండి ఈసారి మనపై దురాక్రమణ జరిగినా, పూర్తిగా దానిని ఎదిరించి సఫలం కాగలము." రక్షణమంత్రి: "వివేకుల సలహాలను త్రోసిపుచ్చి ఇండియా పెద్ద మొత్తున మిలిటరీ తయారీ చేస్తున్నది. కాశ్మీర్ సమస్యను తేల్చలేదు. 1965 యుద్ధంలో మరణించిన సైనికులకు జాతీయ యుద్ధస్మారకచిహ్నాన్ని నెలకొల్పెదము."

ధ్వని అర్థమైనదా? మరొకయుద్ధంలో ఇండియాను ఓడించడమే పాక్ పరమావధి.

మనం యుద్ధాన్ని కోరడంలేదు. పాక్ ప్రభువులు కోరితెచ్చుకునే యుద్ధంవల్ల పాక్‌ప్రజలు అనుభవించగల బాధలకు మనం బాధ్యులంకాము.

ప్రపంచంలోని బలకుబడిగల రాజ్యాలకు భారతశక్తి తెలియకపోలేదు. ఈశక్తిని అదుపులోవుంచి, తమవైపుకు త్రిప్పుకోవలెను. లేదా తటస్థంగా వుండవలెనని ఆరాజ్యాల తాపత్రయం. ఈశక్తిని సవాల్ జేసే పాక్‌ప్రభువులను ఆ రాజ్యాలు అందుకే ఆదరించేది. కాని ఆ అభిమానం హద్దుదాటి వెళ్ళదు. పాకిస్తాన్‌సైతం తమ అదుపులోకి రావడమే ఆరాజ్యాల అభిమతంగా వుంటుంది.

* * *

పాకిస్తాన్ ధోరణి అట్లావుంటే దానితో చేతులుగల్పిన చైనాధోరణి అంతకంటే భీతంగావున్నది.

దేశంలో రేగిన చిచ్చును ఆర్పుకునే ప్రయత్నంచేస్తూనే మన సిక్కిం సరిహద్దులలో చైనా కొన్నిచర్యలను ఆరంభించింది. సిక్కిం నృపాలుడు మనదేశ పర్యటన ముగించేసరికి ఆప్రాంతాన కొత్తకథ ఆరంభమవుతుందోఏమో?

ఏమైనా గానీ సిక్కింరక్షణ మన రక్షణ. సిక్కిం నృపతి కేవలం వినోదార్థం రాలేదని విషయజ్ఞులు గ్రహించగలరు

సిక్కిం, నేపాళం, త్రివిష్టం (టిబెట్) యివన్నీ మనతో గట్టిగా కలిసివుండేంత శక్తిని మనం సంపాదించవలెను. నీతిగా మనం బ్రతకవలసిందే. ఇతరులుకోరితే నీతిబోధ చేయవచ్చును. కాని, ఆ నైతిక జీవనాన్ని పరిరక్షించగలశక్తినీ, ఆ జీవనాన్ని భంగపరచడానికుద్యమించే దుష్టులకు పాఠం నేర్పగల శక్తినీ మనం పొందవలెను.

ఆ శక్తిని మనం ఆరాధిస్తే, దేశాన్ని పట్టి పీడించే బాధ్యాంనేకం మాయమైపోగలవని మా అభిప్రాయం.

——

వారం వారం

(3 వ పేజి కొరవ)

తాదివారు–బంగాళీలు–మరికొందరు అంగీకరించేవరకూ రెండుదేశభాషలు అమల్లో వుంటవంటెల్చి, దేశంలోని అధికభాగంలో దేశభాషగా హిందీని పరిగణింప జేయడానికి సోపానంవేశాడు. అదీచమత్కారం! అంతకంటె మంచి, మన యిప్పటి సమస్యకు స్నేహవిధానంలో సమాధానంలేదు.

స్నేహాబిడ్డ గడుసుది గనుక ఒక తంత్రంవేసింది. మాతృభాషలలో మొదటినుండీ కొనవరకూ విద్యాబోధన అనేసరికి, భాషారాష్ట్రవిభజన తదుపరి మనం అలవర్చుకున్న సంకుచిత భాషావాదం పెల్లుబికింది. భలే పథకం!– అని అహ్వానిందాం. ఆంగ్లేయులు, అంతట ఆందోళనజెంది ఇదంతా హిందీని దొడ్డిత్రోవన ప్రవేశపెట్టడానికి చేస్తున్న కుతంత్రం అని బిగ్గరగా కేక వేశారు.

ఆ తర్వాత హిందీవాదులు, 'ఆంగ్లేయులు' కలదెలనుకున్నారు. మొదటివారిలో ప్రముఖుడు కులపతి కె. యమ్. మున్షీ, భారతీయ విద్యాభవన్ అధిపతి. రెండవవారిలో ప్రముఖుడు రాజాజీ. వీరుభయులు దేశాన్ని ముక్కలు జేసే మొదటినుండి కొనవరకు మాతృభాష అనే విద్యాబోధనపద్ధతి దేశానికి అపకారం చేస్తుందన్నారు.

పాక్షికంగా ధాగ్లా అవాదాన్ని బలపరచాడు. మేమన్నట్లు సంపూర్ణంగా బలపరిస్తే బాగావుండేది. నిజానికి ఆయన సంపూర్ణంగా ఆ వాదాన్ని బలపరచాడనే ప్రధాని భావించింది. ఆమెవాసినలేఖలో అది స్పష్టం. అంత స్పష్టంగానూ ధాగ్లా పలికివుంటే సంతోషించేవారం.

ధాగ్లా రాజీనామాకు చెప్పనికారణం ఒకటివుందని అంటారు. వుండవచ్చును. పశ్చిమాసియా నీతి విదేశాంగమంత్రికి నచ్చినదో లేదో? ప్రధానికి భిన్నంగా పోజాలక, కేవ్‌కీకార్టర్‌గా పనిచేసేదేమో? దానివలన దేశానికి దూరమైన సంగతి గ్రహించి, సమయం కొరకు వేచివుండెనేమో బయటపడడానికి?

ఆ విధంగా చూచినా ధాగ్లాచర్య మెచ్చను పొందవలసినదే. ఆయనకూ మనకూ యిందువల్ల ఉపకారమే కలిగిందిగాని అపకారం కలగలేదని మా విశ్వాసం.

* * *

తండ్రి వేసిన ప్లానింగ్ కమిషన్ బిడ్డ హయాంలో ఎగిరిపోయింది. మిగిలిందల్లా ప్లానింగ్‌మీద చక్కటి అశోకమెహతా కాంపొజిషన్ (Composit-on). నామ –మాత్ర –అవశిష్టమైన ప్లానింగ్ సంస్థకు (కొత్తదానికి) పాతసంస్థ ఆస్తికలను అందిస్తూ ఆయన గావించిన సమస్యల వివరణలో పొల్లు కొంచెమైనాలేదు. అట్రాతకు పిపరికిలకు రైనా నూటికినూరుమార్కులు ఇచ్చేస్తారు. అంతటివాడు మన మాజీ ప్లానింగ్ ముఖ్యుడు-ప్లానింగ్ మంత్రి-కాబోవు మరొక భాగ్యాత్ముడు (కాబోవడమేమిటి? అయ్యేపోయినాడు-ఈ పంక్తులు వ్రాసేసమయానికి).

కొత్త ప్లానింగ్‌సంస్థ పలహారేయిస్తుంది. ప్రభుత్వం అమలుచేస్తుంది. కొత్తప్లానింగ్ పెద్ద ధనంజయరావ్‌గాడ్గిల్ యింతవరకేమీ ధనంజయత్వాన్ని ప్రదర్శించలేదు. ముమ్ముందు మనసౌభాగ్యమెట్లున్నదో?

ఈసంవత్సరానికి ప్లాన్ నక్రమంగా రాసియుండిమొదట-అనకచూదాం.

——

శివారెడ్డి పద్యాలు

కమ్యూనిస్టు కాంగ్రెస్

కమ్యూనిస్టుపార్టి కాంగ్రెసు యిటిరెండు
ఏకమయిరి పేవ యెన్నికల్లొ
పొటిజేస్తయంట పొక్కింది యీవార్త
వట్టివార్త, నమ్మకిల్లటిన్ని!

పొడుటీడు జేసి పార్టిసిద్ధాంతాల్ని
కాలరాచి, నీవు కౌన్సిలరయి
చేసెకార్యమేమి? సెప్పరానాతంత్రి!
సర్దుకోర! చెడ్డ సహవాసము.

స్టేటిమీద కెక్కి సిగలట్టుకుందాము,
తప్పుగాదు మనము తన్నుకుందాం,
అంతెగాని రష్య అవకాశవాదుల్తొ,
పొందుదగదు మావొ బందుగులతొ.

ముల్లిపార్టిగొలుపు మూనాళ్ళముచ్చట
దాటకొటుకు అడుసులోనదిగితె
అడుగుపెడితె చెడితె ఆపేరు మనము న
ర్పేంతవటుకుటోదు క్షేమంగాదు.

అర్థ మైనచాల్లు, అవకాశవాదమ్ము,
వరుపులేదు సిగ్గుశరములేదు
భయముభక్తిలేదు బలిరాజకీయాలు!
హద్దుపద్దులేదు అందరంతె!

కానుపించదంల కాంగ్రేసుసింబల్లు!
ఎగరదంల పావ మెల్లజెండ!
గోడపొనుగు పూలు, గుత్తాలు, తక్కెట్లు
సైసికిల్లు, అయితె చూసులోళ్ళు!

వినాయక చవితి

వప్పుతెయల నీకు వరమాణ్ణమొడ్డీల
కుడుములుటీసకొచ్చి కుప్పలొయల
వేడివేడికాఫి మాడల్పుమార్చేశ
యిర్గి రవ్వదోశ బిందుజేశ!

ఊరంతా స్నేహితులే,
భారతీయులెల్ల నీకు బందుగులే, నీ
వారసుడ నేను తిండిలో,
మీరునేను వొకటె నిన్ను మేలనిపిస్తా!

కేరళ

మనప్రభుత్వమన్న మనమన్న గొజుగాము
పొరబట్టుతుంది నోరుద్రొవ్వి
కమ్యూనిష్టుకేర్ల కాళ్ళవేరంకొచ్చి
తిండిగింజలిప్ప తిరిపమడుగు!

అడిగినన్ని మీకు ఆహారధాన్యాలు,
కోరిన-తడబ్బు కొఱతలేదు,
యిందిరమ్మదెచ్చి యిస్తుంది, నవచైన
భజనజేసి అట్టె బ్రతికిపోండి!

విద్యార్థులు

(5 వ పేజీ తరువ)

యిట్టి క్రమశిక్షణగల విద్యార్థులుండడం గర్వకారణం అనికూడా ప్రశంసించారు. విద్యార్థి నాయకులతోకూడిన Prefectorial system అద్వితీయంగా పని చేస్తుండడం అభినందనీయమన్నారు.

జాతీయగీతంతో సభాకార్యక్రమం సమాప్తంకాగా; వలంటీర్ల అంత్య నమస్కారం (గార్డ్ ఆఫ్ ఆనర్)తో విద్యార్థుల క్రమశిక్షణ అంతిమ సోపానమునకు చేర్చింది.

కనుపర్తిపాడు

హైస్కూలు సారస్వతసంఘానికి ప్రౌఢపాత్రికేయుడు, విమర్శకాగ్రేసరుడు, గ్రంథకర్త శ్రీ మరుపూరు కోదండరామ రెడ్డి ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. స్కూలు కమిటీ అధ్యక్షులు శ్రీ వల్లంరెడ్డి హరిశ్చంద్రారెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఎం. రామరెడ్డి స్వాగతవచనంగం, మోహనరావు ప్రభృతుల పువన్యాసాలు, రాజేంద్రప్రసాద్ వందన సమర్పణము నాటి సభావిశేషాలు.

స్వామిదాస్‌కు సన్మానం

బుచ్చి వి. వ. హాయ్యర్ సెకండరీ స్కూలు ఉపాధ్యాయబృందం, ప్రభుత్వ సన్మానాన్నిపొందిన శ్రీ స్వామిదాస్ గారిని ఘనంగా సన్మానించింది. శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించారు. శాసనసభ్యుడు శ్రీ బెజవాడ పాపిరెడ్డి అభినందనాలతో దుశ్శాలువనుకప్పి సత్కరించారు. ఉపాధ్యాయుల పద్య పంచకాన్ని శ్రీ గోవిందరావు కర్ణపేయంగా చదివి సమర్పించారు. హెడ్మాస్టరు శ్రీ నాగేశం విద్యాశాఖాధికారిగా శ్రీ స్వామిదాస్ కృషిని శ్లాఘించారు. శ్రీయుతులు కె. వీరయ్య, సుందరరామమూర్తి, కోరాబత్తిన చిన్నయ్యగారలు స్వామిదాస్ సేవా నిరతిని కొనియాడుతూ ప్రసంగించగా, శ్రీ ఎం. వి. సుబ్బారావు అందరికీ ధన్యవాదములు చెప్పారు.

కావలి పార్లమెంటు

జి. వ. హైస్కూలులో ఒకచిన్న పార్లమెంటు వెలసింది. 30 విద్యార్థులు కలసి పార్లమెంటు సమావేశాన్ని జరిపి వాద ప్రతివాదాలతో, చర్చలు ప్రసంగాలతో, అధికార ప్రతిపక్షపాత్రలతో అందరి ప్రశంసలకు పాత్రులైనారు. శిక్షణయిచ్చి ఏర్పాటుచేసిన సోషల్‌స్టడీస్ టీచర్లను, పాల్గొన్న విద్యార్థులను శ్రీ స్వామిదాస్ అభినందించారు. పార్లమెంటులో, శాసన సభల్లో కానవస్తున్న రచ్చలు రాబిల్లు, క్రమశిక్షణా రాహిత్యం గమనించినప్పుడు, ప్రతిపాఠశాలలో ఇలాంటి సమావేశాలను జరిపి, భవిష్యత్ తరంలోనైనా అవి వున్నతస్థాయిలో జరగడానికి, ప్రజాస్వామ్యం పటిష్టం కావడానికి పునాదులు వేయడం మంచిదని స్వామిదాస్ గారన్నారు.

కావలిలో సంస్కృత కళాశాల కృషి.

కావలి హిందూమత ప్రచారసమితి కృష్ణ జయంతిని చాల వైభవంగా జరిపారు. మోచర్ల రామకృష్ణయ్య బటావల్లభుల పురుషోత్తం, జి. రామకృష్ణమూర్తి గారల పువన్యాసాలు; వండితారాధ్యుల సాంబమూర్తిగారి కృష్ణజననం హరికథ – చాల ఆకర్షణీయంగా వుండినవి. భగవద్గీత పోటీలలో నెగ్గినవారికి సబ్‌జడ్జి శ్రీ ఆర్. వి. కె. విశ్వేశ్వరరావుగారు బహుమతులు వందారు.

ఈ సందర్భంలో అనాటి వుదయం ఈసమితివారి సమావేశంలో కావలిలో ఓరియంటల్‌స్కూలు, సంస్కృత కళాశాల స్థాపనవిషయం చర్చించబడినట్లు తెలుస్తున్నది. ఆవిషయంలో కృషి కూడా ప్రారంభమైనట్లు కార్యదర్శి శ్రీ వై. ఎస్. శాస్త్రిగారివల్ల తెలుస్తున్నది. కావలిదాతలు ఈ సత్కార్యానికి దోహదం కల్పిస్తారని ఆశిద్దాం.

గునుపాడు గణిత క్లబ్

హైస్కూలులో గణితక్లబ్‌కు 2 తేది ప్రారంభోత్సవం జరిగింది. శ్రీ అల్లాడి పట్టాభిరామయ్య అధ్యక్షత వహించారు. ఈక్లబ్ స్థాపనకు కృషిజేసిన హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఎన్. సూర్యప్రకాశరావు క్లబ్‌ప్రయోజనాన్ని వివరించి; గణితశాస్త్ర పారంగతులైన రామానుజం, లీలావతి, ఆర్యభట్టు, భాస్కరాచార్యులు మున్నగువారి జీవితాలను, అరంగంలో వారిప్రతిభను విద్యార్థులకు పరిచయంచేశారు. గణితశాస్త్రంలోని కొన్ని చిట్కాలను చెప్పి, విద్యార్థులలో ఆసక్తిని కల్గించారు.

ఊటుకూరు

సర్పంచ్ శ్రీ రామిరెడ్డి కృష్ణారెడ్డి అధ్యక్షతన హైస్కూలు సారస్వతసంఘ సమావేశం జరిగింది. విశాపలూరు కాలేజి ఆంధ్ర భాషోపన్యాసకులు శ్రీ టొన్నల గడ్డ మృత్యుంజయరావు సందేశపూర్వకమైన చక్కని ప్రసంగంచేశారు. ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ వి. నాగరత్నం ఆహూతులకు ధన్యవాదాలతో వీడ్కోలిచ్చారు.

కుర్రగాలు

లోకబస్తే

(5 వ పేజీ తరువ)

మార్చిలో నా థీసిస్ వ్రాసేసి, జూలైలోకాని మనదేశం తిరిగిరాలేను. కాని నిజానికి నేనిక్కడింకొక్కక్షణం వుండాలన్నా నా వొళ్ళంతా జెరులు, తేళ్ళ ప్రాకుతున్నట్లుగా వుంది. ఇక్కడి టెలివిజనాలలో కనపడుతున్నట్లుగా ఆకలిదప్పులతో అలమటిస్తూ, అనైక్యతతో అఘోరిస్తూ, దిక్కు దిక్కు లేనగా మనదేశరూపం మనసులో మెదులుతున్నప్పుడల్లా నేను సిగ్గుతో, లజ్జతో తల వంచుకోవల్సి వస్తున్నది. నాకల, స్వప్నం వొక్కటే– ఎప్పటికైనాసరే, ఏ భారతీయుడైనాసరే, సగౌరవంగా తనదేశపు వైభవాన్నతికి ప్రతినిధిగా గర్వపడుతూ యీ విదేశాలగడ్డమీద కాలుపెట్టేరోజు వస్తుందా- అనేదే! 'లోకబస్తూ' నీవైనా నిజంచెప్పు; నిజంగా మనదేశ పరిస్థితి యిప్పుడట్లనే వుందా? ఒక్క ఓబుముక్క వ్రాసి పడేయవూ?''–ఇదీ ఆయనలేఖ సారాంశం.

నేనేమని వ్రాసేది– ఇక్కడ టెలివిజన్ లేదు ఆ దృశ్యాల్ని చూడడానికి. మనకుండే ఆలిండియారేడియో శతకంఠుడు చైనాలో మనలంగూర్చి, అల్పామా అల్లర్లుగూర్చి పొద్దస్తమానం వాగుతూనేవుంటాడు. ఇక మన పత్రికలు దిక్కుమాలిన మంత్రుల శుష్కప్రసంగాలనుగూర్చి శూన్యఫలితాల్ని గూర్చి 'వార్తలు' ప్రచురిస్తూనే వుంటాయి. లంచగొండితనంలాగే ఆకలీగికలీ అన్నీ మనకు మామూలైపొయ్యాయి. మనల్ని గూర్చి మనం చెప్పుకోడానికి అర్హత నెప్పుడో కోల్పోయాంమనం. బీహారులో జనం అల్లాడుతున్నారన్నా, కేరళలో బియ్యపుగింజలు లేవన్నా మనకిక్కడ చీమకుట్టినట్లుకూడాలేదు. పోనీ విదేశాల్లో అయినా ఆ టెలివిజన్లు చూసి, పేపర్లు వ్రాతలు చదివి ఐటరీ స్కూలుపిల్లలు, అమెరికా కాలేజీలవాళ్ళు లక్షలు లక్షలు పోగుచేసి విరాళాలైనా పంపుతున్నారు. నిజం చెప్పమన్నాడు ఉండేలమనల్ని! అదంతా వొట్టి అబద్ధమని చెప్పగలమా?

'   '   '

అల్లూరు కోటారెడ్డివ్రాసే రైతులోకం వ్యాసాలు చదువుతుంటే నాలో ఎందుకో ఆవేదన కల్గుతుంటుంది. అమధ్య 'భూసార పరిశోధన'గూర్చి వ్రాస్తూ–యిప్పుడు మన కున్న కాలేజిల కెమిస్ట్రీ లేబొరేటరీల సాయంతోనే భూసార పరిశోధన జరిపించొచ్చుననీ; అందుకు మన కాలేజి లెక్చరర్లు- విద్యార్థి బృందాలుకల్సి ఇట్టిట్టుగా గ్రామాలకువెళ్ళి భూసార పరిశోధనలు జరిపించవచ్చుననీ; కనీసం ప్రయోగాత్మకంగానైనాచేసి చూడండనీ ఒక వ్యాసంలో మొత్తుకున్నాడు.

ఇప్పుడు కంపోస్టును గూర్చి వ్రాస్తూ రెండుమూడు లక్షల రూపాయల్తోనే మన ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్‌లో కంపోస్టు ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి వీలున్నదని మన నెల్లూరు ప్రభువులకు వొక సూచన చేస్తున్నాడు. ఎంత మంచి సూచన! 5, 6 లక్షల రూపాయలు వెచ్చిల్లి దిక్కుమాలిన సినిమాలు తీసి దివాలా అయినా తీస్తారుకాని, మనవారు యిట్టాంటిపనులు చేయాలనే అనుకోరు గదా! లక్షలులక్షలు గడించిన మన నెల్లూరు కంట్రాక్టర్ ప్రభువులు యిప్పుడు అగ్రికల్చర్‌లోకిదిగి వ్యవసాయంలోనిరుద్ధ మరుగుతున్నారు. వీరైనా యిట్టాంటి పథకాలు వేస్తారనీ, వుభయతారకంగావుండే యిట్టాంటి సత్కార్యాలకు దిగుతారని ఆశిస్తాను. అయినా మనకు అందుబాటులో వుండే విషయాలపట్లకూడా మనవాళ్ళకు శ్రద్ధలేకుండా పోతున్నదో ఆశ్చర్యంగా వుంది!

'   '   '

వి. ఆర్. కాలేజి లెక్చరర్లు యిట్లా నిర్బాధ్యతగా వ్యవహరించగలరని నేను కలలోకూడా భావించలేకపోయాను. స్టాఫ్ క్లబ్ అని వొకటి, స్టాఫ్ అసోసియేషన్ అని మరొకటి, స్టాఫ్ కౌన్సిల్‌అని ఇంకొకటి మొత్తం మూడు రకాల లెక్చరర్ల సంఘాలున్నాయి. ఇందులో మొదటి రెండింటికీ లెక్చరర్లనుండి చందాలు పోగవుతూ వుంటాయి. అయితే స్టాఫ్ క్లబ్‌కు 400 రూపాయలు ఖర్చుగాకుండా మిగిలిపోయిన బ్యాలెన్సు వొకటి వుండిందట!

ఈమొత్తాన్ని ఏంచేయాలాఅని తమలో తాము మీమాంస చేసుకోగా, మైపాడుకు వెళ్ళి విందుచేసుకొందామనే ఆలోచనతట్టిందట! అంతే, మొన్న ఆదివారం మైపాడుకు లెక్చరర్లంతా కట్టగట్టుకొని విలాసయాత్రచేసుకున్నారు; శాకాహార–మాంసాహారవిందులుగుడిచి సుష్టుగాతిరిగివచ్చారు. తాము ఖర్చుపెట్టాలనుకున్న స్టాఫ్ క్లబ్ డబ్బును ఖర్చుపెట్టేశారు, ఇదీ సంగతి!

ఆ మిగిలిన 4 వందల్నా భోంచేయడానికితప్ప మరొకదానికి ఖర్చుపెట్టే ఆలోచనే వారికి తట్టలేదా? మరో విజ్ఞానప్రదమైన ప్రాజెక్టుకోసం వెచ్చించకూడదా? విజ్ఞానప్రదమైన మ్యాగజైన్సుకు చందాలు కట్టకూడదా? లేదంటే, తెలివిగలిగిన విద్యార్థులు వొకరిద్దరికి విరాళమివ్వకూడదా? కాదంటే, వొకరిద్దరుప్రముఖ విద్యావేత్తల్ని రప్పించి విద్యాసంబంధమైన సదస్సులు యేర్పాటు చేయకూడదా? లేక తామెంతకాలంనుండో అనుకుంటూండిన మాజీ ప్రిన్సిపాల్ కే. శే. సచ్చిదానందం పిళ్లెగారి ఛాయాచిత్రాన్ని కాలేజిభవనంలో ఆవిష్కరించుకోకూడదా? తమకు జీతాలు సకాలానికి ముట్టడంలేదని మొత్తుకుంటారే అవసరమున్న లెక్చరర్లకిచ్చి ఆదుకోకూడదా? ఏమిచేయకూడదు?

ఈ మైపాడు విందుకు నెలరోజులు ముందేగదా స్టాఫ్ అసోసియేషన్‌వారు కాలేజిలో ప్రత్యేకంగా వొకవిందు ఏర్పాటు చేసుకున్నారు? ఆ విందుకు కాలేజికమిటీ కార్యదర్శి రా నిరాకరిస్తే, కమిటీ మెంబర్లను పిల్చి వారికి సాష్టాంగపడి విజ్ఞాపన పత్రాలిచ్చుకోలేదా?

మొన్న మళ్లీ మైపాడులో విందుమెక్కి అవున్న నాలుగొందలూ ఖర్చుచేసినదాకా నిద్రపట్టలేదే వి. ఆర్. కాలేజి లెక్చరర్లకు! ఔరా! ఎంత నిర్బాధ్యులై పోతున్నారు మన కాలేజి లెక్చరర్లు!

మహానగర్

(9 వ పేజీతరువ)

లుగావున్నాయి. ఇంగ్లీషులో సబ్‌టైటిల్స్ లేకపోయినా సినిమా మొత్తంమీద టూకీగా అర్థమవుతూవుండింది కాని బెంగాలీ సంభాషణలు అర్థంచేసుకొనేంత పాండిత్యంలేదే అనే కొరతమాత్రం పీడిస్తూనే వుండిందనుకోండి.

అనేక సన్నివేశాల్లో ప్రక్కనున్న ప్రేక్షకులు నవ్వుతూవుంటే ఆ సంభాషణల్లో తాలువాటే హాస్యం కొంతకు కొంతైనా అర్థంగాకపోలేదనుకోండి. ఒక సన్నివేశంలో భర్త భార్య వుద్యోగంకోసం న్యూస్‌పేపర్లో 'వాంటెడ్ కాలమ్స్' చదువుతూవుంటే, చెల్లెలు తనమీదపడుతూ గోముగా గోలచేస్తుంటుంది; అప్పుడు ఆ అమ్మాయి చెవిపట్టుకుని "Wanted a mischievous and Convent girl......" అని కాలొలు చదివిగా, పరిహాసంగా అంటాడు. ఇది హాస్యంగాక ఏమవుతుంది? జీవితంలోని మామూలు భాగంగాకపవచే హాస్యమిది!

ఎంతచిన్న సన్నివేశమైనాసరే డొంక తిరుగుడులేకుండా ఎంతో హాయిగా, సజెస్టివ్‌గా తీస్తాడు సత్యజిత్ రే. ముందే చెప్పాను, చిత్రప్రారంభంలోనే కైటిల్సును నగరంలో మధ్యతరగతి జీవుల ప్రధాన ప్రయాణసాధనమైన ఎలక్ట్రిక్ ట్రాం గిలకమీద చూపుతాడని.

ఒకచోట మనటితండ్రి 'రూపకం' కోసం చేతికర్రసాయంతో మెల్లగా వొక మిద్దెమెట్లుఎక్కుతుంటాడు; అతడు మెట్లదగ్గరకొస్తాడు; చెమట్లు కమ్ముతాయి, రొప్పుతుంటాడు, మెట్లమీదనుండి చేతికర్ర జారి క్రిందపడడంమాత్రం చూపిస్తాడు- అంతే మునలివాడు మెట్లమీదనుండి క్రింద పడ్డట్లు అర్థంచేసుకోమంటాడు. పెద్ద దొల్పులులేవు, గుండెలుబాదుకుంటూ ఆరవడాలులేవు.

రాత్రి భార్యాభర్త లిద్దరూ దోమతెర గట్టిన పడకమీద పడుకుంటారు. భర్త నిద్రపోతుంటే, దోమతెరగుండా కునుకుపట్టక కలతచెందిన భార్య బరువుముఖం చూపుతాడు. మధ్యతరగతి కుటుంబాల్లోని 'లేమి'ని యింతకంటే సింబాలిక్‌గా ఎవరు చూపగలరు?

తమ చిన్నారి కొడుకు ఐదేళ్ళ పిల్లవాడికి భార్య మొదటి జీతం డబ్బుల్తొంది ఏదో ఆటవస్తువు కొనితెస్తుంది. అది తీసుకొన్నప్పుడు ఆ కొడుకు విప్పారినముఖంలోని తేరింతలు చూపుతాడు; హైస్కూలులో చదువుతున్న ఆడపడుచుకు పైట కొనియిస్తుంది, ఆపిల్ల వికసించిన వదనాన్ని కెమెరా పట్టేస్తుంది; అత్తదగ్గరకు అణకువగావెళ్ళి వక్కాకు వేసుకునే సుగంధద్రవ్యాల డబ్బీ ముందు పెడ్తుంది, అక్కడ కేవలం గంభీరమైన అణకువతప్ప మరొకటి చూపడు; వృద్ధాప్యంలో వున్న మామ వుడిగిపోయిన ఆశలతో యిసూరుమంటూ క్రాస్‌వర్డ్ పజిల్‌తో కుస్తీపడ్తూండడాన్ని వొక్క క్షణంపాటు చూపుతాడు. భయంభయంగా, బెరుకు బెరుకుగా ఆయన టేబిల్‌దగ్గరవెళ్ళి కళ్ళద్దాలు కొనుక్కోమనికాబోలు 20 రూపాయలు పెట్టేసి వస్తుంది. అతడు లర్‌తేం తెస్తుంది? సిగరెట్‌టిన్ కొంటూ తెచ్చినుండి. చిన్నచిన్న విషయాల్లో యిమిడివుండే మామూలు జీవితరహస్యాల్ని ఎంత నవ్వదిలేకుండా గంభీరంగా కావ్యధోరణిలో తీస్తాడు సత్యజిత్ రే!

అందుకనే టైమ్ పత్రికలో యీ 'మహానగర్' ను గూర్చి సమీక్షచేస్తూ "An Epic of Eavesdropping" అని అంటాడు. జీవితం గుండెకాయచేసే లబ్‌డబ్ ధ్వనుల్ని ఎంత సుతారంగా వట్టేస్తాడు సత్యజిత్ రే! అందుకనే ఆ విలేఖరి సత్యజిత్ రేగారి ప్రతిభను గూర్చి యీ విధంగా నంచేస్తాడు: The horrowing beauty of Satyajit Ray's film making is not easy to analyze. It is a quality both evanescent and palpable, as if the Indian director had found a way to take the lens off his camera and allow life itself to touch the raw film. Each of his works is a version of perfection .... Ray's camera seeks no tricks or fancy angles. It looks straight ahead and sees everything. His camera, in short, merely eavesdrops on every day life."

మన భారతీయుని ప్రతిభనుగూర్చి వొక విదేశ - విజాతీయుని సర్టిఫికేట్‌తో ముగించవల్సిరావడం మన దౌర్భాగ్యం! ఇట్టాంటి సత్యజిత్ రేగారి సినిమాకావ్యాన్ని మనవారిలో చాలామందికంటే నేను ముందుగానే చూడగల్గినందుకు ధన్యుణ్ణను కొంటాను.

ఉపాధ్యాయులు -

(5 వ పేజీ కొరవ)

నూత్న కార్యవర్గానికి అధ్యక్షుడుగ శె. తిరిపాల; ఉపాధ్యక్షులుగ ఆర్. సీతారామారావు– పి. కృష్ణమూర్తి; ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఎస్. అబ్దుల్ ఖాదర్; సంయుక్త కార్యదర్శులుగ వి. రామిరెడ్డి, ఎం. రమణయ్య; నగ్యులుగా వి. దిన్న య్య, ఎం. రాధాకృష్ణయ్య, కె. గాలయ్య. వి. వి. నారాయణ, ఎల్. దశరథరామయ్య, ఎం. కోటయ్య, ఎస్. బాషా, పి. వెంకటసుబ్బయ్య, టి. సత్యనారాయణ, శ్రీమతి పి. పద్మరాగం ఎన్నుకోబడినారు. శ్రీ సింగరాజు రామకృష్ణయ్యగారు నమాపేశానికి హాజరై, ఎన్నికలను పర్యవేక్షించారు.

కార్యవర్గాలు

బుచ్చినమిత్తి ప్రాథమికోపాధ్యాయ సంఘానికి కె. మహిమస్తోత్రం అధ్యక్షుడుగ; ఎం. రామవేంద్రరావు, ఎం. మాలకొండయ్య ఉపాధ్యక్షులుగ; ఎం. రాధాకృష్ణయ్య ప్రధానకార్యదర్శిగ; పి. లక్ష్మినరసు, ఇ. ఓర్మియ సహకార్యదర్శులుగ; శ్రె. వెంకటసుబ్బనాయుడు, జి. రామచంద్రయ్య, ఇ. కనకయ్య, సి.హెచ్. మాణిక్యశెట్టి, బి. వెంకటరామయ్య, ఇ. సాల్మన్, జి. వెంకయ్య, శ్రీమతి వి. పద్మరాగం, షేక్ గపూర్ కార్యవర్గ సభ్యులుగా ఎన్నుకోబడినారు.

వెంకటాచలనమిత్తి సంఘానికి ఎం. రమణయ్య అధ్యక్షుడుగ; పి. లక్ష్మినారాయణ ఉపాధ్యక్షుడుగ; కె. గాలయ్య కార్యదర్శిగ; ఎస్. ప్రసాదరావు, ఎం. బాజహేన్సి, జి. రామమూర్తి, కె. బాకబ్ వి. రామలింగం సభ్యులుగా ఎన్నికైనారు.

ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం

5తేది ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం అనేక చోట్ల జరిగింది.

వాకాడు కళాశాలలో జరిగిన సభలో ఓరియంటల్ కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ పి. బాలకృష్ణమూర్తి, తెలుగుశాఖకు చెందిన డాక్టరు కె. నాగభూషణంగారలు వరస్పర ప్రేమ భక్తిగౌరవాలతోకూడిన పూర్వపు గురుశిష్య సంబంధాలనుగూర్చి ముచ్చటించారు. ప్రిన్సిపాల్ డాక్టరు జె.వి. విలియమ్స్ అధ్యాపకులు చదివినలో, వర్తనలో ఆదర్శ ప్రాయులై, పవిత్రమైన తమవృత్తికి అంకితంకావాలని వుద్బోధించారు. కళాశాల వ్యవహర్త శ్రీ ఎ. జనార్దనరెడ్డికూడా ప్రసంగించారు.

దువ్వూరు హైస్కూలు నభకు హెడ్మాస్టరు శ్రీ వై. సుబ్బరామరెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయులు శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖరమూర్తి ప్రాచీనాంధ్ర సాహిత్యాన్నిగూర్చి (ఉపాధ్యాయులను గూర్చికాదు) దర్శనీ వుపన్యాసమిచ్చి, విద్యార్థులచేత్వాల్తో సత్కరింపబడినారు.

బుచ్చి హయ్యర్ సెకండరీస్కూలు సభకు కాననసభ్యుడు శ్రీ బెజవాడ పాపిరెడ్డి అధ్యక్షత వహిస్తూ, సమాజంలో అవరించిన నిస్పృహకు, నిష్టేజానికి, నైరాశ్యానికి అవేదన వ్యక్తంచేస్తూ, ఉపాధ్యాయులు నేటితరం పిల్లలను వుత్తమ పౌరులుగా తీర్చిదిద్దాలని వుద్బోధించారు. శ్రీ కె. ఎస్. సుందరరామారావు వుపన్యసించారు. ప్రాథమికోపాధ్యాయులు తమ కష్టనష్టాలను నివేదించుకోగా, ఐ. డి. ఓ. శ్రీ కె. శేషగిరిరావు తగినవిధంగా సమాధానమిచ్చారు. ఉపాధ్యాయుడు శ్రీ సుబ్బరావు ధన్యవాదములు చెప్పారు.

ఆత్మకూరు హైస్కూలు సభలో హెడ్మాస్టరు శ్రీ కొండయ్య, ఉపాధ్యాయులు శ్రీయుతులు వెంకయ్య, నరసింహమూర్తి, యానాదిరెడ్డి, ధర్మయ్యగారలుమాట్లాడారు.

వెంకటగిరి టవున్ ఉపాధ్యాయులు కాసిల్దారు శ్రీ కె. వి. నరసయ్యనాయుడు అధ్యక్షతన ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం వేడుకగా జరుపుకున్నారు. హెడ్మాస్టరు శ్రీ కె. వి. ఎస్. ధర్మారావు ప్రారంభ ప్రసంగం చేయగా; ఉపాధ్యాయుదినాన్ని రాధాకృష్ణన్ జన్మదినంతో మేళవించుటలో గల ఔచిత్యాన్ని గూర్చి శ్రీ కె. రాధాకృష్ణయ్య ఆంగ్లంలో గంభీరంగా వుపన్యసించారు. పేనిక్ స్కెయినింగున్నూలు ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ ఇ. శ్రీరామమూర్తి ఉపాధ్యాయవృత్తిలోని ఉదాత్తతను, కష్టసుఖాలను సాకల్యంగా చర్చిస్తూ మాట్లాడారు. శ్రీ వి. ఎఁ. శాస్త్రి, కానన్ నభ్యుడు శ్రీ వోరేవల్లి వెంకటసుబ్బయ్యగారలుకూడా వుపన్యసించారు. శ్రీ ఎస్. రామశర్మ వందన సమర్పణం జేశారు.

కావలి మల్టీపర్పస్‌స్కూలు ఉపాధ్యాయ సంఘం జీవర్సు డేను జరిపింది. జవహర్‌భారతి ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ కె వి. గోపాలస్వామిగారు మాట్లాడుతూ వుపాధ్యాయులు వేతనాలకు ప్రాధాన్యమివ్వక, విద్యుర్వ్రతధర్మానికి విలువివ్వాలన్నారు. మన దేశంలోనేగాక, ఇతర దేశాలలోకూడా యితరవృత్తులవారికంటే వుపాధ్యాయులకు వేతనాలు తక్కువనే విషయాన్ని వివరించారు. విద్యార్థులలోని క్రమశిక్షణారాహిత్యానికి రాజకీయాలే కారణమంటూ, ఉక్కు కర్మాగార ఆందోళనను వుదహరించారు. రాధాకృష్ణవంటివారు బహుముఖ ప్రజ్ఞావైదుష్యాలకు జోహారులర్పించారు. సభాధ్యక్షులు శ్రీ పి. రామస్వామిరావు, ఉల్లాసంమ కార్యదర్శి శ్రీ సి. ఇ. కృష్ణరావు, రిటైర్డు హెడ్మాస్టరు శ్రీ కె. వి. శివరావుగారలుకూడా వుపన్యసించారు. హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఎస్. సిలకంఠరావు వందన సమర్పణజేశారు.

గూడూరుకాలాకా చెన్నూరు హైస్కూలులోకూడా వుపాధ్యాయదినం జరిగింది. హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఎఁ. వి. సుబ్రహ్మణ్యం అధ్యక్షించారు. అర్బర్‌భాషా, సి.వెంకటాచార్యులుగారలు ప్రసంగించారు. ఉపాధ్యాయులు-తల్లిదండ్రులసంమాన్నాకదాన్ని స్థాపించాలని, హెడ్మాస్టరు సూచనపై, తీర్మానించబడింది.

పల్లెలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

"ఈ సంవత్సరం ఉదయగిరి కాలాకా ప్రజల ఆక్రందనలు వింటుంటే హృదయం కరగిపోతున్నది.

"కాలకరి దినుకులకు పేసిన కొట్టి పాటిపైర్లు, తర్వాత వర్షంలేని కారణంగా ఎండిపోయినవి. కొన్ని హరిజనవాడలో క్రాగడానికి సీరుకూడా దొరకని దయనీయస్థితి ఏర్పడింది. దిన్నదిన్న చెరువులలో, కుంటలలో చెమ్మకూడా లేకుండా పోయింది. నళువులకు మేతేగాదు, నాలుక తడువుకోడానికి నీళ్ళుకూడాలేవు. అనేకమంది వలసలుపోయి కుటుంబాలను పోషించుకుంటున్నారు. మిగిలినవారు కూడా వెళ్లిపోక తప్పని కఠినకాటక పరిస్థితులు ఏర్పడినవి.

"ఉదయగిరి కాలాకా కరవు ప్రాంతం క్రింద ప్రకటించి, కరవువనులు ప్రారంభించి, చేతిడిపోలు తెరచి ఆదుకోవలసిందని, అరలితో అలమటిస్తున్న ప్రజలను రక్షించవలసిందని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను."

ఈ సంవత్సరం ఉదయగిరివంటి మెట్టకాలాకాలశేగాదు; నెల్లూరు వంటి డెల్టాకాలాకాలనుగూడా కరవుప్రాంతం క్రింద ప్రకటించవలసిన అవసరంకలిగేటట్లే వుంది!

కొయ్యలు దొరికాయి– మనుషులు అంతులేదు!

ఎఫ్. ఆర్. ఓ. శ్రీ ఎ. ఆదెవనాయుడు డి. ఆర్. ఓ. శ్రీ పి. రాజగోపాల్‌గారలు రూరు వెలిగంట్ల రిజర్వు ఫారెస్టులో దొంగతనంగా కొట్టబడిన 22 రక్తచందనం కొయ్యలను పట్టుకున్నారు. వీటి విలువ సుమారు 11 వేల రూపాయలుంటుంది. ఈ కొయ్యకు జపాలో తళేగిరాకి. అందువల్లే దొంగతనం ఎక్కువ. చలనంలేని కొయ్యలనైతే ఫారెస్టు అధికారులు పట్టుకోగలిగారుగాని, కొట్టినవారుగాని–కొట్టించినవారుగాని అంతులేదట!

బిట్రగుంట బియ్యండాడి

కావలి స్కెయిఆ వర్కేసింగ్ అసిస్టెంటు శ్రీ కె. వేణుగోపాలరెడ్డి, వుడ్ ఇఆస్పెక్టరు శ్రీ వి. సుబ్బయ్యగారలు అప్పుడప్పుడు బిట్రగుంట స్టేషఆలో రైళ్లమీద దాడిచేసి గత 20 తేది వరకు 920 కిలోల మొలగాలకు బియ్యాన్ని; 20 తేది మధ్యాహ్నం–బిజయవాడ ప్యాసింజరు మరుసుబొద్దులో దాచబడివుండిన 989 కిలోల బియ్యాన్ని మొత్తం 1909 కిలోలను పట్టుకొని, నదరఆ రైల్వే కన్‌స్టామర్ స్టోరుకు స్వాధీనం జేశారు. ఈ అధికార్లకృషిని అందరూ వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు.

—యన్నాబత్తిన బలరామయ్య.

లోగడ బోగోలు బియ్యండాడికి వంబందించి వ్యక్తపరచబడినవార్తపై ఖండన వచ్చింది. పట్టుకున్నవి తమవికావని ఆ కొట్టు తాము బాడుగకు తీసుకోలేదనేది అఖండన సారాంశం. దానిని శేల్పవల నిండి మేముకాదు; అధికార్లు.

కావలి అర్బన్‌బ్యాంకి

ఆగస్టు 30 తేది జరిగిన జనరల్‌బాడీ సమావేశంలో మెంబర్లకుయిచ్చు అప్పుల మీద 11½ శాతం వసూలుచేయాలని, వాయిదాలుదీరితే 12½ శాతం వసూలు చేయాలని; ఫీక్సెడ్ డిపాజిట్లమీద 6 నెలలకు 6½, సంవత్సరానికి 7½, 2 సంవత్సరాలకు 8, 3 సంవత్సరాలకు 8½ పర్సంటు వడ్డీ యిచ్చునట్లు తీర్మానించారు. సెంట్రల్ బ్యాంకి డెలిగేటుగా శ్రీ వి. వి. నరసింహారావు, మార్కెటింగు సొసైటి డెలిగేటుగా శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణయ్య ఎన్నుకోబడినారు. —ఓ. వి.

కరేడు అగ్నిప్రమాదం

7 తేది వుదయం హరిజనవాడలో 79 ఇండ్లు భస్మీపటలమైపోయాయి; ప్రమాదంనుండి కాపాడే వుద్దేశ్యంతో మరో 31 ఇండ్లకవ్వలు కూలద్రోయబడినవి. మొత్తం 110 కుటుంబాలవారు నిరాశ్రయులైనారు. నష్టం 50 వేల రూపాయలకు తక్కువవుండదు.

కాసిల్దారు శ్రీ విశ్వబ్రాహ్మణాచారిగారు 8 తేదీ వుదయమేవచ్చి, బాధితులను పరామర్శించి, సహాయపర్యను శ్రద్ధగా తీసుకొంటున్నారు. జెట్టిబాలమ్మ, కుంచాల వెంటరామరెడ్డి, పెళ్ళేటి వెంకారెడ్డి, బిట్టా వెంకారెడ్డి ప్రభృత గ్రామరైతులు, నిరాశ్రయులను తోటనవస్త్ర గృహోపకరణములు సమకూర్చుతున్నారు.

ఈ హరిజనులంతా మంత్రి శ్రీ చెంచు రామానాయుడుగారి అభిమానులు. కలవ వగైరానహాయం విషయంలో నాయుడుగారి అదరాన్ని ప్రదర్శించగలరని వారు అశిస్తున్నారు. ప్రభుత్వ సహాయం కాలిపోయిన ఇండ్లవారికేగాక, కూల్చబడినవారికికూడా యివ్వడం అవసరం. —ఎస్ ఉస్మాఖాసాహెబు.

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ కొరవ)

రాజస్థాన కాలేజి పిలకాయలకు పోయే కాలం దాపురించినట్లున్నది– రాజస్థాన విశ్వవిద్యాలయం ముందున్న ఇంగ్లీషు బోర్డును తుడిపిపారేశారట. కాలేజిల్లో ఇంగ్లీషును లోదించాల్సినవసరంలేదని– కాలేజిల విద్యార్థులు క్లాసులు మానేసి పీదినబడ్డారు. 15 రోజుల్నుంచీ యూనిఫారిటీ, కాలేజిలు అన్నీ మూసికూర్చున్నారు. ఉన్న నమస్యలు బోలేదన్నివుండంగా– భాషనుకూడా ఒక కొత్త నమస్యకింద చేసిపెట్టి జనానికి శివమెక్కించింది ఇందిరమ్మ!

—

ప్రకటన

మా తండ్రిగారు శ్రీ వల్లభూరు నళినింగరావుగారు దుర్వ్యసనములలోనై మాకుటుంబ ఆస్తిని వరాధీనం చేయడలంది నట్లు తెలియుచున్నది. మాకుండుకున్న ఆస్తిఅంతయు పిత్రార్జితము. నదరు ఆస్తిని మా అనుమతిలేనిదే మాతండ్రిగారు అమ్మటకుగాని, మరేవిధమైన వరాధీనం చేయటకుగాని హక్కులేదు. నదరు ఆస్తిపై యేలాటి అప్పులున్నా, అయకములున్నా విక్రయములున్నా తదితరమైన వరాధీనములేవియున్నా చెల్లనేరవని యిందు మూలకముగా తెలియజేయుడమైనది.

—వల్లభూరు సత్యనారాయణరావు,
గూడూరు.

బహిరంగ వేలం

కోవూరు కాలాకా దామరమడుగు వందాయతీ బండిదొడ్డిలో 18-8-67 తేదినుండి కోరకొమ్ముల వల్లంజెట్టివున్నది. దానిని యింతవరకు వ్యంతదాదువద్ద విడిపించుకొనియుండలేదు. కనుక నదరు వల్లంజెట్టిను 20-9-67 తేదివుదయం 10 గం. దామరమడుగు వందాయతీ ఆఫీసువద్ద వేలంవేయబడును.

—పాలిచర్ల వెంకురెడ్డి, సర్పంచ్.

వేలంలో సైకిలు అమ్మబడును

నంవత్సరం క్రితం ఎవరిదో సైకిలు మావూరిలో దొరికింది. ఇదివరకు పత్రికలో ప్రకటించాము. దానిని 23-9-67 తేది సాయంకాలం 4 గంటలకు, వందాయతీ ఆఫీసువద్ద యేలములో విక్రయించి ఆ సొమ్మును వందాయతీకి జమ చెల్లబడును.

—అధ్యక్షుడు,
గ్రామవందాయతీ – తలమంది,
కోవూరు కాలాకా - నెల్లూరుజిల్లా.

కోర్టు ప్రకటన సవరణ:

8-9-67 తేది 'జమీన్‌రైతు' పత్రిక 11వ పేజీ, 5వ కాలం గూడూరు డి.ము. కోర్టు E.P. 5 of 67 O.S. 128 of 66 ప్రకటనలో దివర అధ్యక్షేమిగారిపేరు యం. దశావతారం, అను మాటలకు బదులుగా యం. దశరథరాం అని చదువవలసినది. —మేనేజరు, ఇ. రై.

బాపట్ల డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 44 of 60 E. P. 203 of 67

శ్రీ చెన్నకేశవస్వామి పెంచుల్, ములుకుదురు —వాది.

అవుల వెంకటేశ్వర్లు —ప్రతివాది.

గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు నల్లపాడు మాచవరం గ్రామంలోని ప్రతివాది కాకవేలం అగుచున్న ఆస్తి:

(1) దోరు నె 379/4 దు 0-34 ట్టు దోరు నె 379/8 దు 0-04 ట్టువెరసి 0-38 ట్టుకు పాడ్డులు [తూ] వంటకాల [ద] అవుల రామకృష్ణయ్య [వ] బత్తిపాటి నాగేశ్వరయ్య [వు] పాములపాటి నరోత్తందేవి. నర్కారుపాటరూ 750 లు.

(2) దోరు నె 379/5 దు యి 0-47 ట్టు పాడ్డులు [తూ] అవుల రామకృష్ణయ్య [ద] దిబో [ప] దిబో [వు] వంటకాల నర్కారుపాటరూ 500 లు. అన్యాక్రాంతములు వాది వాదితర్వాత జరిగివున్నందున చెల్లవు. లాబాది అయియున్నది. వేలంవాయిదా 6-11-67 తేది.

—వూటుకూరి వాయుగ్రీవనుష్ట,
వాదితరపు అడ్వకేటు.

ఒక లారీమీద పెద్దపెట్టెలో నరకులురాగా, ఆ పెట్టెను అట్టాగే పైకిఎత్తి రైలుపెట్టెలో పెడుతున్న పెద్ద క్రేను ఇది. ఒక సైజు పెట్టెలలో నరకులను కట్టినట్లయితే వాటిని రైళ్ళలోకి, ఓడలలోకికూడా ఇట్టే సులభంగా ఎక్కించవచ్చు. అమెరికాలో ఇంచుమించు అన్ని రవాణా వనులు ఈవిధంగా జరుగుతున్నాయి. దీనివల్ల రవాణాఖర్చులు బాలా తగ్గడమేకాక, నరకులను శీఘ్రంగా పంపిణీ చేయవచ్చు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore (A. P.)